Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 31 Temmuz 1979
500 KURUŞ

CIA'NIN ORTADOĞU ZİNCİRİ

Teşkilat ÜÇÜNCÜ ADAMIN NOT DEFTERİ

CIA ile temas

● Genişletilmiş kurul için hazırlanan rapor CIA'ya teslim edildi

8. SAYFAMIZDA

Memurlar Derneği Genel Başkanı Baki Özilhan, 24 saat aralıksız çalıştırılan memurlarla birlikte bir basın toplantısı düzenledi.

MEM-DER: "PTT memurlarını zorla çalıştıran yöneticiler hakkında işlem yapılmalı"

● 24 saat aralıksız çalıştırılan memur...rdan 29 kişi hastanede tedavi gördü

● Kanama geçiren Nimet Özbay halen hastanede

● PTT Genel Müdürü Garipoğlu: "Görevlerini yapmayan yöneticiler hakkında gerekli işlem yapılacak"

ANKARA (ÖZEL) PTT şehirlerarası çalışanları ve MEM–DER, genel seçmen kütüğü yazım günü 03, 08 ve 09'da görevli memurları vardiya değiştirmeden aralıksız 24 saat çalıştıran PTT yöneticilerinin görevden alınmasını istediler.

Yazım günü 24 saat aralıksız çalıştırılan memurlardan yorgunluğa açlığa ve baskıya da-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

BBC: "Irak'ta tasfiye edilenler Moskova yanlısı"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BBC Radyosunun 30 Temmuz tarihli yayınında ve aynı gün Beyrut'ta yayınlanan gazetelerde Irak'ta darbe girişiminde bulunmak isteyen hükümet kademelerindeki yetkililerinin Moskova yanlıları oldukları belirtildi.

Lübnan'da yayınlanan "Es Safir" gazetesi olayla ilgili yorumunda, yeni Devlet Başkanı Saddam Hüseyin'in sert bir politika izleyeceğini, dini fanatiklere ve Irak Komünist Partisine karşı amansızca davranacağını yazdı. Hatırlanacağı üzere Irak Komünist Partisi, Sovyet yanlısıdır.

"DARBECİLER SURİYE VE SUUDİ ARABİSTAN'LA YAKINLAŞMAYA KARŞIYDI"

Öte yandan Kuve...te yayınlanan "El Kab..." gazetesi 30 Temmuz tarihli sayısında, Irak'ta darbe girişiminde bulu-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Urfa'da bir köy basıldı; 4 kişi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Urfa'nın Hilvan İlçesine bağlı Kırbaçlı köyünde kimliği belirlenemeyen kişilerce dün saat 21.30 sıralarında yapılan baskında 4 kişi öldü. Aralarında AP Urfa Milletvekili Mehmet Celal Bucak'ın da bulunduğu 8 kişi ağır yaralandı.

Urfa Valisi Erol Tuncel'in verdiği bilgiye göre saat 21.30 sıralarında Hilvan'ın Kırbaçlı köyü-

(Devamı Sa. 7; Sü: 3'te)

K.Maraş duruşmasında şahitlerin dinlenmesi sürüyor

"Katliamcıların elinde üç hilalli MHP bayrağı vardı"

Yazısı 7. sayfada

Kapatılmaya karşı önlem almaya başladılar

Siyasi Partiler Kanunu, kapatılan partinin mallarının hazineye devrini öngörüyor

MHP taşınmaz mallarını Türkeş'e devretti

● Yurtdışında bulunan Türkeş' ten 15 gündür haber yok

● Hergün gazetesi, Türkeş' in ağzından hayali demeçler yayınlıyor

ANKARA (ÖZEL) Başsavcılık kendisine çeşitli savcılıklarca ulaştırılan MHP hakkındaki dosyaları incelemeyi sürdürürken, MHP, kapatılmaya karşı önlemler almaya başladı. Bu amaçla partinin bütün taşınmaz malları Genel Başkan Alpaslan Türkeş'in üzerine geçirildi.

Bu durumun Siyasi Partiler Yasasında yer alan kapatılma ile ilgili hükümlere karşı bir hazırlık olduğu bildiriliyor. Siyasi partiler kanununun 115. maddesinde şöyle deniliyor:

"Anayasa Mahkemesi kararı ile kapatılan siyasi partinin bütün malları Hazineye geçer. Kapatma kararı hükümet eliyle uygulanır."

MHP'nin bütün mallarının Türkeş'in üzerine geçirilmesiyle, bu malların hazineye devredilmesi olanağı ortadan kalkıyor. Bu durumda parti kapatılınca, Türkeş bu malları istediği gibi tasarruf edebilecek.

Öte yandan MHP yetkililerinin, partinin kapatılma olasılığına karşı yeni bazı önlemler aldıkları bildirildi. Bu önlemler arasında yeni bir parti kurulması olasılığının da bulunduğu ifade edildi.

MHP'liler, daha önce Milli Nizam Partisi örneğinde olduğu gibi partinin kapatılması halinde yeni bir ekiple parti kurmak ve mevcut teşkilatı bu parti içinde toplamak imkanını inceliyorlar.

MNP, 1972'de Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldıktan kısa bir süre sonra MSP olarak yeniden kurulmuş ve daha sonra MNP'nin yöneticileri de MSP'de toplanmışlardı.

TÜRKEŞ'DEN HALA HABER YOK

Bu arada 15 gün önce Milliyetçi İşçi Sendika-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Mustafa Tahsin Televizyonda herkesin seyredip de hayret ettiği sobasının yanında. Türkiye'de bir eşi daha bulunmayan soba, tamire gelen diğer sobalarla yanyana duruyor. Mustafa Tahsin her gelene sobasını anlatıyor ama gelen yetkililer deneyip, inceleyip gidiyorlar gidiş o gidiş.

Suyla karıştırılmış gazdan yüksek ısı elde eden soba yaptılar. Ancak..

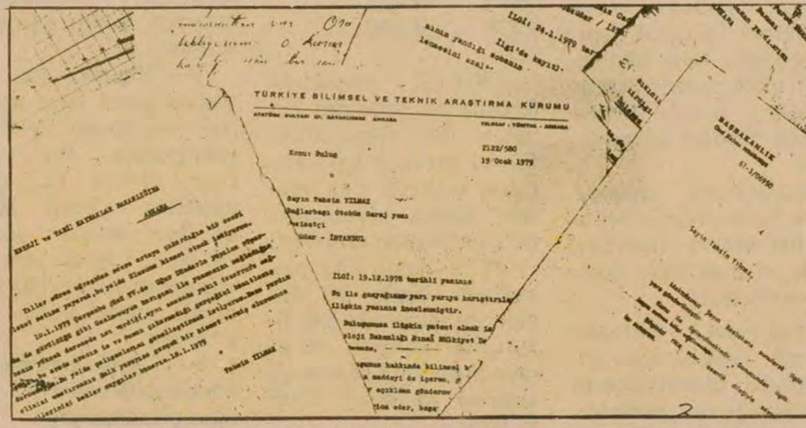
İki mucit buluşlarının patentini alamadılar

CEMAL AYVATAŞ

Televizyonun Çarşamba Gecesi programında buluşlarını kamuoyuna gösteren Teknisyen Tahsin Yılmaz ile mühendis Timur Özhan bütün başvurularına rağmen hâlâ buluşlarının patentini alamadılar. Teknisyen Tahsin Yılmaz ile Mühendis adayı Timur Özhan, bütün dünyada sıkıntısı çekilen, bir bidon için kuyruklara girilen gazı suyla karıştırarak yüksek ısı elde etmeyi başarmışlardı.

Bağlarbaşı'nda halen

(Devamı sa.7. sü.3'de)

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNİK ARAŞTIRMA KURUMU

Konu: Buluş

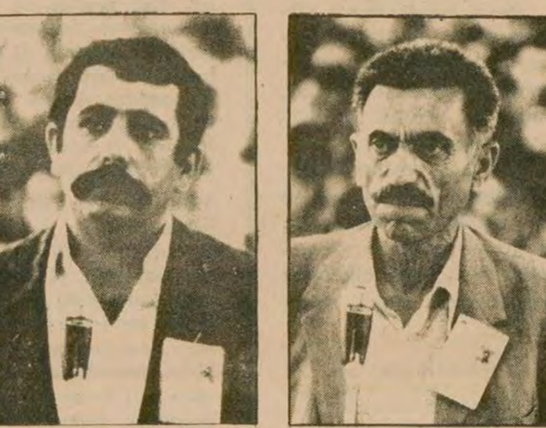
2122/580
19 Ocak 1979

Sayın Tahsin YILMAZ
Bağlarbaşı Otobüs Garaj yanı
İSTANBUL

İLGİ: 19.12.1978 tarihli yazınız

BAŞBAKANLIK

Yazışmalar sürüyor. Karşılıklı bilgilere sunuluyor. Sonuç: buluş hâla inceleniyor.

Sıddık Akçam (solda) ve Milcan Çokuçkun Akçem, katliam öncesi Ökkeş Akkuş'un evindeki gizli toplantıya katıldı. Çokuçkun ise Esrarengiz Yüzbaşı davasında yargılanan Ökkeş Çokuçkun'nu çok yakın akrabası

Vatan Partisi fidyecilere sahip çıktı

İSTANBUL (ÖZEL)

Vatan Partisi Genel Başkanı Feridun Şakar dün partisinin Genel Merkezinde yaptığı basın toplantısında Baba'nın kaçırılması olayına sahip çıktı. Şakar; "Bu arkadaşlar işçi sınıfı hareketinin önderleri ve Partimizin üyeleridir" dedi. Şakar açıklamasında ayrıca, "Bu eylemin kişisel çıkarlar için yapılmış olmadığını, yoksul halk

(Devamı sa.7, sü.4'de)

7 TİP üyesini öldüren 8 komandonun idamı istendi

HABER MERKEZİ

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı, 9 Ekim 1978 tarihinde Bahçelievler semtinde TİP üyesi 7 kişiyi öldürmekten sanık 8 MHP'li komandonun "Hükümet aleyhine silahlanarak adam öldürmek" suçundan, TCK'nın 149/2. maddesi uyarınca idam cezasına çarptırılmasını istedi. Askeri Savcılığın idamlarını istediği MHP'li komandolar şunlar: İbrahim Çiftçi (Ayrıca

Devamı sa.7, sü.8'de

İç savaş siyasetinin doğurduğu tepki yüzünden bölünmüşlerdi

TKP'nin İngiltere Kanadı İ.Bilen'i suçluyor

HABER MERKEZİ

TKP'nin İngiltere ve Doğu Almanya kanatları arasında meydana gelen bölünmeden sonra tarafların karşılıklı suçlamaları şiddetleniyor. İngiltere kanadının görüşlerini yansıtan "İşçinin Sesi" dergisinin 14 Temmuz tarihli 99. sayısı tamamen İ. Bilen'in eleştirisine ayrılmış bulunuyor. İngiltere kanadı, İ. Bilen'in başını çektiği Doğu Almanya kanadını "oportünist" ve "ortacı" diye niteliyor ve iç savaş siyasetini baltalayıp CHP'nin peşine takılmakla suçluyor. İşçinin Sesi, Şahin Vural imzasıyla yayınladığı bir yazıda İ. Bilen ve taraftarları için şöyle diyor: "Değil devrim yapmak, Türkiye'nin kanalizasyon sorununu bile çözemeyeceklerdir. Kendileri tarihin kanalizasyonuna gideceklerdir"

İşçinin Sesi dergisi ayrıca İ. Bilen'i bütün önemli meselelerde suçluyor. İ. Bilen ve taraftarları için "düpedüz dedikoduculuk yaparlar" diyor. İşçinin Sesi, İ.Bilen taraftarlarının "CHP'li Belediye başkanlarının ya da Ecevit'in dedikodusunu yaparak" CHP'

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Neden bölündü?

Uşakların kaderidir. Efendi tarafından kullanılırlar ve işe yaramaz bir hale gelince de bir kenara atılırlar. Artık eski övgü dolu sözlerin yerini karalamalar ve itilip kakılmalar alır.

Şu anda Moskova'nın Beşinci Kolunun bir kısmı da aynı kaderi yaşıyorlar. Brejnev ağa, bir kısım tayfasını arabasından aşağı apar topar atmıştır. İngiltere'deki "Savaşımcı" R. Yürükoğlu "serüvenci" ilan edilmiştir.

R. Yürükoğlu, "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" broşürünün yazarıdır. Bu broşürde İ. Bilen kliğinin iki yılı aşkın bir süredir Türkiye'deki uygulamalarının teorisi vardır. Bu tür teorilerin sonucu olarak "Savaş Komitesi" çağrıları yapılmıştır. Deniz Gezmişlere, Mahir Çayanlara sahip çıkılmak istenmiştir. İGD'lilerin banka soyup adam öldürmeleriyle, "Zayıf halka" broşürü aynı anlayışın ürünüdür.

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

Pamuk, fındık, kuru üzüm ve incir taban fiyatları açıklandı

Eylüle kadar 350 milyon dolarlık transfer yapılacak

Haberleri 5. sayfada

OECD 906 milyon dolarlık krediyi 961 milyona yükseltti

PARİS (THA)

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Türkiye Konsorsiyumunun özel yardım fonunu mayıs ayı sonunda açıklanan 906 milyon dolardan 961 milyon dolara çıkardığı öğrenildi.

OECD Türkiye Konsorsiyumu ayrıca, Türkiye'nin içinde bulunduğu ödemeler dengesi zorlukları nedeniyle Türkiye'nin örgüte olan borcunun yeniden finanse edilmesinin ve ertelenmesinin uygun olduğuna karar verildi.

Elif sayım günü neden ağladı dersiniz?

Elif'i tanımazsınız. Doğrusu biz de tanımıyoruz. Belki annesi de tanımayacak. Çünkü Elif Elif değil belki. Takmadır ismi.

Herneyse, sayım günü, teleks haberlerinden birinde gördük ismini Elif Adıgüzel gelen görevlilere "Ben otuz yıldır hayatımı buralarda çürüttüm. Oylarımızla düzeni değiştireceğiz" demiş ve ağlamış. Olay Ankara genelevlerinden birinde geçiyor. Bu dasayımdan bir görüntü.

Elif'i ister tanıyın, ister tanımayın. Elif tanıtacak kendini. Kütüğe yazdırırken adını, gözleri doluyor "Bu düzeni değiştireceğiz" diyor. Bu düzenin içinde Elif, üstelik bir Elif değil, yüzlercesi var.

Genelevdeki diğer kadınlarla birlikte Elif "ramazan" dolayısıyla izne çıkan arkadaşlarının yazılmamasına şiddetle tepki göstermiş. Memurlar daha "onlar evlerinde sayılacak nasılsa" diyemeden, hepsi birden bağırmaya başlamışlar. Memurlara ağız açtırmamışlar Biri bitirmeden sözünü, diğeri almış sürdürmüş:

—Bizi bozuk düzen bu hale getirdi.

—Bizler vergilerini ödeyen namuslu vatandaşlarız.

—Tek isteğimiz oylarımızı kullanmak.

Ver yansın etmişler, kimi bağırmış, kimi yalvarmış. "Ne olur"demişler, "arkadaşlarımızın oylarını kullanmaları için sizden istirham ediyoruz. Lütfen" demişler "onları da yazın, rica ediyoruz"

Memurlar öyle anlatmışlar, böyle anlatmışlar, doğrusu bir türlü anlatamamışlar. Çünkü Elif ve diğerleri bugüne kadar vatandaş, yurttaş sayılmamış ki. Neye inansın.

Elif etini sattıran bu düzene vergi ödüyor. Mesleğinde bir sakınca yok, bu devlet vermiş ona bu mesleği. Çalışma kartı var elinde kapı gibi.

Doğrusu pek kapı gibi değil. Böylesine namussuzca bir iş meslek olursa, ona meslek ettirilirse, siz hesaplayın ne kadar güveneceğini. Onun için ağlıyor Elif. Belki insandan da saymazlar, belki oy da verdirtmezler diye.

Başka ağlayan yok mu dersiniz, vardır, oğullarını kızlarını yitirenler de sayım sırası ağlamışlardır.

Ekmek parası için ta Almanyalarda işçilik etmiş yurttaşlarımız sayım günü terminallerde görevlilere yalvarmışlar. Bize izin verin ailelerimize kavuşalım demişler. İzin verilmemiş. Kimisi bir gün az göreceğiz, çocuğumu, karımı, kocamı, kardeşimi diyerek oturmuş ağlamış

Daha çok görüntü var sayım gününden. Her gün sayılmayan ezilen, horlanan pek çok yurttaş evvelsi gün sayıldı böylece. Yaşasın demokrasi dediler. Oy hakkı kazandılar.

Tek tek vatandaşlar kütüğe geçirilirken, düzenden görüntüler çıktı ortaya, düzen sayıldı. Ne dersiniz, Elif bu yüzden mi ağladı?

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

BİNGÖL — *Sağlık Bakanlığının dikkatine*

SOLHAN SAĞLIK OCAĞINDA HASTALAR KENDİ İLAÇLARINI ALIYORLAR

Burası Solhan. Bingöl'ün geri kalmış bir ilçesi. işsizgüçsüz halk, sabahtan akşamlara kadar kahvelerde oturur bomboş, Hayat pahalılığının, anarşi ve terörün verdiği karamsarlık ve bıkkınlık yüzlerinden okunuyor hemen. Hele halkın ekmek, su kadar ihtiyacı olan hastalarını tedavi ettireceği sağlık ocağının durumu tam bir yüz karası. Kocaman bir bina ama içi bomboş.

20 Temmuz 1979 Cuma; Solhan-Bingöl arası elektrik hattı direklerini dikerken halat kopması sonucu elinden yaralanan bir [illegible] ilçenin eczanesine götürdük. Tedavisi için ricada bulunduk. Ama boşuna. Eczacı: "Benim işim var. Alın size ilaçlarını vereyim. Siz sarın yarayı" diyor. Olanaksızlığını anlatıp pansumanı yapması için ısrar ediyoruz. "Mümkün değil, işim var" diyor eczacı.

Saat 21.00. Şantiyeye dönüyoruz çaresiz. Yeni kurulan şantiyemizde hiç bir hazırlığımız yok. Elektriği yok binanın. Gaz lambamız var neye yarar gaz olmayınca Arkadaşımız acıyla kıvranıyor karanlıkta. Sağlık ocağı kapalı. Karar verip, gidip evinden kaldırıyoruz sağlık memurunu. Durumu anlatınca sağa sola baktıktan sonra "peki geliyorum" diyor. Anlaşılan gece dışarı çıkmaktan korkuyor. Sağlık ocağına giriyoruz birlikte. Araya taraya pansumanlık bir malzeme buluyor sağlık memuru. Pansuman yaparken anlatmaya başlıyor: "Hiç bir şeyimiz yok arkadaş. Bakın şu gazlı bez parçası son. Daha yok. Pamuğun da hepsi bu. Şu anda başka hasta gelse havasını alır. Pansuman ilaçlarını bile hastaların kendilerine aldırıyoruz.Doktor bey bazı hastalardan para alıyor. Onunla malzeme alıyoruz."

Soruyoruz hemen: "Peki kardeşim, burası sosyalizasyon bölgesi değil mi? Hastalardan para almak, paralı pansuman ve tedavi yasak değil mi? Duyulursa sizin için hiç iyi olmaz.Tedavi için gereken ilaç ve malzemeyi temin etmek için ileriye başvurdunuz mu? Örneğin Sağlık Müdürlüğüne, Sağlık Bakanlığına?" Açık verdiğinin farkına varan sağlık memuru "Hayır para almıyoruz da şey:. yani pansuman malzemesi ve ilaç aldırıyoruz. Ne yapalım kardeşim.Sağlık Müdürlüğüne gidiyoruz, hiç bir şey alamıyoruz. Olmayınca nereden versin adam?" diyor.

"Peki Sağlık Bakanlığına ilettiniz mi durumunuzu? Bu yoksul halkın elinde alınacak neyi var ki?"

Bu soruları yanıtsız bırakan sağlık memuru pansumanı bitirince ecza dolabına gidiyor. Ağrı kesici ilaç arıyor, fakat yok, ne yazık ki. İyi geceler deyip ayrılıyoruz.

Köpeğini en nefis yiyeceklerle besleyen, tedavisi için Avrupa'dan ilaç getirttiren insanların da yaşadığı ülkemizde köyleri hariç, 7 bin nüfuslu Solhan İlçesinin durumu böyle.

Şimdi soruyoruz ilgililere!..

Türkiye halkını hepten mi ölüme terkettiniz? "Şu anda başka br hasta gelse havasını alır" diyor sağlık memuru. Siz ne diyorsunuz anarşiden ve hayat pahalılığından bıkmış, kıt kanaat geçinen bu yoksul halk ne yapmalı? İlacını da kendileri yapabilir mi acaba, ne dersiniz?

Solhandaki Elektrik işçileri ve yoksul Solhan Adına
Abdullah Çoşkun
Alaaddin Kılıç
Sezgin Taşkın

YATAĞAN MUĞLA

Yağma Hasan'ın böreği

Süt Endüstrisi Kurumu Yatağan Peynir ve Tereyağı Fabrikasında 28 işçi çalışır. Memur adedi ise 26'dır. İktidar savurganlığı önleyeceğiz diyedursun, kişi başına bir memur düşer.

Bu kurumdaki 54 memur ve işçiyi sahte TKP'li bir şef yönetir. Kendi görüşünü benimsemeyen bir işçiyi veya memuru birer kulp takarak işten uzaklaştırır yahut başka yerlere naklini sağlar.

Bu işyeri her yıl yaz aylarında mevsimlik işçi alıp çalıştırır ama sigortaya bildirilmez. Sigortasız çalıştırılan işçilerden birisi de benim. 1977'de dört ay, 1978'de 15 gün 1979'da da 75 gün çalıştım. Bu seferki işten uzaklaştırılma nedeni işkazası. Parmaklarımı kestirdim. Sevkedildiğim hastanece bir hafta istirahat verildi. İstirahat sonucu para almaya gittiğimde iş kazası raporu tanzim edilmediğinden para alamadım. İşbaşı yaptığım günün ertesi öğle tatilinde Aydınlık, gazetesi okuduğum için işten atıldım. Ve hiç bir hak tanınmadı. Bu kanunsuz uygulamaya ve CHP içine yuvalanan sahte TKP borusunun ötmesine ne zaman son verilecektir, cevap bekliyorum.

Şahinler Köyünden
Galip Alper

FİKİR MEYDANI

BİR BARDAK DEMLİ ÇAY

"Bir ilimiz var, adı Rize
Durup dururken bir bardak çay sundu bize
Rize'de çayı kim yetiştirdi, Rize'de
Missisipi'ye karışan çayları öğrettiler bize"
Bedri Rahmi Eyüboğlu

Tunç Çetin Özkarar
Tarım mühendisi

"TRABZON'un Araklı Deresinden başlayıp Rus sınırında Sarp'a kadar uzanan kıyı şeridinde, kıyıdan 15 km içerilere kadar çay yetiştirilecektir."

1922'de yapılan tespit böyleydi. Oysa çay Araklı Deresini geçti, Ordu'nun derelerini aştı, Ordu'ya ulaştı.

Tarımımızın plansız; programsız yapısından çay da kendisini kurtaramadı. Giderek kural tanımaz oldu, anarşistleşti. Hatta her yıl ünlü "Mayıs Baskınları"nı tekrarlar oldu.

Gelin birlikte bir bardak demli çayın kan rengini alıncaya kadar başından geçenleri inceleyelim Çözümler arayalım

ÇAY TARIMIMIZ GENÇTİR

Çay Tarımı bizde ilk defa 1878'te Japonya'dan gelen örneklerle denendi. Başarılı olmadı. Cumhuriyet döneminde çalışmalara tekrar başlandı. Bize çay satan yabancı şirketlerin "Sizinki çay değil, ottur! Vazgeçin" propagandası altında çalışmalar sürdürüldü. 2. Dünya Savaşı yıllarında bir duraklama olduysa da savaş sonrasında çay tarımı Doğu Karadeniz'de hızla yayıldı.

Çaylık alanlar, 1967'de yaklaşık 25 bin hektar iken, 1975'te iki katına (50 bin hektar),

Üretilen yaş çay yaprağı, 1967'de 100 bin ton iken, 1977'de 4 katına (400 bin ton),

Dönüm başına verim; 1962'de 145 kg. iken 1976'da 4 katına (650 kg) çıkmıştır.

Bugün 5 ilimizde (Rize, Trabzon, Artvin, Giresun, Ordu) çay tarımı yapılmaktadır. (Bkz. Tablo 1)

Tablo—1

	Üretici aile sayısı	Çaylık alan (hek).	Yaş çay yaprağı (ton)
Rize	83.641	36.004	227.836
Trabzon	33.842	10.202	49.862
Artvin	11.017	4.591	20.234
Giresun	6.462	1.143	2.915
Ordu	386	65	84

(Not: 1976 verilerine göre)

Rize 1963'te milli gelirde 43. sıradaydı. Çay tarımı ile 1970'te 10. sırayı almıştır. Rize üreticilerin beşte üçünü barındırır. Üretimin beşte dördünü yapar. Çaylıkların üçte ikisi bu ildedir.

Trabzon ikincidir. Çaylıkların beşte biri bu ildedir. Bu ilde fındık ve tütünden sonra çay gelir. Of ve Sürmene'de ise çay birinci sıradadır.

Giresun ve Ordu'da ise çay tarımı yıldan yıla gerilemektedir.

Çay ekim bölgesinin Araklı'dan Ordu'ya kadar genişletilmesi hatalı olmuştur. Nasıl kıraç yerin bitkisi olan tütün, plansız biçimde sulak taban araziye doğru yaygınlaştırılmışsa, düzenli nemli iklim isteyen çay bitkisi de yağış miktarı az ve düzensiz alanlara doğru götürülmektedir.

Artık çay ekim sınırının genişletilmesi imkansızdır. Çünkü çay bitkisi kendi doğal yetişme sınırlarına gelip dayanmıştır. Zorlanmaktadır.

Çaylıklarımızın en önemli özelliği genç olmalarıdır. 1976'da çaylıkların yüzde 43'ü 10 yaşından büyük, yüzde 57'si ise 10 yaşından küçüktü. Buradan da anlaşılacağı gibi çay tarımında işin başındayız. Ama insanın doğaya ve doğa güçlerine birçok alanda baş eğdirdiği bir çağda henüz bir bitkiyi denetleyemiyoruz.

MAYIS BASKINI (TOPLAMA-ALIM)

Yaprak toplama nisan sonunda başlar, ekim sonuna kadar 6 ay sürer.

Toplama yorucu, dikkat isteyen, zahmetli bir iştir. Genellikle Erzurum ve Giresun'un ilçe ve köylerinden gelenler toplama işçiliği yaparlar. Günde 11-13 saat çalışırlar.

Toplamada en çok kadın ve çocuk emeği kullanılır. Karadeniz kadınının belini bükenler arasında çay işçiliği de vardır.

Toplamanın aylara dağılımı şöyledir: (yüzde olarak)

MAYIS: 40
TEMMUZ: 25
AĞUSTOS: 18

Görüldüğü gibi en çok toplama mayıs ayında yapılır. İlkbaharın ilk sürgünleri yapraklanınca kaçınılmaz olarak bir patlama olur. Çok miktarda yaprak toplanır ve alım merkezlerine götürülür. İşte bu noktada üretici ile devlet kapışır. Silahlar çekilir, tehditler, kavgalar, baskınlar olur.

Nitekim 1970'te çay üreticileri çay fabrikalarını ve Tekel idaresini işgal etmiş, siyasi partilerin binalarını tahrip etmişlerdi. (1)

"Mayıs baskını"nda çay ve üretici haklıdır. 30 küsur yıldır yetiştirme, alım, işleme, iç tüketim, dışsatım konularında, halkın yararına bir çay politikası yaratamamış olan hakim sınıf yönetimleri suçludur.

Çünkü çay toplandıktan sonra fazla bekleyemez. Hemen işlenmeye alınmalı ve soldurulmalıdır.

Küçük toprağında, borçlanarak binbir zahmetle çaycılık yapan üretici de fazla bekleyemez. Bir an önce ürününü teslim etmeli ve teslim kağıdını almalıdır. Parası zaten çok daha sonra ödenecektir.

Yöneticiler çay alımında uzun yıllar 2,5 yaprak diye tutturmuşlardır. Oysa bu dünya çapında değişmez bir ölçü değildir. Seylan'da çay dev bir ağaçtır. Bizim 8 yaprağımız bile onların 2 yaprağından daha taze ve kalitelidir. Ayrıca mayıs sürgünleri taze olduğundan 3-4 yaprak bile kalitelidir. Alıma uygundur.

Nitekim, üreticilerin uzun yıllar verdikleri mücadeleler sonucu alım ölçüsü 3,5 yaprağa çıkartılmıştır.

ÇAY–KUR

ÇAY-KUR çaycılığı geliştirmek, düzene sokmak üzere devlet tarafından 1 milyar sermaye ile 1971'de kuruldu. Görevleri arasında üreticilerin kooperatifleşmesini sağlamak da vardı, ama partizanlık yatağı ve üretimde zayıfı yok etmede çok başarılı bir kurum olmaktan öteye gidemedi.

Yüzlerce alım merkezi, 40'ı aşkın fabrika ve atölyesi ve binlerce çalışanı olmasına rağmen halkın yararına bir çay politikası olmadığından görevini yapamadı.

Toplamada; mayıs baskınını önleyecek bir üretim planı geliştiremedi.

Satın almada; üreticiyi ezen fiyat sistemini değiştiremedi.

Taşımada; tekniğe uygun taşımacılık araç gereçlerini yaygınlaştırıp, çayın bastırılıp ezilmesini ve kalite bozulmasını önleyemedi.

İşlemede; mayıs baskınlarını göğüsleyemedi. Günlük işleme kapasitesi günlük alım miktarından çok düşük olduğundan milyarlarca liralık yeşil yaprağın imhasına seyirci kaldı. 1974'te toplam işleme kapasitesi 3 bin 600 ton/gün, alım ise 4 bin 500 ton/gündü. Bu yüzden imha edilen yaprak miktarı 9 milyon kg. oldu. O yıl yaş çay fiyatı 625 kuruştu. O günün parasıyla 60 milyon TL. zarar edildi.

Dünya ölçülerine göre 4 kg. yapraktan 1 kg. kuru çay elde edilir. Bizde işlemeyip denize döktüklerimiz de hesaba katılırsa bu ölçü beşte birdir. (5 kg. yapraktan 1 kg. kuru çay) Nitekim 1974'te yaş yaprak üretimi yaklaşık 200 bin ton, elde edilen kuru çay ise 40 bin ton olmuştur.

Paketlemede; 1974'te elde bulunan 100 bin ton kuru çayın 3 bin tonu paketleme kapasitesi yetersizliğinden imha edildi. Zarar 611 milyon TL. oldu.

İmhada; ÇAY-KUR çok çok başarılıdır.

Bölgede üreticiler; "eğitimde YAY-KUR ne kadar başarılı olmuşsa çaycılıkta da ÇAY-KUR o kadar başarılıdır!" demektedirler.

GEÇMİŞTE GURBETÇİLİĞİ ÖNLEMİŞ OLAN ÇAY ARTIK KARIN DOYURMUYOR

Doğu Karadeniz'de 900 köyde çay tarımı yapılır. Ortalama 135 bin üretici aile her yıl çayla uğraşır. Çay işletmelerinde çalışanların sayısı 1963'te 12 bin 379 kişi iken 1972'de 39 bin 424 olmuştur. Günümüzde bu rakamın 50 bine yaklaştığını söyleyebiliriz. Buna göre 135 bin üretici ve 50 bin işçi ailesi, yaklaşık 200 bin aile, (1 milyon insan) çaydan geçinmeye çalışmaktadır.

Çay bölgeye yerleştiği ilk yıllarda Karadeniz'den yurdun diğer bölgelerine iş bulmak için akan iç göçü durdurmuştu, Karadeniz insanına ekmek ve umut kapısı açmıştı. Ama eski ve yeni hükümetlerin hatalı politikası sonucu bugün durum zıddına dönmektedir.

Kızlarımızın kolunda altın, delikanlıların belinde barebellum olan çay artık gurbetçiliği önleyememektedir.

Yukarıdaki tablodan toprak mülkiyetine göre üretici ailelerin yapısı incelendiğinde gurbetçiliğin nedeni görülecektir. (2) (bkz. Tablo 2)

Tablo—2

İşletme büyüklüğü (Dekar)	İşletme sayısı	Yüzde dağılımı	İşletme başına gelir (TL)
– 5	114.676	85.34	5.756
6 – 10	17.569	13.07	22.063
11 – 20	2.084	1.55	46.005
21 – 30	44	0,03	82.812
31 – 40	4	0,01	129.687
41 – 50	2	0,00	181.250
TOPLAM	134.379	100.00	––

Görüldüğü gibi üreticilerin yüzde 85'i, 5 dönüm ve daha az topraklıdır. Bunların aile başına yıllık gelirleri ise 5 bin 756 liradır.

Yine üreticilerin yüzde 13'ü 5-10 dönüm toprağa sahiptir. Yıllık gelirleri ise aile başına 22 bin 63 liradır.

Bu gelirle yaşamanın zorluğu Karadenizliyi bölge dışına itmektedir. Çünkü bölgede yeterli iş alanları yoktur. Zamanında da çaydan gelen gelirler değerlendirilip sanayiye yönelik iş alanları açılmamıştır.

ÇAY TÜKETİMİMİZ VE KAÇAK ÇAY

Çay, sağlığa yararlıdır. Vücudun çalışmalarını hızlandırır. Serinleticidir. 1 bardak sıcak çay içilince vücuttan çayın ısısından 50 kat fazla bir sıcaklık eksilir. Günde 6 bardak çay diş çürümelerini önler. Bu yolla günlük 2 mg. flour ihtiyacı çaydan alınır.

İç tüketimimiz 1935'te 600 ton, 1955'te 3 bin 600 ton idi. 1976'da 30 bin tonu aşmış, 50 bin tona yaklaşmıştır.

Tüketimimiz bu hızla artarsa önümüzdeki yıllarda üretimin tüketime yetmemesi de sözkonusudur.

Kişi başına tüketim yaklaşık 1 kg.dır. Bunun dışında her yıl yurdumuza 10 bin ton kaçak çay girdiği sanılmaktadır.

Kaçak çay sağlığa zararlıdır. Kaçak çayın çekici olan rengi ve buruk tadı doğal değildir. Bu tür çaylar içine kimyasal boya ve sepi maddeleri katılarak yapılmaktadır.

DIŞ SATIM

1953 yılında kendi ihtiyacımızın ancak altıda birini içeriden karşılayabiliyorduk. Dışarıdan çay alıyorduk.

1964'te ürettiğimiz bize yetti. Dışarıya satmaya başladık. Dışarıdan çay almadığımız için 75 milyon dolar kâr ediyoruz. Fakat dışarıya sattığımızdan zarar ediyoruz. Ayrıca son yıllarda dışsatımda önemli bir gerileme görülmektedir.

Yıllar	Dış satım (Ton)
1963	1400
1969	8300
1971	17.500
1972	14.900
1973	18.807
1974	11.485
1978	4.190

1967-72 arasındaki 8 yılda dış satımdan 2,5 milyar lira zarar ettik. Çünkü bizde 1 kg. kuru çayın maliyeti çok yüksek, dünya piyasasında ise çay fiyatları düşüktür.

1971 yılında 1 kg. çay maliyeti bizde 30 lira iken dış piyasada çay fiyatı 320 kuruştu. 30 liraya maledip 320 kuruşa satarsan ne olur? Tabii ki zarar.

Dış satımımız ambalajlı ve dökme çay satışı biçiminde oluyor. Yeşil yaprak satışı konusunda önemli bir gelişme yok. Oysa bu mümkündür. Yeşil yaprak satışı planlanırsa işletme yetersizliğinden doğan imha ve milyonlarca liralık kayıp önlenebilir ve kâr edilir.

DÜNYA ÇAY PİYASASINI ELLERİNDE TUTANLAR VE ÜÇÜNCÜ DÜNYA ÜLKELERİ

Dünyada en çok çay İngiltere'de kullanılır. Londra çayın dünya pazarıdır, borsasıdır. İngiltere'den sonra en çok çay tüketen ülke, Kafkasya ve Gürcistan'da çay yetiştirmesine rağmen, Rusya'dır. Sonra ABD gelir. Bu ülkeler dünya piyasasından çok miktarda çay alırlar. Ayrıca dünya piyasasında fiyatların düşük olması için işbirliği yaparlar.

Hindistan, Çin, Seylan, Endonezya, Bangladeş, Tayland ,Türkiye gibi Üçüncü Dünya ülkeleri çay üreticisi ve satıcısıdırlar. Üçüncü Dünya ülkeleri arasında Rusya ve Amerika tarafından körüklenen rekabet, dünya piyasasında çay fiyatlarının düşük olmasına yol açmaktadır.

HAMSİ VERDİ, FINDIK VERDİ, ÇAY VERDİ. GELMİŞ-GEÇMİŞ HÜKÜMETLER SİZ KARADENİZ'E NE VERDİNİZ?

Karadeniz halkı "yıllarca hamsi verdik, fındık verdik, çay verdik hükümetler bize ne verdi" diye soruyor. Çay tarımı konusunda Karadeniz halkıyla birlikte kısa vadeli istek ve önerilerimiz şunlardır:

Toprak sınırlıdır ve parçalanmıştır. Üzerindeki nüfusu geçindirememektedir. Yeni iş alanları şarttır. Sanayileşme şarttır. Üreticilerin ürün yahut para vererek ortak olacağı sanayi işletmeleri kurulmalıdır.

1– Çayın tohumunda bulunan yağı değerlendirecek fabrika kurulmalıdır.

Çay tohumunda yüzde 25'ten fazla yağ vardır. Yemeklik vasıfta olan bu yağ Çin Halk Cumhuriyeti'nde işlenmekte ve hatta ihraç edilmektedir. Yurdumuzda da gerekli işletmeler kurulursa her yıl çay tohumundan 20 bin ton yağ çıkarılabilir. Bu miktarın yağ açığımızın kapatılmasında önemi büyüktür. Ayrıca yeni bir iş alanı açılmış olacaktır.

2– Çay yaprağında bulunan kafeini değerlendirecek tesisler kurulmalıdır.

Çayın yaprağında bulunan yüzde 2 oranındaki kafein ilaç sanayiinde değerli bir hammaddedir.

Kafeinin ilaçlarda yaygın bir kullanımı vardır. Kimyasal işleme tesislerinin kurularak kafein üretilmesi ilaç sanayimize ve milli ekonomimize güç katacaktır. İşsizliği önleyecek yeni iş alanları açacaktır. Ayrıca yeşil yaprakların imha edilmesini önleyecektir.

3– Harmanlama ve paketleme için en elverişli il hava şartları ve ekonomik açıdan Trabzon'dur. Ambalaj ve dış satım açısından Trabzon'a ağırlık verilmelidir.

4– Yeşil yaprağın işlenmeden dışa satımı için uğraşılmalıdır. Üreticiden alınan yaprağın 2 gün içinde Trabzon'a ulaştırılması ve Trabzon Havaalanı aracılığıyla dışarıya satımı planlanmalıdır.

5– Yaprak alım fiyatları genel fiyat artışları ölçüsünde yüksek tutulmalıdır. Bu yılın fiyatı (14.50 TL) çok düşüktür. Çünkü ülkede fiyat artışları yüzde 70 iken, yaprak alım fiyatı geçen yıla (12.00 TL) oranla ancak yüzde 22 artmıştır.

6– Küçük üreticilerin kooperatifleşmesi sorunu çözülmelidir.

7– Üreticilerin tefeci eline düşmesini önlemek için bol ve zamanında kredi verilmelidir.

8– ÇAY-KUR'un yönetimine kooperatiflerce, 0-5 dönüm çaylığa sahip olanlar arasından, seçilecek küçük üreticiler de katılmalıdır.

9– Çay üreten Üçüncü Dünya ülkeleri arasında birlik kurulmalı ve fiyatları düşüren Amerika, Rusya gibi ülkelerin sömürüsüne engel olunmalıdır.

Dipnot:
(1) Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi Davası Savunma (İkinci baskı, AYDINLIK Yayınları), s.217
(2) "Destekleme politikası uygulamasının üretici üzerindeki etkileri" DPT raporu Mart-1976

demokrat gözüyle
lütfü oflaz

TKP'ler çarpışıyor!..

Maç başlıyor, dikkat!

Fakat o ne? TKP, iki ayrı takımla sahaya çıkıyor...

Takımlardan biri İngiltere, diğeri Doğu Alman formaları taşıyor...

Doğu Alman TKP'sinin başında emektar kaptan İ.Bilen bulunuyor...

İngiltere TKP'sinin kaptanlığını ise R. Yürükoğlu yapıyor...

Teknik direktör Brejnev, Doğu Alman TKP'sine son taktiklerini veriyor...

Seyirciler şaşkın!

Taraftarlar suskun!

Hangi takıma tezahürat yapacaklar?

Kimin tarafını tutacaklar?

TKP'nin İngiltere takımını mı, yoksa Doğu Alman takımını mı?

Öyle ya, düne kadar TKP diye tek bir takımı alkışlamışlardı..

Onun koyu taraftarı olmuşlardı...

Takımlarına, gırtlaklarını yırtarcasına tezahürat yapmışlardı:

"Ya.. ya.. ya.. şa.. şa.. şa.. TKP, TKP çok yaşa..."

Peki ya şimdi ne yapacaklar?

Birken, iki oldu...

Seyirci de, saha da birbirine rakip iki TKP buldu..

Öyle olunca da, mecburen sustu oturdu.

....

Başlama vuruşuyla birlikte maç başladı işte..

Tüm seyirciler ölüm sessizliği içinde..

Derken Doğu Alman TKP'sinin kaptanı İ.Bilen aniden rakip kaleye dalıyor..

Yaşından beklenmeyen çalımlar atıyor!

Üstüne üstlük balyoz gibi bir de şut çıkarıyor...

Bir taraftan da rakibini suçlayıp, mırıldanıyor:

"Sizi 'serüvenciler' sizi.. Sizi 'maceracılar' sizi..."

Ardından İngiltere TKP'si karşı atağa kalkıyor...

Topu kapan kaptan R. Yürükoğlu, sol kanattan rakip kaleye sarkıyor...

Zıpkın gibi bir şut sallıyor...

O da rakibini suçlayıp, mırıldanıyor:

"Sizi 'sağ sapmacılar' sizi.. Sizi 'uzlaşmacılar' sizi..."

Oyun karşılıklı akınlarla sürüyor...

Top, bir o kalede, bir bu kalede mekik dokuyor...

Görünen o ki, şimdilik Doğu Alman TKP'si daha ağır basıyor...

Çünkü ünlü taktisyen Brejnev, bu takıma talimatlar yağdırıyor:

"Savaş komiteleri diye yeri-göğü inlettiniz, kitlelerden kendinizi tecrit ettiniz.. Açıkça değil, sinsice yapın şu işi.."

Tam o sırada bir uğultu kopuyor...

Tribünler ayaklanıyor...

Taraftarlar şaşkınlıklarını, suskunluklarını üzerlerinden atıp, gırtlaklarını yırtarcasına bağırıyor:

"Brejnev usta, sen çok yaşa (!)"

Sonra hep bir ağızdan tempoyla:

"Ya.. ya.. ya.. şa.. şa.. şa.. Rusya, Rusya çok yaşa..."

Aferin çocuklar!

Ustanızın ne demek istediğini anladınız değil mi? Açıkça değil, sinsice ve de usturuplu-ca!

Nasılsa iki TKP arasındaki bu maçın bir tek galibi var: O da Rusya!

Gerisi palavra.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Sporcu bünyesini perişan eden geçici olarak güç artıran kural dışı ilaç kullanımı - Avrupa'da bir ulus. 2) Bir erkek adı - Sandalyenin sırt dayamaya yarayan kısmı. 3) Takılgan, şakacı - Tersi çok iri yapılı bir yılan türü - Numaranın kısa yazılışı. 4) Umursamamak, önemsememek (iki kelime). 5) Kilogramın kısa yazılışı - Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun simgesi - Bağırsaklar (eski dil). 6) Petrolün benzin, mazot gibi ürünlerine ayrıştırıldığı yer - Kazanç. 7) Kolaylıkla kandırılabilen, aptal. 8) Dinlence - Çubuk gibi ince uzun bir çeşit peksimet.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Milattan önce 460-370 yılları arasında yaşamış olan bir Yunan filozofu. 2) Belkemiği. 3) İtalya'daki ünlü eğik kule - Ödeşme, razı olma. 4) İnleme sesi. 5) Meşe çalısı. 6) Kimyada Galyum'un simgesi - Tersi siyasi dilde, bir yetkilinin bir kararı geri çevirme hakkı. 7) Tersi bir çoğul eki - Tersi tam teşekküllü demiryolu istasyonu. 8) Birbirini tamamlayan kuruluşların tümü 9) Gayret - Bir emir. 10) Yabancı - Suudi Arabistan'da bir kent. 11) Ayıplama, yerme. 12) Kendini korumak için pis kokulu bir sıvı fışkırtan bir kürk hayvanı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

İran'da Kürtler, Türkiye sınırı yakınında rehin aldıkları 60 görevliyi serbest bıraktılar

● *Kürtlerin dini lideri Hüseyni, Bazergan'dan olaylara bizzat müdahele etmesini istedi İran-Almanya ilişkilerinin kötüleşebileceği söyleniyor*

TAHRAN

İran'da Türkiye sınırı yakınındaki Kotur tren istasyonunda, 60 demiryolu görevlisini cuma gününden beri rehin tutan Kürtler eylemlerine son verdiler ve rehineleri serbest bıraktılar.

Olaydan sonra, İran'ı Türkiye ve Lübnan'a bağlayan demiryolu, ulaşıma kapatılmıstı.

Batı Azerbaycan Eyaleti Valisi Cemşit Hakkı silahlı grubun eylemi nedeniyle kapanan demiryolunun yakında yeniden ulaşıma açılacağını bildirdi. Demiryolu görevlilerini cuma gününden beri rehın tutan silahlı kişilerin kimlikleri konusunda bir açıklama yapılmadı.

BAZERGAN'A YAPILAN TALEP

İran'da Kürtlerin dini lideri Şeyh İzzeddin Hüseyni, Başbakan Mehdi Bazergan'a bir telgraf çekerek, daha fazla kan dökülmesini engellemek için olaylara bizzat müdahale etmesini istedi.

Şeyh İzzeddin Hüseyni, merkezi hükümet ile Kürtler arasında, büyük bir savaşın önlenmesi için bazı isteklerinin gözönüne alınmasını rica etti. Hüseyni, bölgeye özerklik verilmesi gerektiğini söyledi ve "Ordu birliklerinin ve özellikle Devrim Muhafızlarının bölgeye gönderilmesi büyük bir hata olmuştur" dedi.

Irak sınırına yakın Marivan kasabasına ordu birliklerinin gönderilmesiyle, bu kentte oturan 30 bin kişi, hükümetin tutumunu protesto ederek topluca dağlara çıkmıştı.

Bu arada merkezi hükümetin Kermanşah'tan Sanandaj'a zırhlı birlik gönderme çabasının, yerli halkın yolları kapamasıyla boşa çıktığı belirtildi.

ALMANYA İLE İLİŞKİLER KÖTÜLEŞİYOR

Batı Almanya'da bulunan İranlı öğrencilerin 350 kişilik bir SAVAK ajanları listesini kamuoyuna duyurması ve bu öğrencilerden 55'inin tutuklanmasından sonra bir demeç veren hükümet sözcüsü Tabatabai, İslam Cumhuriyeti'nin Alman basınında maruz kaldığı "artan saldırılarını" kınadı.

Tabatabai ayrıca, İranlı öğrencilerin SAVAK üyelerini yargılamak için İslam Mahkemeleri kurmak istemelerinden haberdar olmadığını söyleyerek, Alman basınının "Bile bile yanlış haber yazdığını" bildirdi.

İranlı öğrencilerin tutuklanmasından sonra İran-Almanya ilişkilerinin kötüleşebileceği gelen haberler arasında.

ŞAH'IN KİTAPLARI YOK EDİLİYOR

Devrik Şah döneminde basılmış 10 milyon ders kitabının yok edilmek üzere piyasadan toplandığı haber verildi.

Eğitim Bakanlığından yapılan açıklamada, Şah döneminde basılan bazı kitapların, kapağındaki Şah fotoğraflarının koparılması koşuluyla kullanılabileceği belirtildi.

HALI ÇIKARMAK YASAK

Hükümet, değeri 5-10 bin dolar değerinde olan halıların yurt dışına çıkarılmasını yasakladı. Hükümet, dış seyahatlerde 4 bin dolar çıkarma hakkı olan İranlıların, halı götürmelerini yasaklayarak, döviz kaybının önüne geçmeyi amaçlamaktadır.

The New York Times GAZETESİNE GÖRE

SALT-2' NİN ONAYLANMA ŞANSI ARTIYOR

NEW YORK (AA)

"The New York Times" gazetesinde dün çıkan bir yazıda, ABD Senatosunda SALT-2 Anlaşmasının onaylanması yanlısı olanların sayısının gittikçe arttığı belirtildi. Gazete, "yeni savunma harcamalarının yapılmasını isteyenler, anlaşmanın bu olanağı sağlayıp sağlamadığına dikkat etmelidirler. Gittikçe yaygınlaşan bir kanı, SALT-2'nin Sovyetler Birliği füze yapım programını sınırlarken, Amerikan komutanlarına gerekli gördükleri yenilikleri yapma izni vermektedir." dedi.

Gazetede çıkan yazıda, Georgis Senatörü Sam Nunn'un Carter yönetiminin savunma harcamalarını artırmadığı takdirde, anlaşmayı onaylamama tehditlerinin, SALT-2'nin onaylanması şansını yükselttiği belirtildi. Gazete, Senatör Nunn'un Amerikan komutanlarının savını benimsediğini bildirerek, anlaşmada Sovyet silahlarına sınır konulurken, ABD'nin SALT-2'de izin verilen bazı savunma önlemlerinden yarar sağlaması gerektiğini belirtti.

5 kıtadan KISA HABERLER

Nikaragua ABD'den silah istedi

MANAGUA (THA)

Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi, Somoza'nın Ulusal Muhafızlarına karşı savaşmak için ABD'nin silah yardımında bulunmasını istedi.

Bu istekle ilgili bir açıklama yapan hükümet sözcüsü Manel Espinoza Borge, bu isteği Geçici Hükümet adına değil bir ordu mensubu olarak yaptığını söyledi.

Hükümet sözcüsü, Somoza'ya bağlı Ulusal Muhafızlar"ın karşı saldırıya geçmek üzere hazırlandıklarını ve ABD'den silah istemelerinin Nikaragua'yı korumaktan başka bir amaç taşımadığını belirtti.

Bu arada ordu komutanlarından Roberto Ortera "Ulusal Muhafızlar"ın Komutanı Bravia'nın karşı saldırı için 7 bin kişilik bir kuvvet hazırladığını ve Somoza'nın oğlu Prorto Carrero'nun Honduras'a kaçan "Ulusal Muhaıfızlar"ı yeniden örgütlediğini söyledi.

Peru'da bir askeri törende polis göstericilerle çatıştı

LİMA (AA)

Peru'da halka ilk kez sergilenen Sovyet yapımı füzelerin geçit töreni, göstericilerle polis arasında çıkan şiddetli çatışmalarla sona erdi. Füzelerin sergilenmesi sırasında polis ve askerleri taşa tutan göstericileri toplum polisleri, su sıkarak ve göz yaşartıcı bomba

CIA'nın araştırmasına göre, Sovyetler Birliği 3 yıl sonra petrol ithal etmek zorunda kalacak

WASHİNGTON (THA)

Sovyetler Birliği'nin petrol üretiminde azalma olduğu ve Sovyetler Birliği ile diğer Doğu Bloku üyelerinin üç yıl içinde petrol ithal etmek zorunda kalacağı bildirildi.

Amerikan hebar alma Örgütü CIA tarafından yayınlanan bir araştırmada, Sovyetler Birliği'nde petrol üretiminin düşmeye başladığı belirtilerek "Sovyetler Birliği'nin nisan ayında petrol üretimi, rekor düzey olan, günlük 11,73 milyon varile çıkmış, fakat şimdi günlük 11,5 milyon varile düşmüştür" deniliyor.

İspanya Hükümeti, ETA'nın tedhişçiliğine karşı güvenlik önlemleri aldı

MADRİD (AA)

Geçtiğimiz hafta sonu Bask bölgesi ve Madrid, sekiz kişinin ölümüne ve yüz kişinin yaralanmasına yol açan kanlı tedhiş olaylarına sahne oldu.

İspanya hükümeti ETA Örgütünün pazar günü neden olduğu bombalamaları küçük bir fanatik grubun eylemleri olarak nitelerken İspanya'da geniş güvenlik önlemleri alınmaya başlandı.

İspanya hükümeti tırmanan terörist hareketlerin Bask bölgesinin özerkliğe kavuşması konusunun gündeme getirildiği ve çözüme kavuşturulmaya çalışıldığı bir dönemde kışkırtıcı nitelik taşıdığını açıkladı.

Yunanistan, NATO'nun askeri kanadına dönme görüşmeleri olumsuz geçerse, ABD üslerini kapatacak

ATİNA

Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına yeniden dönmek için yapılacak görüşmelerin olumsuz geçmesi halinde, ülkedeki Amerikan üslerini kapatabileceğini bildirildi.

Siyasal kaynaklar Yunan-ABD ilişkilerinin son zamanlarda gerginleştiğini, Yunanistan'ın ABD'nin yeni dinleme tesisleri kurmasını engellediğini bildiriyorlar.

Aynı kaynaklar, Girit Adasındaki deniz üsleri de dahil olmak üzere, Yunanistan'daki Amerikan üslerinin geleceğinin, NATO-Yunanistan görüşmelerine bağlı olduğunu kaydediyorlar.

Geçtiğimiz Şubat-Mart aylarında Vietnam yöneticilerinin Çin sınırında kışkırtmalarını sona erdirmemesi üzerine, Çin, Vietnam'a bir İhtar harekatında bulunmuştu. Fotoğrafta bu harekattan bir an.

Çin-Vietnam görüşmeleri yeniden başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti ile Vietnam arasında iki buçuk ay önce ara verilen barış görüşmeleri Pekin'de yeniden başladı. Görüşmelerde, Çin-Vietnam heyetlerine iki ülkenin Dışişleri Bakan Yardımcıları başkanlık ediyor.

Yeni Çin Haber Ajansının bildirdiğine göre Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Han Lien Nung, toplantı başlamadan önce verdiği demeçte, görüşmelerde anlaşma sağlanamamasına Vietnam'ın uzlaşmaz tutununun yol açtığını belirtti.

Bakan Yardımcısı Vietnam'ın bölgede hegemonya kurma çabaları içinde olduğunu da açıklamasına ekledi.

Senatör Jackson: "Orta Doğu ABD'ye verdiği petrolü kesebilir"

■ Jackson, petrol şirketleri üzerindeki denetimin sürmesini, yoksa bu şirketlerin daha da zenginleseceğini belirtti

WASHİNGTON (AA)

ABD Senatörlerinden Henry Jackson, yıl sonuna kadar, Orta Doğuda ABD'nin tüm Orta Doğu bölgesinden ya da bir bölümünden sağladığı petrolün kesilmesine varabilecek bir "patlama"nın mümkün olduğunu söyledi.

"CBS" televizyonunun bir programına katılan Senatör Jackson, İran ve Irak'ta ansızın meydana gelen siyasi değişiklikleri örnek olarak gösterdi ve durumun ciddi olduğunu söyledi.

Jackson, ayrıca, Suudi Arabistan hükümetinin yarın devrilebileceğini öne sürdü.

Senatör Henry Jackson, ABD'de petrol fiyatlarının denetiminin kaldırılmasına karşı olduğunu bir kez daha yineledi ve bunun kaldırılmasının, petrol şirketlerinin haksız olarak zenginleşmesine varabileceğini belirtti.

NEWS FROM XINHUA NEWS AGENCY CHINA

YENİ ÇİN HABERLER AJANSI

Türkiye, Afganistan ve İran, Kuzey'den gelen baskıyı daha ağır biçimde hissediyor

15 Temmuz 1979 tarihli Yeni Çin Haberler Ajansı, özellikle Sovyetler Birliği'nin bu yıl başından itibaren Orta Doğu bölgesine sızma faaliyetlerini ele alan bir makale yayınladı. Makaleyi aynen sunuyoruz.

Sovyetler Birliği, enerji bunalımının büyük ölçüde hissedildiği şu günlerde, petrol bakımından zengin Basra Körfezine sarkmasını hızlandırmış bulunuyoru.

"Kutup ayısının" sık ve gürültülü ayak sesleri, Müslümanların çadırlarından duyuluyor.

Bu hasas bölgedeki Sovyet deniz ve hava kuvvetlerinin, denizden çıkartma ve havadan indirme manevraları yaptığı haber veriliyor. Bölgedeki nükleer füzeler, belli başlı petrol yörelerine karşı eğitim görüyor. Rus keşif uçakları, sık sık Körfez semalarını ihlal ediyor. Ve Sovyet denizaltıları Körfez'in canalıcı noktası olarak bilinen Hürmüz Boğazından geçip duruyor.

Sovyetler Birliği ile ortak sınırı bulunan Türkiye, Afganistan ve İran, bu yılın ilk yarısından itibaren Kuzeyden gelen baskıyı, daha fazla hissediyorlar.

Sovyetler Birliği geçtiğimiz yıl Afganistan müdahalesinde başarılı oldu. Ne var ki, bu ülkedeki hükümet alehtarı silahlı Müslüman güçlerin genişlemesi, Sovyet başarısını bir yenilgiye dönüştürebilir.

Mart ayından bu yana, Sovyetler Müslüman güçlerin bastırılmasından doğrudan ve daha fazla rol oynuyor. Amerikan Newsweek dergisine göre, Sovyet askeri danışmanları ve aralarında yüksek rutbeli generallerin de bulunduğu öteki danışmanların sayısı 3 bin 500'e ulaşmış durumda.

İran halkının monarşiyi devirmeye ve Cumhuriyeti kurma yolundaki devrimci mücadelesi sırasında da Sovyetler Birliği, ülkedeki taraftarları aracılığıyla kendine, uygun bir durum yaratmaya çalışmıştı. Ancak İran'daki gelişmeler Kremlin açısından başarısız oldu.

SOVYETLER BİRLİĞİ, İRAN'DAKİ AZINLIK MİLLİYETLERLE MERKEZİ HÜKÜMETİN ARASINA AYRILIK TOHUMLARI ATIYOR

Bu nedenle Sovyetler Birliği şubattan bu yana, İran halkının azınlık milliyetleri ile merkezi hükümet arasına ayrılık tohumları atmaya ağırlık verdi. Kürtler, Türkmenler ve Beluciler arasında Kuzey'den Güneye yürüttüğü huzursuzluk yaratma faaliyetinde, Sovyetler İran'ı parçalamayı hedef aldı.

Sovyetler Birliği Türkiye'de de sınır bölgesindeki Kürt meselesini kullanarak karışıklık çıkardı ve bölgeye çok miktarda Sovyet silahı soktu.

Kürt asıllı Senatör Kamran İnan, Sovyetler Birliği'ni yörede Moskova yanlısı bir devlet kurma çabası içine girmekle suçladı.

"Bağımsız devlet"in, İran, Irak ve Suriye'deki Kürt bölgelerini de kapsayacağı Sovyetler Birliği'ndeki Kürt bölgesiyle bağlantı içinde olacağı çeşitli haberlerde yer aldı. Bu çaba da Sovyetler'in Basra Körfezine sarkmasında önemli bir adımdı

Sovyetler Birliği'nin Güney Yemen'deki yayılması da Güneye sarkma stratejisiyle ilgiliydi. Basra Körfezini Güneyden çevirmek için başvurulmuş bir tedbirdi. Fransız gazetesi L. Aurore'a, göre Ruslar Güney Yemen'deki Sovyet deniz ve hava gücü, füzeleri ve izleme istasyonları yanısıra 10 denizaltıyı barındıracak kapasitede bir üs inşa ediyorlar.

Mısır-İsrail Anlaşması sonucu Arap ülkeleri arasında başgösteren ayrılıklardan yararlanan Sovyetler Birliği, Suudi Arabistan'a karşı saldırganlığını da artırdı. Bir süre önce de, Sovyetler Saudi Limanına hafif makinalı tüfek ve çeşitli silahları gizlice soktular. Ayrıca bu ülkeye Sovyet casusları sızdırıldı.

AMERİKA VE RUSYA MARTTAN BU YANA İKİ KEZ ÇATIŞTILAR

Fakat aynı zamanda, Sovyetler Birliği Suudi Arabistan'a karşı masum bir yüzle görünüp, gülümseyerek dostluk ve diplomatik ilişkileri geliştirme nutukları atmaktan geri kalmadı. Brejnev de Suudi Arabistan Kralına yolladığı bir mesajda kendilerine karşı güven içinde olmalarını istedi.

Moskova'nın stratejik Güneye sarkma saldırısına Birleşik Amerika'dan ani bir cevap geldi. Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hodding Carter, Basra Körfezi bölgesindeki istikrar ve güvenliğin "Amerika menfaatleri açısından canalıcı önem taşıdığını bildirdi. Gerçekte de iki süper devlet, Sovyetler Birliği ve Amerika, bölgede bu yılın başında iki kez şiddetli biçimde çatışmış bulunuyor.

İlk çatışma, Mart ayında, Kuzey-Güney Yemen arasında meydana gelen savaş sırasında, Sovyetler'in Güney Yemen'e çok miktarda silah ve Kübalı birlik göndermesi üzerine başgösterdi. Amerika zaman kaybetmeksizin Kuzey Yemen'e yeni geliştirilmiş uçaklarla zırhlı araç gönderdi. İki haftalık savaş büyümeden önlenebildi.

Öteki çatışma da Kuzey ve Güney Yemen arasındaki çatışmaya Sovyetler'in müdahalesi üzerine meydana geldi. O dönemde, Birleşik Amerika, Uçak gemisi "Midway İsland" ile bir filosunu olağanüstü bir durumu gözönünde tutarak Arap denizine gönderdi. Sovyetler Birliği de bunun üzerine bölgeye uçak gemisi MİNSK'i ve bir filosunu indirdi, 15 Mayısta, Sovyet keşif bombardıman uçakları Amerikan uçak gemisi üzerinde alçak uçuşlar yaparak, Amerikan uçaklarının hareket imkanını ortadan kaldırdı. Sovyet uçakları, Amerikan uçaklarına hedef olarak zorla yön vermek istediler. Birleşik Amerika bu tahrikler üzerine, Sovyetler Birliği'ni protesto etti. Ardından da Amerikan uçak gemisi bölgeden ayrıldı.

AMERİKAN-SOVYET REKABETİ KÖRFEZ'DE ENDİŞE YARATTI

Moskova'nın Güneye sarkma saldırgan politikası ve Körfezdeki Amerikan ve Sovyet rekabeti, bölge ülkeleri ve yöneticileri arasında endişe ve uyanıklık yarattı. Irak Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcısı Saddam Hüseyin, nisan ayında şöyle diyordu: "Sovyetler Birliği ile dostluk ilişkileri kurmaktan yanayız. Ancak Arap dünyasındaki Sovyet yayılmacılığını reddediyoruz" Saddam Hüseyin ayrıca şunları da söylüyordu: "Sovyetler Birliği'nin Suudi Arabistan topraklarını işgal etmesine izin verilmeyecektir."

Kısa süre önce de İran'ın dini lideri Homeyni İran'daki Sovyet Büyükelçisine şöyle diyordu: "İçişlerimize hiçbir müdahale olmamalıdır."Homeyni sözlerine şöyle devam ediyordu: "İran'a Sovyetler Birliği'nden silah sokuldu denmesine yol açacak hiç bir olaya imkan verilmemelidir." Umman Sultanı Kabus da yabancı gazetecilere verdiği bir demeçte, "Ruslar körfezdeki nüfuzlarını artırmaya çalışıyorlar. Faaliyetleri bir sır değildir. Bölgedeki durum çok tehlikeli boyutlara ulaşmıştır" diyordu.

Geçen haziranın sonlarında Suudi Arabistan'ın Güneyinde son yıllarda eşine rastlanmamış ölçüde geniş bir askeri tatbikata girişildi. Kral, Halid İbn Abdül Aziz, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Bahreyn, Yemen ve Kuveyt liderlerini de manevrayı izlemeye çağırdı. Daha sonra da bu liderlerle bir mini zirve topladı. Suudi Arabistan gazetesi "AL Ukadh" bu toplantıyı anlatırken şu sözleri kullanıyordu: "Toplantı körfez bölgesi için büyük önem taşıyordu. Toplantının önemi her türlü tehdide karşı genel bir strateji belirlenmesinde, yatmaktadır."

Mısır, İsrail ve ABD, Filistinlilere özerklik verilmesi konusunda ilk görüşmelerini yaptılar

● **Moşe Dayan BM kuvvetlerinin Sina'ya geri dönmesini görüşmek için ABD'ye gidiyor**

İSKENDERİYE

WASHİNGTON

Mısır İsrail ve Amerikan diplomatlarından oluşan Filistin özerkliği komisyonu, önceki gün üç saat süren ilk görüşmelerini tamamladı.

Mısır heyeti Başkanı ulaşılan sonuçlarla ilgili raporun, İsrail'in Hayfa kentinde 5 ve 6 Ağustos tarihlerinde toplanacak Genel Komisyona sunulacağını bildirdi.

Öte yandan ABD'nin Ortadoğu görüşmelerine katılan Büyükelçisi Robert Strauss, Batı Şeria'nın özerkliği konusundaki görüşmelere "ılımlı Filistinlilerin de" katılmasının mümkün olduğunu söyledi.

"US News and World Report" dergisine bir demeç veren Strauss, Amman ve Riyad'ın karşı çıkmasına rağmen Kral Hüseyin ile Suudi Arabistan Prensi Fahd'ın da her an görüşmelere katılmaları için bir "şans" bulunduğunu söyledi

Strauss, Mısır-İsrail görüşmelerinin içeriğini bütün ayrıntılarıyla düzenli olarak Suudi Arabistan ve Ürdün'e ilettiğini bildirdi. Robert Strauss her iki devletin yöneticilerine, "Sizden hiçbir şey istemiyorum. Sizin desteğinizi elde edeceğiz. Desteğinizi istediğim zaman, görüşmelerden haberiniz olmadığını söylememeniz için, bunların tüm ayrıntılarını bilmenizi istiyorum" dediğini bildirdi.

Strauss, demecinde ayrıca İsrail Başbakanı Begin'e yeni yerleşim merkezleri kurulmasının işleri güçleştirdiğini açık açık söylediğini belirtti. Strauss Begin'e "Bu yerleşim merkezinin yasal olup olmadığını ya da savunmanız için gerekli olup olmadığını bilmek istemiyorum. Bilmenizi istediğim şey şudur: Bunların kurulmasını sürdürmek için ödediğiniz karşılığa değer mi? Kötü bir iş yapıyorsunuz. Bunun için ödeyeceğiniz bedel çok yüksek olacaktır" dediğini açıkladı.

MOŞE DAYAN ABD'YE GİDİYOR

İsrail hükümeti, Sina'dan geri çektirilen BM Barış Gücünün yeniden dönmesinin nasıl sağlanabileceği konusunda ABD ve Mısır'la görüşme yapmak üzere Dışişleri Bakanı Dayan'ı Washington'a gönderiyor.

Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı Vance'ın Mısır ve İsrail temsilcilerinin durumu tartışmak üzere buluşmaları için bir öneri sunduğu bildirildi

Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği'nin veto tehdidi üzerine BM Güvenlik Konseyi, Sina'daki BM kuvvetlerinin geri çekilmesini kararlaştırmıştı.

Bu kararın ardından İsrail hükümeti, ABD Sovyet anlaşmasına göre daha küçük ve silahsız bir BM Mütareke heyetinin Sina'ya gelmesine şiddetle karşı çıkmıştı.

İsrail'in BM Temsilcisi Blum, İsrail'in barış anlaşmasını denetlemek üzere BM Barış Gücü birliklerinin kalıcı olarak Sina'da kalmasını istediğini başka bir öneriyi kabul etmesinin söz konusu olmadığını söylemişti.

Bu arada Mısır da, Dışişleri ile görevli Devlet Bakanı Butros Gali'nin görüşmelere katılmaya hazır olduğunu bildirmiştir.

FKÖ'NÜN AÇIKLAMASI

FKÖ'nün Paris temsilcisi İbrahim Sus, Ortadoğu sorununa bir çözüm bulunması halinde FKÖ'nun İsrail'i tanıyacağı yolundaki haberleri yalanladı.

Öte yandan Brezilya'da iktidardaki ARENA Partisinin (Ulusal Yenilikçi İttifak) bir milletvekili, Brezilya'nın Filistin Kurtuluş Örgütünün varlığını görmezlikten gelemeyeceğini söyledi. Çünkü ülkesinin esas olarak Irak'tan petrol aldığını belirtti.

Brezilya hükümeti halen FKÖ'nün büro açma istediğini incelemektedir. Bu talebi geçtiğimiz mayıs ayında Brezilya'yı ziyaret eden Irak Devlet Başkanı yardımcısı Taha Maruf iletmişti.

Endonezya, Bloksuzlar Konferansına Demokratik Kamboçya Temsilcisinin katılmasını istedi

■ **Pakistan, sonbaharda yapılacak olan Bloksuzlar konferansına katılacağını açıkladı**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Eylül ayında Küba'da yapılacak Bloksuzlar Zirvesinin ön hazırlık çalışmalarıyla ilgili olarak Jamaika'da bir toplantı yapıldı.

Toplantıda konuşan Endonezya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü, zirve toplantısında Kamboçya'yı Vietnam kuklası Heng Samrin'in değil Demokratik Kamboçya hareketinin temsil etmesi gerektiğini belirtti.

PAKİSTAN VE LÜBNAN

Öte yandan Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ın Küba Devlet Başkanı Fidel Kastro'nun konferansa çağrısını kabul ettiği bildirildi.

Pakistan Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, Fidel Kastro'nun Pakistan ve İran'ın Bloksuzlar hareketine tam olarak katılmalarına büyük önem verdiğini ve bu iki ülkenin bloksuzlar hareketine katılmasının "özel" bir anlamı olduğunu söyledi.

Hatırlanacağı gibi geçtiğimiz Mart ayında, İran ve Pakistan "CENTO'dan çekilmiş ve bloksuzlar hareketine katılmak istemişlerdi.

Bu arada Havana doruğuna Lübnan'ın da katılacağı belirtildi.

Orta-Doğu sorununun da, ayrıntılı bir biçimde ele alınacağı bildirilen konferansa, Kral Hüseyin'in katılıp katılmayacağı konusunda bir açıklama yapılmadı.

Carter-Waldheim görüşmesinde Kıbrıs sorunu da ele alınıyor

WASHİNGTON (AA)

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim ile Amerikan Başkanı Jimmy Carter arasında bugün yapılan görüşmede Orta Doğu, Kıbrıs Namibya ve mülteciler sorunlarının ele alınacağı bildirildi.

Kıbrıs sorununun da ele alınacağı görüşmede, Başkan Carter'in toplumlararası görüşmelerin yeniden başlatılması konusunda çabaların artırılmasını isteyeceği belirtildi.

örse çekiç

Gülay Göktürk

Haydi, ama nereye

Tamam Maden-İş yine "Haydi" dedi.

MESS Sözleşmeleri ile ilgili ilk "Haydi" sini geçtiğimiz günlerde Gönen'de çekti.

'Ekonomik ve demokratik istemlerimizden taviz vermeyeceğiz.'

"Bizler, tekelci sermayenin heveslerini kursaklarına tıkayacak güç ve kararlılıktayız."

"DGM'yi ezerken barikatlara çıkan, 1 Mayıs alanlarını yığınsal bir şekilde dolduran, 16 Haziranları, 20 Martları yaratan, şanlı 77 grev destanlarını yazan bizler, 1 Eylül 1979'da yine mücadele alanlarına çıkacağız.

"HAYDİ 1 EYLÜL 1979'A"

Bu son haydiyle beraber, maden işçilerinin yürekleri bir kere daha sıkıştı, sinirleri gerildi.

Peki haydi, ama nereye?

Yeni bir ihanete, bir kere daha arkadan hançerlenmeye mi?

Şimdiye kadar ihanetler hep bu "Haydi"lerle başladı.

Daysallar, Türklerler, bundan üç yıl önce yine böyle bir haydi çekip DGM'leri ezeceğiz dediler. Ama bu çağrıya uyup şalterleri indiren işçiler, iki gün geçmeden dönüp arkalarına baktıklarında haydi diyenlerin hiç birini göremediler. 5000'i aşkın DGM'ci işçi fabrikalarından atılıp işsizler ordusuna katılırken, haydi diyenler "Vallahi biz bir şey demedik, kendileri yaptı" demekteydiler.

İkinci haydi, 1 Mayıs 1977'de geldi.

Aynı kişiler, önce ortalığı iyice bulandırıp, işçiyi birbirine karşı kışkırtıp, bölüp parçalayıp, Kontrgerilla ve sahte sol için bulunmaz bir provokasyon alan yarattılar. Sonra da işçiye dönüp 'Haydi 1 Mayıs Alanına" diye bağırdılar.

İşçi bu çağrıya da uydu. Çünkü 1 Mayıs onun bayramıydı ve bayramını kutlamak istiyordu. Ama Taksim'e geldiğinde, bir bayram alanı değil, kin ve nefret tohumları ekilmiş, uşaklık sloganlarıyla kirletilmiş bir düşmanlık alanı buldu.

İşçiler o alanda, o yıl 34 kardeşlerini şehit verdiler. 'Haydi" çığlıkları atanlar ise bütün sorumluluğu üstlerinden atıp, timsah gözyaşları dökmekle yetindiler.

Maden-İş'in tepesindekiler, çok geçmeden bir kere daha "haydi" diye seslendiler:

"DGM'yi ezdik sıra MESS'de", "MESS'in prensiplerini kabul etmeyeceğiz", "MESS'i dize getireceğiz", 'Haydi büyük grevlere. Öleceğiz dönmeyeceğiz" vs. vs.

Büyük gürültülerle başlatılan bu macera tam sekiz ay sürdü. Yaşayanlar çok daha iyi bilir, uzun boylu anlatmayalım. Yalnız şu kadarını hatırlatalım ki, binlerce maden işçisini TKP'nin politik amaçlarına alet edenler ve bütün hesaplarını 5 Haziran seçimlerine göre yapanlar, sekiz ay boyunca işçiyi süründürüp, sonunda hesaplar tutmayınca, MESS'in önünde diz çökmekte ve bütün prensiplerini kabul etmekte hiç tereddüt etmediler. Üstelik de bu ihaneti, zafer çığlıklarıyla süsleyip püslediler.

İşte şimdi yine haydi diyorlar.

Yine her zamanki gibi şanlı savaşımlardan, tavizsiz direnişlerden söz ediyorlar. Belli ki, yine onbinlerce işçinin başına yeni çoraplar örmeye, yeni tuzaklar kurmaya hazırlanıyorlar.

Bu tuzakların ne olduğu daha belli değil. Geçen defaki gibi sonu belirsiz bir maceraya mı alet edecekler?

Yoksa sessiz sedasız uzlaşıp kapalı kapılar ardında imzayı basıp oldu bittiye mi getirecekler?

Ne yapacaklarını şimdiden söylemek, erkendir. Çünkü Maden-İş'in MESS sözleşmelerinde izleyeceği yolu belirleyen, ne Türkler, ne Daysal'dır. Bu politika, TKP'nin o dönemdeki ihtiyaçlarına, politikasına göre belirlenecektir. TKP'nin bölündüğü şu şartlarda durum daha da belirsizleşmiştir. 1980'in kızışması beklenen bu mücadelede, Daysalların o dönemde TKP'nin hakim kanadının çizdiği politikaya uygun olarak, gözükara maceralara girişmeleri de, sessiz sedasız uzlaşmaları da bir iki önemli yerde göstermelik grevler yapıp, "mücadeleci" görünümlü bir satış planlamaları da mümkündür.

Mümkün olmayan tek şey ise, TKP'li sendikacıların, bu mücadeleyi, işçilerin menfaati doğrultusunda yürütüp, işçi sınıfı için hayırlı bir sonuca ulaştırmalarıdır.

Maden -İş tabanı da bunun farkındadır. Bu yüzden de, bugün, MESS'le sözleşmeye giren 100 küsur fabrika işçisinin içini büyük bir huzursuzluk, güvensizlik ve ürküntü sarmıştır.

Onbinlerce işçi şimdi birbirine sormaktadır:

Haydi ama nereye?
Bu defa hangi tuzağa?
Hangi karanlık maceraya?
Hangi belirsizliğe?
Hangi ihanete?

Mersin Soda'da komandolar bir işçiyi daha yaraladılar

● Çıkışlarını alan işçilerden petkim-Iş' in 8900' ar lira kesmesi büyük tepki yaratıyor

● Mersin'de 7 kuruluş ortak bir açıklama yaparak Hükümetin ve Mersin Valisinin olaylara el koymasını istediler

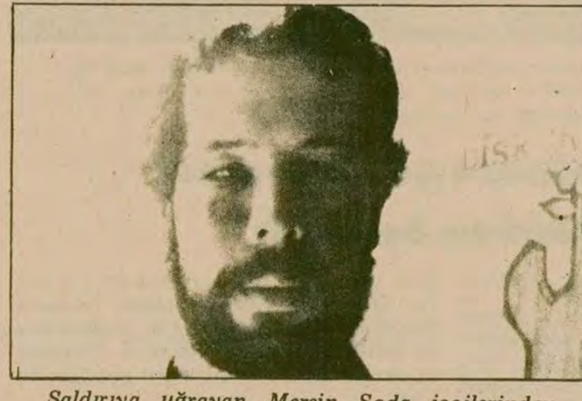
MERSİN (ÖZEL) Komando işgalinin sürdüğü Mersin Soda fabrikasında işçilerin büyük çoğunluğu çıkışlarını alırken, saldırı ve yaralama olayları da devam ediyor. Komandolar son olarak Mehmet Debbağ adlı bir işçiye saldırarak yaraladılar. Bu arada tazminatlarını alan işçilerden Petkim-İş'in 8900 lira para kesmesi de büyük tepki yaratıyor.

JANDARMA OLAYLARA SEYİRCİ KALIYOR

Mersin Soda Fabrikasında çalışan Mehmet Debbağ saldırı olayını 10 kadar komandonun düzenlediğini, saldırganları görürse teşhis edebileceğini bildirdi. Mehmet Debbağ basın mensuplarına yaptığı açıklamada jandarmanın olaylara seyirci kaldığını da söyledi.

Mersin Soda işçisi Mehmet Debbağ şöyle konuştu:

"Çarşamba gecesi biri sivil-silahlı, diğeri resmi kıyafetli iki bekçi beni tehdit ettiler. Daha sonra gece 03.00'de yemekhane önünde 8-10 kişilik bir grubun saldırısına uğradım.

Saldırıya uğrayan Mersin Soda işçilerinden Mehmet Debbağ

"Içel Valisi Naim Cömertoğlu gazetelere yaptığı açıklamada jandarma olaya el koydu, diyor. Jandarma bütün olaylara seyirci kalmakta, hatta saldırganlarla işbirliği yapmaktadır. Yetkilileri 'Sodada' gerçekten önlem almaya çağırıyorum."

7 KURULUŞUN ORTAK AÇIKLAMASI

Bu arada Mersin'de aralarında Türkiye İşçi Köylü Partisi İçel İl Örgütünün de bulunduğu 7 kuruluş ortak bir açıklamayla hükümeti ve Mersin Valisini uyararak Soda Fabrikasındaki olaylara el koymaya çağırdılar.

Ortak açıklamada "Bizler hükümetin ve İçel Valisinin gelişen olaylara el koymasını ve işyerinde huzurun sağlanmasını istiyoruz" denildi.

Açıklamada TİKP İçel İl Örgütü, Çimse-İş Mersin Şube Başkanı Kemal Öztürk, Bağımsız Basın-İş Genel Başkanı Mehmet Parku, Kurtuluş gazetesi Yazarı Ali Özipek, OLEYİS Sendikası Mersin Şube Sekreteri Haydar Öksüzoğlu, Türk-İş'e bağlı Türkiye Genel-İş Mersin Şube Başkanı Hüseyin Özdemir ve Likat-İş Şube Başkanı Mehmet Akboğa'nın imzaları bulunuyor.

İşverenin tutumu bizi daha dirençli kılıyor.

Şafak Kundura'da grev bir ayını doldurdu

"Köpeğin gündeliği 300, bizim ise 100TL!"

● Yeni asgari ücrete rağmen 23 yıllık işçilerin eline ayda 3100 lira geçiyordu

İZMİR (ÖZEL) İzmir Yeşildere'de kurulu Şafak Kundura Fabrikasında Türk-İş'e bağlı Deri-İş Sendikasına üye 70 işçinin başlattığı grev bir ayını doldurdu. İşverenin kendilerini 700 lira haftalıkla çalıştırdığını belirten işçiler bu şartlarda işbaşı yapmaktansa 10 yıl da sürse direnip haklarını alacaklarını söylediler.

"İnsanca yaşama hakkını elde etmek için grevdeyiz" diyen Şafak Kundura işçileri, işverenin istedikleri ücret zammını ve bazı sözleşme maddelerini kabule yanaşmaması üzerine anlaşmazlık doğduğunu bildirdiler.

Şafak Kundura grevcileri halay çekiyor.

SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİ NİSAN DA BAŞLAMIŞTI

Şafak Kundura işvereniyle Sendika arasında sözleşme görüşmeleri nisan ayında başlamış, bu arada görüşmeler sürerken uygulanmaya geçilen yeni asgari ücretle işçi ücretleri kendiliğinden artmıştı.

Sendikanın eski asgari ücret uygulanırken istediği birinci yıl 200, ikinci yıl 250 lira ücret zammı devalüasyonla birlikte iyice zorlaşan hayat koşullarına rağmen işveren tarafından kabul edilmeyince işyerinde greve gidilmişti.

Greve neden olan talepler arasında ücret zammı dışında yılda 4 maaş ikramiye, 2500 lira yakacak parası ve 200 lira çocuk parası maddeleri de yer alıyor.

İŞVERENLE UZLAŞMAYA İZİN VERMEYECEĞİZ

Şafak Kundura Fabrikasında 1948 yılından beri örgütlü olan Deri-İş sendikasının geçmiş dönemlerde işverenle anlaşarak yaptığı sözleşmeleri eleştiren işçiler, her sözleşmeden sonra ilan edilen yeni asgari ücretlerin kazanılan haklardan daha fazla olduğunu belirttiler. İşçiler, sendikanın grevde kendilerine para yardımını sürdürdüğünü hatırlatarak, bu dönem işverenle uzlaşmaya izin vermeyeceklerini söylediler.

İŞVEREN KÖPEGİ İÇİN GÜNDE 300 LİRA HARCIYOR

Halen fabrikada 23 yılını doldurmuş işçilerden Tekin Şenöz, Bilgin Gönül, Halil Dergi, Mehmet Efeyurtlu ve Lütfü Urgan işe yeni giren arkadaşları gibi, asgari ücretlerdeki son artışla birlikte ellerine 3100 lira geçtiğini anlattılar. Eski işçiler, fabrikada bu kadar düşük ücrete karşılık çalışma koşullarının yeraltında maden işçiliği gibi güç ve sağlıksız olduğunu kaydettiler.

Şafak Kundura işçileri ayrıca zor ve sağlık koşullarından yoksun bir ortamda çalışmalarına rağmen bir haftalık emeklerine karşılık bir çift ayakkabı parası bile alamadıklarını, oysa işverenin fabrikadaki köpeği için günde 300 lira masraf ederek kendileriyle alay ettiğini bildirdiler.

Bergama TARIŞ Çırçır'da sözleşme imzalandı

BERGAMA ÖZEL Bergama Tariş Çırçır Fabrikasında, TEKSİF Sendikası tarafından 11 Haziranda başlatılan grev sona erdi.

Önceki gün imzalanan sözleşme ile işçi yevmiyelerine birinci yıl için 120, ikinci yıl için 100 lira zam yapıldı. Ayrıca yılda 8000 lira yakacak parası, 500 lira aile, 750 lira ayakkabı, 1500 lira elbise yardımı, 1000 lira izin harçlığı ve günde 50 lira yemek parası ödenmesi kabul edildi.

Sözleşmeye göre kıdem tazminatı 50 gün üzerinden hesaplanacak.

Federal Almanya'da yabancı işçi sayısında düşme oldu

● Yabancı işçilerin çoğunluğunu Türkiyeliler oluşturuyor

1974'teki ekonomik krizden bu yana Batı Almanya'daki yabancı işçi sayısında kaydedilen düşüş bu yıl da devam etti. En son yapılan sayımlara göre yabancı işçiler arasında çoğunluğu Türkiyeliler oluşturuyor.

Yapılan açıklamaya göre Eylül 1973'te toplam sayıları 2.6 milyon olan işçi sayısının Haziran 1978'de 1.87 milyona düştüğü bildirildi. Son rakamlara göre toplam yabancıların yüzde 50'sini Türkiyeliler, yüzde 20'sini Yugoslavlar, yüzde 15'ini İtalyanlar, yüzde 8'ini İranlılar oluşturuyor.

Öte yandan yabancılar arasında süren yüksek işsizlik oranı ve çoğunluğunun eğitim sorunu büyük sorunlar olmaya devam ediyor. Haziran ayında bütün Batı Almanya'da işsizlik oranı yüzde 33 olmasına karşılık, yabancı işçiler arasında işsizlik oranı yüzde 4.1 dir. Diğer taraftan son istatistik rakamlarına göre yabancı çocukların yüzde 60'ı ilkokul diploması almadan okuldan ayrılıyorlar.

İlkokul diploması almış, fakat meslek öğretimi yeri bulamamış gençlerin oranı ise son resmi rakamlara göre yüzde 70'i buluyor. Bu oran Alman gençlerinde sadece yüzde 10'dur. Çalışma Bakanlığından yapılan açıklamaya göre Bakanlık yabancı çocuk ve gençlerin öğrenim sorunları için 15 milyonluk fon ayırdı. Geçen sene aynı amaçla ayrılan fon miktarı 6.5 milyon idi.

İşçi taşıyan kamyon yaylım ateşine tutuldu, iki işçi öldü

● Olayla ilgili Tek Ges-Iş Sendikası üyesi iki kişi aranıyor

● Balıkesir ve Adana'da iki genç öldürüldü

● Karabük'te iki kişiye dağda işkence yapan ÜGD'lilerden biri yakalandı

HABER MERKEZİ Diyarbakır'da Karakaya baraj inşaatında çalışan işçileri taşıyan kamyon, üç kişi tarafından yaylım ateşine tutuldu. Olayda iki işçi öldü, bir işçi de ağır şekilde yaralandı.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre şoför Fehmi Yalçın yönetimindeki 21 AZ.857 plakalı kamyon Karakaya barajı inşaatında çalışan işçileri inşaat sahasına götürürken, Handara köyünün Sarıseki mevkiinde pusuya yatan üç kişi tarafından yaylım ateşine tutuldu. Olayda Bağımsız Enerji-İş Sendikasına üye Zülfü Şahin ile kamyon şoförü Fehmi Yalçın vurularak ölürken, Hacı Bayram Subaşı adlı işçi de ağır şekilde yaralandı.

Yetkililer olayla ilgili olarak Hindibaba Köyü Muhtarı Abdurrahman Aslan'ın yakalandığını, DİSK'e bağlı Tek-Ges İş Sendikası Karakaya Şubesine üye Arif Yiğit ve Abdi Turan adlı işçilerin ise yakalanmasına çalışıldığını bildirdiler.

Bu arada iki işçinin ölümü, bir işçinin de yaralanmasıyla sonuçlanan olaydan sonra, Karakaya barajı inşaatında çalışan Bağımsız Enerji-İş ve Tek-Ges İş Sendikasına üye işçiler arasında, herhangi bir olayın çıkmaması için sıkı güvenlik önlemleri alındı.

Öte yandan Diyarbakır'ın Silvan İlçesinin Akyon köyünde, Abidin Boğat ve M. Cemil Boğat adındaki kişiler evlerine dönerken, Güçlü Mezrasında kimlikleri belirlenemeyen kişilerce pusuya düşürülerek öldürüldüler. Olayın siyasi yönü olup olmadığı konusunda araştırmalar sürüyor.

BALIKESİR'DE OLAYLAR

Balıkesir'de dün meydana gelen olaylarda sağ görüşlü bir genç öldürüldü, TÖB—DER üyesi bir öğretmen de yaralandı.

Dün saat 17.15 sıralarında Sakarya Mahallesi Solağan camii arkasında yürüyen sağ görüşlü Atalay Çakır karşıdan gelen bir grupla karşılaştı. Gruptan bir kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralanan genç kaldırıldığı hastanede kurtarılamayarak öldü.

Saat 18.15 sıralarında da TÖB—DER lokalinde oturan öğretmenlere komandolar tarafından dışarıdan tabancalarla ateş açıldı. Ateş sonucu TÖB—DER üyesi ve İmam Hatip Lisesi öğretmeni Tuncer Yalımalp karnından yaralanarak hastaneye kaldırıldı. Bu arada lokale ateş açan komandolardan biri yakalandı, ancak kimliği konusunda bir açıklama yapılmadı.

kentte meydana gelen iki olaydan sonra komandolar CHP Yönetim Kurulu üyeleri Mustafa Cüce ile Mustafa Sayan'ın dükkanlarına saldırdılar. Saldırı sırasında komandolar taş ve sopalarla dükkanların camlarını kırarak tahribat yaptılar.

Bu arada Vali Vekili Selahattin Tekin, TÖB—DER lokaline yaylım ateşi açan Veli Bozkurt adlı işçinin üzerinde önceki günkü yazımda MHP gözlemcisi olarak görev yaptığına dair kimlik belgesi bulunduğunu söyledi. Gözaltına alınan Veli Bozkurt'un üzerinde bir tabanca ve 20 adet mermi bulundu.

Olaylar üzerine Balıkesir'de geniş önlemler alındı.

ADANA'DA BİR ÖLÜ

Adana Dağlıoğlu Mahallesinde bir taksi durağı önünde bekleyen Mehmet Bilir adlı gence kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından ateş açıldı. Olayda ağır yaralanan Bilir hastahaneye kaldırılırken yolda öldü.

Mehmet Bilir'in evinde polis tarafından yapılan aramada boyanmış giysiler, barut ve sol yayınlar bulundu.

İŞKENCECİ ÜGD'Lİ YAKALANDI

Zonguldak'ın Karabük İlçesinde 4 gün önce sol görüşlü iki kişiyi dağa kaçırdıktan sonra işkence yaparak döven üç komondadan biri yakalandı.

Yetkililer, ÜGD üyesi olan sanığın gözaltına alındığını ve diğer iki komandonun ise arandığını söylediler.

SİMAV'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Kütahya'nın Simav İlçesinde dün meydana gelen olayda, Mehmet Tukavcı adlı sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.

Edinilen bilgiye göre Mehmet Tukavcı evine giderken yolda karşılaştığı Beyhan Erden, Birol Çetin ve arkadaşları ile aralarında çıkan tartışma sonucu bıçakla vurularak ağır şekilde yaralandı. İlk tedavisi için Simav Devlet Hastahanesine kaldırılan Tukavcı, İzmir Devlet hastahanesine kaldırılırken yolda öldü.

Olaydan sonra sanıklardan Beyhan Erden yakalandı, Birol Çetin ve diğer arkadaşalrı ise kaçtılar.

Olayla ilgili soruşturmayı sürdüren Güvenlik yetkilileri, olaydan sonra İlçede gerginleşen durumun normale döndüğünü ve gereken önlemlerin alındığını belirttiler.

SİLAHLI 10 KİŞİ BİR OTO GALERİSİNİ BASTI

İzmir 1. Kordon'daki bir oto galerisi dün öğleden sonra silahlı ve maskeli 10 kişi tarafından soyuldu. Soyguncular işyerini tahrip ettikten sonra kasadan 25 bin lira aldılar ve binanın kapısında bir bomba patlatarak kaçtılar.

Edinilen bilgilere göre, bir anonim şirkete ait olan Ege-Meroto galerisine dün öğleden sonra silahlı ve maskeli 10 kişi geldi. Saldırganlar işyerindeki eşyaları tahrip ettiler ve telefon kablolarını kopardılar. Saldırganlar, işyerinde bulunan görevlilere kasayı açtırarak 25 bin lirayı aldılar. Maskeli ve silahlı 10 kişi, binadan çıkarken kapıya bir bomba bırakarak kaçtılar. Patlayan bomba, binada hasara yol açtı.

MUHASEBE MÜDÜRÜ SOYULDU

İstanbul'da bir iplik fabrikasının muhasebe müdürü silahlı iki kişi tarafından soyuldu. Fabrikaya ait 895 bin lirayı alan soyguncular bir motosikletle kaçtılar.

İplik Fabrikasının Muhasebe Müdürü Alp Kermen dün saat 14.00 sıralarında Merkez Bankası Karaköy şubesinden fabrikaya ait 895 bin lirayı çekerek işyerine döndü. Fabrikanın önünde Alp Kermen'in yanına yaklaşan motosikletli ve silahlı iki kişi çantayı zorla alarak kaçtılar.

Yetkililer, çevrede geniş güvenlik önlemlerinin alındığını ve durumlarından şüphelenilen motosikletli iki kişinin yakalandığını bildirdiler.

BİR GENÇ ŞÜPHELİ BİR ŞEKİLDE ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'nın Tuzluçayır semti Kartalpete Mahallesinde oturan Ali Çalışkan adlı bir gencin ölümü şüpheli bulundu.

Emniyet Müdürlüğünden alınan bilgiye göre, 24 yaşında olan Ali Çalışkan sabaha karşı evinde ölü bulundu, yapılan ilk inceleme sonucu Çalışkan'ın boğazı sıkılarak öldürüldüğü belirlendi. Olayla ilgili soruşturmaya devam ediliyor.

ANKARA'DA İŞÇİYİ ÖLDÜRENLERDEN BİRİ YAKALANDI

Şentepe'de dün meydana gelen ve bir işçinin ölümü, üç kişinin de ağır yaralanmasıyla sonuçlanan silahlı saldırının sanıklarından biri yakalandı.

Bilindiği gibi önceki gün bütün yurtta uygulanan sokağa çıkma yasağının bitimiyle Ankara'nın Şentepe Kayalar durağında bekleyen ve sağ eğilimli oldukları belirlenen Mevlüt Toptaş, Mehmet Demirel ve Haşim Demirel adlı inşaat işçilerine açılan ateş sonucu, Mevlüt Toptaş adlı işçi vurularak derhal ölmüş, iki işçi ise tedavi edilmek üzere hastaneye kaldırılmışlardı.

Olaydan sonra güvenlik görevlilerinin çevrede yaptıkları yoğun araştırma sonunda, olayın faillerinden olduğu belirlenen Muharrem Erdem yakalanırken, olaya karıştıkları tespit edilen 7 sanığın da aranmalarına başlandı.

ANKARA SIKIYÖNETİM MAHKEMESİNDE

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde, sol görüşlü 15 sanık hakkında 8 ayrı suçtan açılan 17 dava dosyası birleştirildi. Sol görüşlü 15 sanık lehinde tanıklık yapmak isteyen sağ görüşlü bir kişi de bıçaklanarak öldürüldü.

Sol görüşlü Celal Doğan, Kemal Yalçınkaya, Hasan Hüseyin Kaner, Mevlut Yıldız, Kemal Elhan, Recep Güzel, Erhan Aslan, Murat Uçak, Haşim Polat, Mehmet Kemal Civan, Haşmet Öncü, Ercan Sığmaz, Dilaver Doğan, Yusuf Arıkan ve Ertuğrul Güvengör haklarında "Ruhsatsız tabanca bulundurmak, ideolojik nedenle tasarlayarak adam öldürmek, ateş etmek, tehdit, patlayıcı madde bulundurmak, bina tahrip etmek, ölümle biten kavgaya katılmak ve silahlı çatışmaya girişmekten açılan 17 dava dosyası birleştirildi.

TANIKLIK YAPTIĞI İÇİN ÖLDÜRÜLDÜ

Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri, aynı davalarda tanık olarak dinlenmesi kararlaştırılan sağ görüşlü Selçuk Alpay'ın üç gün önce bıçaklanarak öldürüldüğünü belirttiler.

Beşiktaş'taki bir fırında patlama: 1 ölü, 5 yaralı

İSTANBUL (THA) Beşiktaş'ın Dikilitaş semtinde dün sabah meydana gelen bir patlamada 1 kişi öldü, 5 kişi de yaralandı.

Edinilen bilgilere göre, dün sabah saat 06.30 sıralarında Dikilitaş'ta Erol Çakır adlı şahsa ait fırında meydana gelen patlamada Satı Yıldız adlı kadın öldü, Rıza Köse, Osman Köse, Aziz Satı, Mehmet Toros ve henüz kimliği saptanamayan bir yurttaş da ağır şekilde yaralandılar.

Yetkililer fırını tamamen kullanılmayacak bir hale getiren patlamanın nedeninin henüz tesbit edilemediğini ve olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

Görevden alınması için yedi köyde imza kampanyası açıldı

Polatlı'da MHP'li bir assubay köylülere baskı yapıyor

ANKARA (ÖZEL) Polatlı'nın Uzunbey köyünün MHP eğilimli karakol komutanının Yağcıoğlu, Yüzükbaşı, Toprakpınarı, Sinanlı, Şıhahmetli ve Hacımusa köylerinde yoğun baskı yaptığı bildiriliyor.

Köylüler, Zekai isimli assubayın bu köylerdeki yurttaşlardan çeşitli vesilelerle rüşvet aldığını, Türkçe bilmeyen Kürt köylülerine küfrettiğini, keyfi olarak gözaltına aldığı kişilerin sayısının ise 100'ü bulduğunu söylüyorlar.

Son olarak assubay ve emrindeki erler, Yağcıoğlu köyünde istedikleri rüşveti vermeyince Mevlüt Aslan adlı köylüyü köy meydanında döverek ağır şekilde yaraladılar. Orada bulunan Köy İhtiyar Heyeti üyesi Mustafa Kuş, bekçi Ahmet Kuş ve Türkiye İşçi Köylü Partisi Polatlı İlçe Yöneticisi Hüseyin Akar olaya müdahale ederek köylüyü devlet hastanesine götürdüler. Hükümet tabibinden rapor alındıktan sonra Hüseyin Akar, olayı kaymakam vekili ve Jandarma komutanına anlatarak tedbir alınmasını istedi.

Uzunbey köyü karakoluna bağlı köylerde MHP'li assubayın görevden alınması için imza kampanyası başlatıldı.

Kızıl Tugaylar adını kullanarak para sızdıran bir açıkgöz yakalandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Muzaffer Behmen adlı açıkgöz bir vatandaş, İtalya'da terör estiren "Kızıl Tugaylar" adlı tedhiş örgütünün ismini kullanarak yakın arkadaşından para sızdırırken suçüstü yakalandı.

Erdoğan Oğuz'a parasız kaldıkça mektup yazan ve "Kızıl Tugaylar" adlı örgütün çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak üzere paraya ihtiyaçları olduğunu belirten ve kendisinin bu örgüt tarafından "elçi" olarak gönderildiğini, parayı vermediği taktirde de öldürüleceğini söyleyen Behmen, gazetecilere bu işi nasıl becerdiğini şöyle anlattı:

"Sarıyer Çayırbaşı Caddesinde oturan işadamı Erdoğan Oğuz'a parasız kaldıkça mektup yazıyordum. Mektupta 'Kızıl Tugaylar' örgütünün adını kullanıp, örgüt mensuplarının çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak üzere para talep ediyordum. Vermediği taktirde de öldürüleceğini ekliyordum. Daha sonra elimde sigara söndürüp Erdoğan Oğuz'un evine gidiyor ve Kızıl Tugaylar tarafından elçi olarak gönderildiğimi bana da işkence yaptıklarını söylüyordum. Böylelikle bir seferinde 30 bin diğerinde ise 50 bin lira aldım. Ve hemen kumarda kaybettim. Üçüncü kez yine mektup yazdım bu kez 35 bin lira talep ettim. Ancak nasıl oldu anlıyamadım yakalandım. Pişmanım..."

Yurt-Kur'a bağlı öğrenci yurtları 1 Ağustosta kapatılıyor

ANKARA (THA)
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı öğrenci yurtları, üniversite, akademi ve yüksek okulların yaz tatiline girmeleri nedeniyle 1 Ağustos günü kapatılıyor.

Yeni öğretim yılı için yurtlarda kalmak isteyen öğrenciler ise, 1 Eylül tarihinden itibaren başvuruda bulunabilecekler.

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünden verilen bilgiye göre öğrenimleri, sınavları, öteki öğretim ve eğitim etkinlikleri devam edenler ile staj yapanların barındırılmaları için yaz döneminde nöbetçi yurtlar belirlendi. Kurumun Ankara, İstanbul, İzmir, Erzurum ve Eskişehir Bölge Müdürlükleri ile bunlara bağlı yurt müdürlüklerinde bu amaçla kızlar ve erkekler için ayrı kısımlar ayrıldı.

Nöbetçi yurtlarda kalmak isteyen öğrenciler durumlarını belgelendirmek ve yurt yönetim ve işletmeleri yönetmeliği ile öteki yazılı buyruklara uymayı kabul etmek koşuluyla, ilgili yurtlara alınmak üzere bölge müdürlükleri ya da öteki illerdeki yurt müdürlüklerine başvurabilecekler.

Nöbetçi olarak ayrılan yurt ve bloklarda, konuk öğrencilerle ilgili uygulama 1 Ağustos 1979 tarihinde 15 Eylül 1979 tarihine kadar geçerli olacaktır.

Ecevit, Kütahya ve Konya'ya temel atmaya gidiyor

ANKARA (ÖZEL)
Başbakan Bülent Ecevit, bugün Gediz Fırın Malzemeleri tesislerinin ve Çavdarhisar barajının temelini atmak üzere Kutahya'ya gidiyor.

Ecevit yarın da Konya'da, Konya Ereğli Şeker Fabrikasının, temel atma törenlerinde bulunacak.

Öte yandan Başbakan Bülent Ecevit'in Gediz'de yapacağı konuşma sırasında pamuk, incir, üzüm, fındık ve pancar taban fiyatlarını açıklaması bekleniyor.

Hükümet içindeki görüş ayrılıkları nedeniyle açıklanamayan taban fiyatları konusunda, geçtiğimiz hafta içinde anlaşmaya varıldığı ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler tarafından Başbakana sunulduğu öğrenildi.

Daha önce Köprülüler ve Müezzinoğlu arasında anlaşmazlık çıkmış ve açıklama ertelenmişti. Köprülüler taban fiyatlarının 25 liradan az olmamasını isterken, Müezzinoğlu ve DPT bu görüşe karşı çıkmışlar ve bu durumda tekstil ürünlerinin maliyetinin ve fiyatlarının yükseleceğini ileri sürmüşlerdi. Ayrıca pamuk alımlarının hazineye yeni yükler getireceğini ve IMF ile varılan anlaşma çerçevesinde Merkez Bankası kredilerine konulan limitin aşılacağını belirtmişlerdi.

4 Filistinli'ye yardım eden üç kişiyle ilgili soruşturma sürüyor

ANKARA (AA)
Mısır'ın Ankara Büyük elçiliğini basan ve iki Türk güvenlik görevlisini öldüren Filistinli 4 gerillaya yardımcı oldukları iddiası ile gözaltına alınan üç kişinin sorgulamaları çok yönlü olarak sürüyor.

Emniyet Müdürü yetkilileri, gözaltına alınan üç kişiden birinin İstanbul'da bir çiftliği bulunduğunu belirterek, bu kişilerin en azından gerillalara tavassutta bulunduklarının sanıldığını söylediler. Yetkililer, ele geçirilen bir adet Klaşinkof silah, çok sayıda mermi, üç tabanca ve çelik yeleğin de balistik incelemesi yapılmak üzere laboratuvara gönderildiğini bildirdiler.

Gözaltında bulunan üç kişi ile ilgili soruşturmanın henüz tamamlanmadığını belirten yetkililer, kimlikleri saptanan 7 kişinin daha arandığını açıkladılar.

Senatörlük için

CHP ve AP'nin 282 aday adayı var

● Şimdiki senatörlerin büyük bir kısmının önseçimi kazanamayacağı belirtiliyor

ANKARA (ÖZEL)
2 Eylülde yapılacak olan ön seçimlere AP ve CHP'den katılacak aday adayları belli oldu. Her iki partiden halen Cumhuriyet Senatosu üyesi olanlar da aday adayları arasında. Ancak bunların büyük bir kısmının önseçimleri kaybetmesi olasılığının yüksek olduğu belirtiliyor.

2 Eylülde kendi aralarında yarışacak olan bu aday adayları daha sonra genel merkezi.in kontenjanları kullanması ve listeleri gözden geçirmesinden sonra, kesin listeler halinde Yüksek Seçim Kuruluna verilecek.

Cumhuriyet Senatosu üçte bir yenileme seçimi ile 5 ilde boşalan birer milletvekilliği için seçim ise 14 Ekimde yapılacak.

İki büyük partiden aday olanlar ve her ilden seçilecek senatör sayısı şöyle:

AĞRI (1) — CHP: Cemil Erhan, M. Naci Kutlay — AP yok.

AMASYA (1) — CHP: Ataman Yıldız, S. Zeki Gönenç, Hasan Bütüner, Nuri Gürkan, Önal Divrikli, Zafer Özakca — AP: Dr. Necati Karakaş, N. Macit Zeren (Senatör), Hasan Yeşilova, Nevzat Şener.

ANTALYA: (2) — CHP: Enver Konyar, Halil Akif Güven, Dursun Kurt, Engin Dikmen, Reşat Oğuz, Nevdet Vural Gürcüoğlu — AP: Prof. Dr. Hüseyin Sipahioğlu, Rafet Eker, Akif Tekin, Hasan Kocatürk, İsmail Edebali, Şerefaddin Paker (Senatör), Remzi Yılmaz, Dr. Avni Tolunay, Cengiz Dağyar.

ARTVİN (1) — CHP: Recai Kocaman, Turgut Altunkaya, Adil Aydın, Hayri Öztürk, Hilmi Çakmakcı, İsmail Suat Varan, O. Cemal Sarıahmetoğlu, Ayhan Arif Ağaoğlu, — AP: Ahmet Özdemir, Rasim Gezmiş, H.Erdoğan Balmumcu, Hüseyin Aksakal, Muzaffer Osmanağaoğlu.

BALIKESİR (3) — CHP: Erol Yarcı, Orhan Üretmen, Ahmet Dikmeoğlu, Hayrettin Mutlu, Kurtis Demirkapı, Necat Sarlıcalı — AP: Mithat Şükrü Çavdaroğlu, İlhami Mutlu, Kadir Balcı, Hikmet Aslanoğlu (Senatör), Necat Tunç Siper, Raif Eriş, (Senatör), Cemal Öğren, Dr. Ahmet İhsan Kırımlı, Mehmet Güler.

BİTLİS (1) CHP: İrfan Cenkçi, — AP: Servet Gebeşoğlu Abdülhalim Saruhan, Cahit Günay, Yunus Ensari, Mehmet Sedat Özcan, İsmet Müftüoğlu, M. Orhan Kurumoğlu.

BURDUR (1) — CHP: Ramazan H. Erçiftçi, Nadir Yavuzkan, Ekrem Kabay, Osman Ayku, — AP: Necdet Erkazancı, Faik Kırbaşlı, Faruk Kınaytürk.

ÇANAKKALE (2) — CHP: İsmet Dereli, İmadettin Elmas, Ruşen Fuat Gökhan, — AP: Rafet Sezgin, Şarafettin Taşçı, Zekiye Gülşen, İsmail Kutluk (Senatör), T.Kenan Kortan, Babür Ünsal, Bekir Çakır.

ERZİNCAN (1) — CHP: Özcan Tokyürek, Avni Aksu, Kanber Yıldız, Ali Rıza Koşan, T.Ahmet Kılıç, Mahmut Kaya, Şükrü Doğan, Niyazi Ünsal — AP: Orhan Özen.

ERZURUM (3): CHP: Turan Altuğ, Ekrem Topalan, Nimet Cıloğlu, Dündar Özden, Orhan Şerifsoy, Selahattin Babüroğlu, Hilmi Nalbantoğlu — AP: Fikri Çağlar, Naci Gacıroğlu, Prof. Dr. Necati Öner, Sakıp Hatunoğlu (Senatör), Sabahattin Dilemre, Selahattin Deniz, Selahattin Ozan, Necdet Özatalay, Feyzi Halıcı, Nihat Diler, Necati Güven.

HAKKARİ (1) — CHP: Yok — AP: Abdulhalim Özdinç.

HATAY (2) — CHP: Adnan Oruç, Hüseyin Açıkalın, Remzi Gündoğan, Ziya Gökalp Mulayım, Muhsin Özen, Atıf Seyfettinoğlu, Mehmet Sönmez, Cemil Can, Fuat Gümüşsoy — AP: Mustafa Delivel (Senatör), Ahmet Paşabeyoğlu, Uğur Kuru. Talat Köseoğlu.

ISPARTA (1) — CHP: Yok - AP: Hasan Kocaman, Dr. Mustafa Gülcügil (Senatör)

İSTANBUL (10) — CHP: Ali İsmet Gencer, Hikmet Yurtsever, Aysel Baykal, Tekin İleri Dikmen, Timuçin Acarer, Mehmet Emin Sungur, Reşit Ülker, Yusuf Ziya Erdem, Yılmaz Hastürk, Cevdet Hacaloğlu, Yavuz Ergenekon, Engin Ünsal, Burhan Dillioğlu, Mehmet Feyyat, Rahmi Erdem. Fikret Gündoğan, Solmaz Behlül, Fevzi Hakkı Esatoğlu, Besim Üstünel — AP: Orhan Buıdaç, Haluk Birkol, M.Tekin Arıburun (Senatör) Süleyman Fethi Doğançay, Güngör Yerdeş, Orhan Cemal Fersoy, Ahmet Vefa Poyraz (Senatör) Emin Uyansoy, Yıldır Özen, Mahmut Şevket Akyörük, Erdoğan Adalı, (Senatör) Osman Nuri Özbek, Alaattin Öztopuz, Osman Gümüşoğlu, Kazım Aydan, Kemalettin Bereken, Süleyman Rüştü Erginoğlu, Sadık Batum, Dr. Enver Yakal.

KARS: (3) CHP: Aydın Atalay, Sabahattin Ozulu, Kamil Asan, Medet Serhat, Kemal Uğurlu, Kemal Okyay, Sırrı Atalay, Subutay Tarım, Asim Avşar, Ertuğrul Baydar, Muzaffer Samioğlu, Necat Aksu, Halis Soylu - AP: Behram Turan, Fahrettin Karadeniz, Yusuf Ziya Ayrım (Senatör), Salim Dursunoğlu, Ferhat Alp, Kemal Kaya.

KÜTAHYA (2) — CHP: Yok — AP: Ahmet Özmumcu (Senatör), Fevzi Ergun, Mehmet Emin Alanyalı, Gültekin Tüfenk, Mehmet Haznedaroğlu, Mehmet Burhanettin Özkul.

MARDİN: (2) — CHP: Sabri Düzgören, Cemil Cecan, İbrahim Halil Önen, Mehmet Ali Arıkan, Metin Hadi Yıldızoğlu, Galip Keleş — AP: Sait Mehmetoğlu (Senatör) A. Kadir Keremoğlu, M. Talat Seyhan, Esat Kemal Aybar, Mehmet Sakıp Ensari, İsmet Muharremoğlu, Mehmet Nimet Kılıçer.

MUŞ (1) — CHP: Müzeyyen Kaynak, Cengiz Çetin, Nurettin Yıldırak, AP: Sabahattin Sadır, Bayram Çakmak, Halis Akaydın, Erkan Kemaloğlu.

RİZE (1) — CHP: M. Şinasi Eskiçırak, Talat Doğan, AP: Şükrü Neto, A. Rıza Adanır, Salim Zeki Köseoğlu, Ahmet Somay, Ahmet Rıza İrfanoğlu.

SAMSUN (4) — CHP: Mehmet 1.Akalın, Muharrem Bartın, Süreyya Aksel, Bahri Cömert. Fuat Uysal, Emin Sümer, Üstün Kusefoğlu, Hamdi Ömeroğlu — AP: İrfan Reisoğlu, Hurşit Toraman, Celal Arslan, Mustafa Tokur, Şaban Demirdağ (Senatör) Nüzhet Ulusoy, İhsan Saraçlar, Ekrem Samangül, Doğan Kitaplı, Kazım Berzeg, Şevki Yücel, Atilla Hikmet Erenler, Rafet Rendeci (Senatör), Bekir Cakır.

SİİRT (1) — CHP: Abdulbaki Cartı, Cevdet Aydın, Süreyya Öner, Mithat Erdem, Yılmaz Kayhan — AP: Abdullah Bağış, Mustafa Ramanlı, Fikri Şendur, Mesut Uysal, Veysi Onan.

TOKAT (2) — CHP: Zihni Betil, Senem Köylüoğlu, Metin Somuncu, Ertuğrul Düzel, Enver Sıldıroğlu — AP: Cevdet Aykan (Senator), Bedrettin Karaerkek, Abdülaziz Pekdemir, Osman Çetin, Ömer Açıkel, Hulusi Bozbeyoğlu.

VAN (1) — CHP: Mustafa Timurhan, Rüçhan Işık — AP: Yok.

YOZGAT: (2) — CHP: Celal A. Sungur, Erzan Erzurumluoğlu, Ümit Özkan, Şakir Keceli, Osman Ünlüsoy, İlhami Çetin, Veli Uyar - AP: Ali Kayalar, Feyyaz Yalçınkaya, İsmail Yeşilyurt, Ahmet Goğüş, Ünal Alİıoğlu.

MANİSA (1) — CHP: Yok — AP: Mesut Adaklar, Süleyman Yılmaz Atabur, İbrahim Ruhi Alkan, Burkay Kaynak, Erol Yavuz, Orhan Davut.

CHP'de merkezden kontenjan için başvuranlar, İzzet Sarımurat (İstanbul), Nacil Cıdal (Hakkari), Cengiz Ataman (ili belirlenmemiş).

AP'de kontenjan adaylığına müracaat edenler ise şunlar: Emekli Hava Org. Emin Alpkaya (Hava Kuvvetleri eski komutanı), Prof. Dr. Şaban Karataş (TRT eski Genel Müdürü), Turgay Uzun (Hatay'dan)

MİLLETVEKİLLİKLERİ

AYDIN CHP: Hilmi Ziya Postacı — AP: Selahattin Acar, K.Remzi Işıklı, Ali Deniz Atay, İsmet Bakan

EDİRNE CHP: Fahir Gırtlıoğlu, Ayhan Tunca, Erdal Kalkan, Cevat Sayın — AP: Mustafa Kemal Özer, Ahmet İnceoğlu, Veli Gürkan, Turhan Tuna, Nebi Aksakal.

MANİSA CHP: Yok. AP: Süleyman Çağlar, Mehmet Sevinç, Mehmet Şükrü Koçar, Cevdet Çatalkaya, Hilmi Okçu,

MUĞLA CHP: Ömer Tuzlacı — AP: Unat Demir, Erdal Köylü, İzzet Oktay.

KONYA: CHP: Yok — AP: A. Mekki Keskin, Tuncer Tuncay.

Üçüncü Türk-Alman Çevre Mühendisliği Sempozyumu yapıldı

İSTANBUL (ÖZEL)
Üçüncü Türk-Alman Çevre Mühendisliği Sempozyumu Boğaziçi Üniversitesinde başladı. Düzenlenmesinde Boğaziçi Üniversitesi İnşaat Bölümü Çevre Mühendisliği öğretim üyesi Doktor Kriton Curi'nin özel bir çaba sarfettiği sempozyuma Türkiyeli bilim adamlarının yanısıra Almanya, Danimarka, Amerika, Kanada, Brezilya, İngiltere, Hindistan, Mısır, İsviçre, Suudi Arabistan, Tayvan, Singapur, Avusturya, İran, İtalya, Kuveyt, Japonya, İsveç, Bengaldeş, Avustralya, Tayland ve Hollanda'dan konuk bilim adamlarıda katılıyor.

Dünkü açılış gününe katılan Devlet Bakanı ve Çevre Sorunları Müsteşarı Doktor Faruk Sükan yaptığı konuşmada, 1, 5 yıl öncesine kadar ülkemizde çevre sorunlarına fazla önem verilmediğini ancak bu konudaki girişimlerin 4. Beş Yıllık Kalkınma Planına yansıdığını ve bundan böyle bilimsel araştırmalarla, uygulama çalışmalarının teşvik edileceğini belirterek, bu alanda önemli bir adım olması itibarı ile sempozyumu düzenyenlere ve buna katılanlara çalışmalarında başarılar diledi. Boğaziçi Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor Semih Tezcan ise çevre sorunlarının gelişmekte olan ülkeler açısından önemini vurguladıktan sonra üniversitede şimdiye kadar konu ile ilgili yapılan çalışmaları anlattı. Sempozyum 4 Ağustosta sona erecek.

MSP, AP'nin Konya'da seçimlere girmemesini önerdi

KONYA (THA)
MSP İl Başkanı Ali Güneri, AP İl Başkanı Adnan Ağırbaşlı'ya bir mektup göndererek 14 Ekimde Konya'da yapılacak milletvekili seçimine AP olarak katılmamalarını ve MSP adayını desteklemelerini önerdi. Mektubunda, "yapılacak seçim alelade bir milletvekili seçimi değildir. CHP ağırlıklı hükümet 20 aydır milletimizi inim inim inletmektedir. Vatandaşlarımızın yapılan zulümlere tahammülü kalmamıştır" diyen Ali Güneri, 14 Ekimde hükümetin yeniden seçileceğini belirterek şöyle devam etmiştir: "Konya'nın MSP'nin kalesi olduğu herkesçe malumdur. Belediye başkanlığı seçiminde bu ispatlanmıştır. Bu nedenle AP'nin ara seçimlerinde aday göstermeyerek MSP'nin adayını desteklemesini bekliyoruz."

Seçim yasakları bütün illerde uygulanacak

ANKARA (AA)
14 Ekim 1979 Pazar günü yapılacak Cumhuriyet Senatosu(C) grubu illeri üçte bir yenileme ve ara seçimleri nedeniyle uygulanacak olan seçim yasakları 3 Ağustos 1979 Cuma günü başlayacak ve seçimlerin bitimine kadar sürecek.

Yüksek Seçim Kurulu, yasakların sadece seçim yapılacak illerde değil, tüm yurtta uygulanmasını kararlaştırdı..

3 Ağustos Cuma günü başlayacak olan seçim yasakları şöyle:

"Umuma açık veya herkesin görebileceği açık veya kapalı yerlerde afiş veya duvar ilanı asmak suretiyle seçim propagandası yapılamayacaktır. El ilanı mahiyetindeki matbuaları, sadece yeterliğine haiz kimseler dağıtabilecektir. Memurlar ve resmi hizmetliler, ilan dağıtamayacaklardır."

Yüksek Seçim Kurulu ayrıca 14 Ekim 1979 seçimlerine katılacak olan bağımsız adayların 3 Ağustos-13 Ağustos günleri arasında seçime katılmak istediklerini bildiren bir yazıyla kuruma başvurmaları gerektiğini açıkladı.

Yüksek Seçim Kurulunun kararında, bağımsız adayların başvurularına en yüksek devlet memuru aylığının iki katı tutarındaki parayı Mal Sandığına emanet ettiklerine dair makbuzu da ilave edecekleri belirtildi.

1977'den bu yana döviz transfer talebi 2,9 milyar dolar

Eylüle kadar 350 milyon dolarlık transfer yapılacak

● 350 milyon doların 195-200 milyon doları Ağustos ayında kullanılacak

● Sanayi ürünleri dışalım için beklemeksizin döviz transferi yapılacak

ANKARA (THA)
Merkez Bankası Başkanı Aydınoğlu tarafından açıklanan "döviz ödeme programı"na göre, Eylül ayına kadar 350 milyon dolarlık döviz transferi yapılacak.

1977 yılının Şubat ayından bu yana, temel ürünler dışında yapılamayan döviz transferlerinin, Perşembe gününden itibaren yapılması için tüm hazırlıkların tamamlandığı bildirildi.

Bu konuda bir süredir Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı ve Merkez Bankası tarafından sürdürülen çalışmalar tamamlandı ve açılacak döviz transferi için ödeme programı saptandı.

Buna göre, Ağustos ve Eylül aylarında transferler için kullanılacak miktar 350 milyon dolar olacak. Bu miktarın 195-200 milyon doları Ağustos ayı içerisinde harcanacak.

Yapılan döviz ödeme programına göre, transferlerde öncelikle 1977 yılında döviz talebinde bulunmuş, ancak transfer için olanak yaratılmamış talepler karşılanacak. Ayrıca acil gereksinme olarak nitelenen ve dışsatıma yönelik sanayi ürünleri dışalımı için de beklemeksizin transfer yapılacak.

Bu arada yapılan programa göre, döviz transferlerinde ağustos ayında yapılacak 200 milyon dolarlık bölüm içerisinde 10 milyon dolar sanayici taleplerine ayrıldı.

BEKLEYEN MİKTAR 2,9 MİLYAR DOLAR

Öte yandan, döviz transferleri için ikişer aylık döviz ödeme programı yapılırken, 1977'den bugüne kadar transfer bekleyen döviz talep miktarının 2,9 milyar dolar olduğu belirtildi. Bu miktarın 2 milyar doları 1977-1978 yıllarından aktarma oluyor. İlgililer, geçmiş yıllardan sıraya giren ve transfer bekleyen dışalım gereksinmelerinin önemli bir miktar olması nedeniyle "öncelikli transfer"lerde bu durumun dikkate alındığını ifade ettiler.

Bu arada, iki aylık bir program çerçevesinde yapılacak döviz transferlerinde, 67 milyon dolarlık demir-çelik, 32 milyon dolarlık kimyasal ürün, 23 milyon dolarlık petro-kimyasal ürün, 13 milyon dolarlık zirai ilaç, 22 milyon dolarlık yedek parça ve 30 milyon dolarlık da, gübre hammaddesi, bakır, alüminyum ile elektronik, tekstil, deri, cam, kağıt sanayi gereksinmeleri dikkate alınacak.

Döviz transferlerinin açılmasına, özellikle işçi dövizlerinde meydana gelen artışın imkan sağladığı belirtildi.

Dışsatım ürünlerinin taban fiyatları açıklandı

● Fındık taban fiyatı 37.50, kuru üzüm 40, kuru incir 22, pamuk 24.50-25TL olarak belirlendi

ANKARA (ÖZEL)
Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler esas olarak yurt dışına satılan ürünlerin taban fiyatlarını dün bir basın toplantısı yaparak açıkladı. Köprülüler'in bildirdiğine göre bu ürünlerin taban fiyatları yandaki tabloda gösterilmiştir.

	Bu yıl TL.	Geçen yıl TL.
Fındık	37.50	21.50
Çekirdeksiz kuru üzüm	40.00	17.50
Kuru incir	22.00	10.50
Ege-Antalya pamuğu	25.00	13.75
Çukurova pamuğu	24.50	13.25

Köprülüler, bu ürünlerin taban fiyatlarındaki artışın geçen yıla oranla yüzde 75 ile yüzde 128 arasında değiştiğini söyledi ve artıştan üreticinin memnun olacağını umduklarını belirtti.

Köprülüler ayrıca, Fisko-Birlik'in fındık alım piyasasına 40 TL'den girmek istediğini, bunun Bakanlıkça kabul edildiğini açıkladı.

YAĞ DARLIĞI

Köprülüler piyasadaki yağ darlığı ile ilgili olarak yaptığı açıklamada da, 100 ton hammadde açığının 90 bin tonunun bağlantısının yapıldığını, 50 bin tonunun ise geldiğini belirterek bu hammaddenin 5 aylık ihtiyacı karşılamaya yeteceğini söyledi.

Ticaret Bakanı, bu beş aylık dönemden sonra kendi ayçiçeği yağımızın piyasaya çıkacağını, şu anda da tüm yağ fabrikalarının tam kapasite ile çalıştığını savundu.

Köprülüler, yağ dağıtımının valiliklerin bildirdikleri ihtiyaca göre yapılacağını, ayrıca gene valiliklerin bildirimlerine göre kontrollerin sıklaştırılacağını da sözlerine ekledi.

Köprülüler kolza yağının sıvı yağa karıştırılması konusundaki bir soruya cevap verirken de, kolza alımının bazı özel sektör kuruluşları tarafından da yürütüldüğünü öğrendiklerini bunu önlemek için özellikle Trakya bölgesinde valilikler aracılığıyla sıkı denetim uygulayacaklarını ifade etti.

Bulgaristan'la imzalanan TIR ve vize anlaşmaları onaylandı

ANKARA (ÖZEL)
Hükümet, Bulgaristan'la imzalanan TIR ve vize anlaşmalarını onayladı ve her iki anlaşma da Resmi Gazetede yayınlandı.

Dışişleri Bakanlığından alınan bilgiye göre, anlaşmaların onaylandığı dün telgrafla Sofya'daki Büyükelçiliğimize bildirildi. Onay belgelerinin bugün Sofya'da Bulgaristan Dışişleri yetkilileri ve Türkiye Büyükelçiliği yetkilileri arasında teati edilmesi bekleniyor. Bu durumda anlaşma 7 veya 8 Ağustosta yürürlüğe girecek.

TIR ANLASMASI

Esas olarak Bulgaristan'a yarar sağlayan TIR anlaşmasına göre her iki ülkeden transit geçecek olan TIR'ların ve diğer taşıtların sayısında bir sınırlama yapılmayacak. Bu taşıtlardan, her iki ülke de geçiş ücreti veya vergi almayacak. Ayrıca taraflara ait taşıtların gümrük kapılarında bekleme süresi kısaltılacak.

Bulgaristan'a ait taşıtların Türkiye'den azami geçiş süresi 7 gün, Türk taşıtlarının Bulgaristan'dan azami geçiş süresi ise 30 saat olarak belirlendi.

VİZE ANLAŞMASI

Helsinki sonuç belgesinden esinlenerek hazırlandığı belirtilen vize anlaşmasına göre ise, Bulgaristan Türk vatandaşlarından aldığı yüksek miktardaki vize harçlarından bazı hallerde vazgeçiyor. Bulgarlar da Türkiye'den geçerken bu olanaktan yararlanıyorlar.

Buna göre, transit geçenlere, her iki ülkedeki büyükelçilik ve konsolosluk görevlilerine ve diplomatik pasaportlu kişilere vizeleri harcsız olarak verilecek. Bunun dışında her iki ülkede bulunan diğer görevliler ve bir süre kalacak olan kişiler harç ödemek zorundalar.

Batı Raman projesi için Dünya Bankası kredi verecek

ANKARA (THA)
Yerli hampetrol üretimini artırmak amacıyla Dünya Bankasının kredi vereceği öğrenildi.

Alınan bilgilere göre, yerli ham petrol araştırma ve üretim faaliyetlerinde kullanılmak üzere Dünya Bankası Türkiye'ye 30-40 milyon dolarlık kredi açacak.

Batı Raman bölgesindeki "İkincil üretim projesi"nde kullanılacak kredi için, hampetrol üretimini artırmaya ve sondaj araştırma hizmetlerini yerine getirmeye yönelik ekipman alınacak ve gerekli mühendislik hizmetleri yerine getirilecek

Dünya Bankasının vereceği kredinin bu yılın sonlarında işlerlik kazanacağı bildirildi.

İlgililer Dünya Bankasının Batı Raman Projesi için, bu yılın mayıs ayında da 2,5 milyon dolarlık kredi verdiğini, bu miktarın kullanıldığını belirttiler.

Bazı yedek subay aday adayları yarın silah altına alınıyor

ANKARA (AA)
162. dönem karışık sınıf ile 163. dönem tabip ve sağlık yedek subay aday adayları yarın silah altına alınacaklar.

Milli Savunma Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesinden bu konuda yapılan açıklamaya göre, bu sevk döneminde 33. gruptan 31 Aralık 1977 (dahil) tarihine kadar askerliğe karar aldıranların tamamı ile tabip ve sağlık yedek subay aday adaylarının 30 Mayıs 1979 tarihine kadar askerliğe karar aldıranlar da yarın yedek subay okullarında bulunacaklar.

Ayrıca 41. grup eczacılar, 43. grup diş tabipleri ve 45. grup veteriner, yedek subay aday adayları ile 31 yaşını doldurmuş 1948 ve daha yaşlı doğumlulardan 51. gruptan askerliğine karar aldıranlar, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk, orta, lise ve dengi okullarda görevli öğretmenler ile 33 yaş sonuna kadar sevk tarihini yaptırmış bulunanlar da yarın silah altına alınacaklar.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun: "Bu yıl ki turizm yatırımları 1 milyar lirayı aşacaktır"

KONYA (THA)
Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun 1979 yılının turizm açısından bir yatırım ve şantiye yılı olduğunu belirtti.

Coşkun, Konya'da Bakanlığıyla ilgili incelemelerde bulunurken yaptığı açıklamada "Ülkemiz turizminde bir hareketlilik başlamıştır. Bu yılki turizm yatırımlarının tutarı bir milyar lirayı aşacaktır. Geçtiğimiz yıla oranla turizm yatırımlarında yüzde 108 lik bir artış sağlanmıştır" dedi.

Ülkemizde yatak kapasitesinin 48 bin olduğunu, bu sayının gereksinmeyi karşılamaktan uzak bulunduğunu, öncelikle yatak ve konaklama tesislerinin çoğaltılması gerektiğine değinen Turizm ve Tanıtma Bakanı Coşkun, "Turizmden amaç gelir sağlamaktır. Ülkemiz, tarihsel yapısı ve doğal güzellikleriyle tüm ülkelerin dikkatini çekmektedir. Yerinde yatırımlarla turizm gelirimiz büyük boyutlar kazanacaktır. Bakanlık olarak bunun çalışması içindeyiz" diye konustu.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Coşkun, Konya'nın Türk turizminin merkezlerinden biri olduğunu, bu nedenle Konya'ya büyük bir turistik otel yapımıyla ilgili ön çalışmalara başlandığını sözlerine ekledi.

İTO Başkanı Kuşçulu, döviz transferlerinin olumlu karşıladı başlamasını

İSTANBUL (THA)
İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Nuh Kuşçulu, döviz transferlerinin yeniden başlatılması ile ilgili olarak hazırlanan programı olumlu karşıladığını belirtti. Kuşçulu, döviz transferlerinin hemen ardından 1979 ithalat programında yer alan rakamlara varılarak transferler yapıldığında, ekonomide rahatlık sağlanabileceğini söyledi.

"Şu anda ölme noktasına gelmiş olan sanayinin çalışabilmesi için Merkez Bankasında transferler bekleme sırasına göre yapılmalıdır" diyen Kuşçulu, sanayici olmadığı halde transfer sırasını bekleyen ithalatçı transferlerinin de ödenmesi gerektiğini belitti.

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Bataklık ve sinek

Televizyondaki açık oturum sürüyordu. TV stüdyosunun yıllardan beri gediklisi olmuş sineklerden biri İçişleri Bakanına musallat olmuştu. Bakan eliyle kovmaya çalışıyor ama, sinek kalkıp kalkıp bakanın bir alnına, bir burnuna konuyordu.

Konuşmacılardan Milliyet Yazarı Örsan Öymen espriyi patlattı:

— İşte sayın Bakanın yaptığı gibi biz hep sineği kovmakla uğraşıyoruz. Sineği yaratan bataklıkla uğraşmıyoruz. Aslında bataklığı kurutmak gerekir.

Açık oturum anarşi konusundaydı ve espri, yerine çok güzel oturmuştu.

Ama Öymen'in son günlerde yazdıklarına bakıyoruz, bu sözlerinin tam manasıyla hakkını vermediğini görüyoruz.

Özellikle 22 Temmuzda yazdığı, İKD'nin yürüyüşünü öven ve bu derneğin açılmasını isteyen yazısında, bataklığın Doğu Berlin'deki kaynağını gözardı ediyor.

IKD'nin kapatıldığı sıralarda Öymen İran'da olduğu için, belki de o günlerde olanları iyi bilmiyordur diye bir hatırlatma yapalım:

Doğu Berlin'deki sahte TKP, nisan ayının başından itibaren "1 Mayısta Taksimdeyiz" diye bir kışkırtmaya girişti. Türkiye'de kendine müttefik sandığı her kuruluş ve kişiyi buna zorladı. "Savaş örgütleri işbaşına" diye emirler yağdırdı. Örsan Öymen'in eleştirdiği sahte solcu örgütleri kışkırttı. DİSK Yönetimini de "pasifistler", "korkaklar" diye suçlayarak kargaşalık çıkartması için kışkırtıcı açıklamalar yaptı. Hatta kendine yakın olarak değerlendirdiği ve "saylavlar" dediği bir kısım CHP'li parlamentere de "gerekirse partinizden kopun ve Taksim'e gidin" çağrısında bulundu.

DİSK Yönetimi bu oyuna geldi ve sıkıyönetimle inatlaşmaya girdi. TKP'nin kışkırtmasıyla işçi sınıfını maceraya sürüklemeye girişti.

Ancak, Doğu Berlin'dekiler kışkırtmalarının işçi sınıfı ve diğer demokratik güçler üzerinde bir etki yapmadığını görüp, yalnız kaldıklarını anlayınca korktular. O güne kadar söylediklerinden birdenbire tornistan ederek, "haydi İzmir'e" dediler. Bunu yaparken de suçu yine DİSK Yönetiminin üstüne attılar. "Bunların önderliğine güvenilmez, onun için İzmir'e gidiyoruz" dediler.

İşte Öymen'in övdüğü ve açılmasını istediği İKD, başından itibaren Doğu Berlin'den gelen kışkırtmaların Türkiye'de uygulamasını yapan kukla örgütlerden biri. Türkiye'nin kadınlarıyla falan bir ilgisi yok. Bu işin görüntü kısmı. Bu görüntüye kapıldığınız zaman, bataklığın beslendiği kaynaklardan birini güçlendirmekten başka şey yapmamış olursunuz.

Örsan Öymen bataklığın MHP kaynağıyla da, sineklerle de iyi mücadele ediyor. Bataklığın yetiştirip ortaya saldığı ve kendine "sol" adını takan maceracı örgütlere karşı yazdıklarına tamamen katılıyoruz. Zaten bu yüzden her türlü sineğin varlığından son derece memnun olan MHP'li yazar Taha Akyol'un da saldırısına uğruyor. İyi mücadele ettiği buradan da belli.

Öymen'in eleştirdiği Dev-Sol'cular ziyaretine gitmişler, bir sürü "ders" verip ayrılmışlar.

Öymen'e öneriyoruz: Bir de TKP'yi eleştirmeyi denesin. Örneğin yurt dışındaki son bölünmeyi bir sorsun. "Savaş örgütleri kuralım" diye açık açık bağırırlarken, şimdi neden bunu gizlemeye çalıştıklarını sorsun. Türkiye'de iç savaş kışkırtmanın teorisini yapan "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" broşürünü 1.5 yıl kullandıktan sonra şimdi neden inkar ettiklerini sorsun.

O zaman bir de Bizim Radyo'dan savrulacak küfürleri dinlesin.

Örsan Öymen bunu yaparsa, eleştirdiği sinekleri üreten bataklığın nerede olduğunu daha iyi görecek.

Türkiye'de her yıl 5 milyon ton toprak denize dökülüyor

TRABZON (AA)
Türkiye'de her yıl 500 milyon ton toprağın erozyona uğrayarak denize aktığı öğrenildi.

Ağaçlandırma ve Erozyon kontrolü Bölge Başmüdürü Abdülkadir Sevim'in verdiği bilgiye göre, her yıl aşınma ve taşınmalarla denize dökülen 500 milyon ton toprak büyükçe bir adadan daha fazla tutuyor.

Türkiye'de 12 milyon hektar dolayındaki ormanın usulsüz kesim, otlatma ve yangın gibi çeşitli nedenlerle verimliliğini kaybederek, bozuk orman haline geldiğine işaret eden Bölge Başmüdürü Sevim, şehirler, yollar, barajlar ve tarım arazileri için büyük bir tehlike olan erozyonal hareketlerin önlem alınmaması halinde büyük boyutlara ulaşacağını söyledi

130. ÖLÜM YILDÖNÜMÜNDE

Özgürlüğün ozanı PETÖFİ

*

Aşk ve özgürlük
En gerekli iki sözcük
Aşk uğruna veririm başımı
Özgürlüğüm uğruna da aşkımı

*

Gülseli İnal

16. yüzyıldan bu yana Avusturya'nın yönetimi altında yaşayan Macar ulusu, tüm Avrupa'yı sarsan 1789 Fransız burjuva devrimiyle birlikte bağımlı olduğunun bilincine vardı. Hiç şüphe yok ki Fransız devriminin etkisi Macaristan'a kadar uzanmış ve Macar halkının aristokrasiye karşı ayaklanmasını başlatmıştı.

Petöfi, 1823'te Peşte'ye bağlı Kisköres Kasabasında doğmuştur. Onun doğumu Macar ulusunun en bunalımlı dönemine rastlar. Yoksul bir ailenin çocuğu olmak onu yaşamın zor yollarında dolaştırmış, çoğu kez okumak ya da karnını doyurmak için bile para bulamadığı anlar yaşamıştır. Petöfi'nin yaşamına kısaca bir göz attığımızda: İlk ve ortaokulları taşra kentlerinde bitirdiğini, liseye de Aszod'da devam ettiğini görürüz. Sonradan yazar, okul eğitimine karşı çıkacak ve lise eğitimini yarıda bırakarak okulu terk edecektir. Onun için okul eğitimi, gereksiz bilgiler yığınından başka bir şey olmadığı gibi, gereksiz bir sıkıntıdan da başka bir şey değildir.

Bütün bunların yanı sıra Petöfi'yi kısa yaşamı boyunca gezginci bir tiyatroda çalışan bir işçi, aynı zamanda oyuncu, Avusturya ordusunda askerliğin gereksizliğine inanmış biri olarak da görmekteyiz. Çok genç yaşta şiir yazmaya başlayan Petöfi'nin tüm hayatını okumaya ve Avrupa yazınını tanımaya ayırdığını görürüz. Dante'yi okumak için İtalyanca öğrenmeye kadar bile gitmiştir.

1840 yılından sonra Macaristan için yeni bir dönem başlamakta, eski düzenin kaldırılması ve ülkenin bağımsızlığı için savaşlar süregelmektedir. Bu tarihlerde Petöfi yoğun biçimde şiirle uğraşmakta, aynı zamanda da bir günlük gazetede çalışmaktadır. En ünlü şiirlerini bu arada yazmış, ulusunun kavgasını yüreğinde duyarak onlarda dile getirmiştir.

Sandor Petöfi 1823-1849

Sandor Petöfi 19. yüzyılda yaşamış büyük bir Macar ozanıdır. Ulusunun bağımsızlığı ve şiir. 26 yıllık kısa yaşamının ayrılmaz iki parçasıdır. Ulusunun bağımsızlık savaşına kalemiyle katıldığı gibi savaş alanında vatanı uğruna can verecek kadar yiğit biridir Petöfi. Yaşadığı dönemde şiirleri bir haykırış gibi yükselmiş, ulusunun bağımsızlık savaşını yüreklerde yüceltmiştir.

1847 yılında yaşamda karşılaştığı bazı değişikliklerden ötürü şiiri lirizme kayar. "Özgürlük ve Sevi" adlı büyük lirik şiiri bu dönemlerde yazılmıştır. Petöfi, lirik dönemde bile şiirlerini devrim tutkusuyla yazmış, özgürlük ve bağımsızlığı haykırmıştır.

1848'in bir mart günü Macarlar, Avusturya hükümetine karşı ayaklandılar. Bu hareketin içinde ozan Petöfi de bulunuyordu. O, genç devrimcilerin başına geçti ve hareketi yönetmeye başladı. Ancak, ülkeyi kökünden sarsıp değiştirecek bir devrim hareketi değildi bu ayaklanma. Daha bağımsızlık savaşının başıydı ve Petöfi'nin bile göremeyeceği bir süreyi kapsayacaktı.

1848 Mart hareketinden ürküntüye kapılan Viyana sarayı, ilk kez Macaristan'a bağımsız bir hükümet kurma izni verecek ve yine ülkede basın özgürlüğü, ilerici gençlerin isteğini belirten 12 maddenin kabulü, tutuklu yazarların serbest bırakılması gibi bir özgürlükler rüzgarı estirecekti. Bütün bu olaylar köklü sayılmasa bile artık Macar ulusunun bağımsızlığını simgeliyordu. Bu başlangıcı ozan şu dizelerle dile getiriyor:

"Böyle bir günün önderliği,
Ve yaşam ödülünü almıştır.
Bin Napolyon ününü
Değişmem sana."

Fakat Petöfi büyük bir yurtsever olarak yukarıdaki özgürlüklerle yetinilmeyeceğine, ulusunun gerçek kurtuluşunun Avusturya'dan ayrılmakla sağlanabileceğine inanıyordu. Kurulan yeni bağımsız hükümetle de anlaşamayan ozan, çok ünlü şiiri "Havari"yi bu sıralarda yazmıştır.

1848'in güz aylarında Macaristan, Avusturya ile yeniden savaşmaya başlamıştır. Rus çarının işe karışmasıyla Macarlar ağır yenilgiler alarak geri çekilirler, başkent düşmanın eline geçer, Macar ulusu büyük bir kararlılıkla varolma savaşını sürdürür. Bu birliklerin içinde Petöfi de vardır. Bu korkunç savaşlardan biri olan Segesvar Savaşında adı insanlık tarihine yazılı kalacak ozan Petöfi yirmi altı yaşında düşmana karşı savaşırken ölecektir.

Yaşam, Petöfi için öğretici olmuştur. Çok az yazarın erişebileceği bir noktaya ulaşmış; halkı tanımak, şiirlerinde Macar halkını dile getirmek. Gezgin tiyatro grubunda yer alması Macaristan'ın bütün bölgelerini ve insanlarını tanıyıp incelemesine neden olmuştu. Şiirlerindeki zenginlik, coşku ve güven ozanın yaşamından kaynaklanmaktadır. Halkını tanımaktan, onların acılarını, sevinçlerini yaşamaktan kaynaklanmaktadır. "Köyün Çekici" adlı şiiri aristokrasi sınıfının kapalı kapılar ardındaki kendine özgü şiir anlayışını yıkmış, halkının sesini dile getiren yeni tip şiiri ortaya çıkarmıştır.

Petöfi'nin şiiri karmaşık olmayan, kolay anlaşılır bir şiirdir. Hiç bir şiirinde karamsarlık, yılgınlık sözkonusu değildir. Bireysel kaçmalar ve yakınmalardan uzak, halkının ve ulusunun bağımsızlığını dile getiren dizelerdir bunlar. Usta bir kalemin vuruşlarıyla dolu yalın şiir örnekleri vermiştir ozan. Bağımsızlık ve özgürlük teması hemen her şiirinde kolaylıkla görülebilir. Şiirlerindeki akıcılık ve berraklık tüm Macar halkı tarafından kolayca okunmasına yol açmış, sanatını geniş halk kitlelerine ulaştırabilmiştir. Zorlama şiir yazanların, aristokrasinin şiirinin karşısında kendi şiirini dikmiş, yalın dili ile aristokrasinin şiirinin bütün dokunmazlığını bozarak, şiiri bir avuç entellektüelin elinden kurtarmıştır.

Şiirlerinde "Ne yazmayalım" kaygısının olmadığı, onun günlük yaşamdan konular seçtiği görülür. Ona göre bütün nesneler, günün her saati, hemen her şey yazılabilir. Şiire aynı zamanda tüm objelerin anlatılabileceği anlayışını sokmuş, kendi başına kendi ekolünü yaratmış bir ozandır. Şiir bir savaş alanıdır onun için. Evet, şiir gerektiğinde savaşmak için kullanılmalıdır ve kendini bilmeyenlere bağırmalıdır, onları uyarmalıdır. İşte bu anlayış ozanın yazılarında belirgin olan yandır ve ozan soylulardan başka eleştirdiği insanlara yüreklice seslenir şiirinde. Yılmaz bir savaşçı, kendi ilkelerinin adamı olarak kalemini kullanmış, şiirini savaş alanına sokup hemen herkese yiğitçe seslenmiştir. Şiiri yüreklidir ozanın, coşku doludur ve büyük bir çığlık gibidir.

Savaşlara kalemiyle katıldığı gibi kendini de savaş alanlarına atmaktan çekinmemiş, bu uğurda ölümü hiçe saymıştır. Segesvar Savaşında öldüğü zaman geride bin beş yüz sahifelik yapıt bırakmıştır. Yirmi altı yıllık yaşam için hiç de küçümsenecek bir çaba değildir bu. Bir Macar edebiyat uzmanı, Petöfi için şunları söylemektedir: "İçgüdülü bir devrimci, romantik bir bohem iken, bilinçli bir devrimci olmuştur o". Bu cümle ozanın yazınsal ve siyasal çizgisini bize kısaca özetlemektedir.

HAVARİ

Üzüm tanesi mini minnacık bir meyva
Olgunlaşması için koca bir yaz gerek oysa.
Bir meyva, koskocaman bir meyva dünyamız da.
Bir üzüm taneciği için bir yaz gerekirse
Kaç yaz gerekir koca bir meyvanın olgunlaşmasına:
Binlerce yıl en azından, belki de milyonlarca.
Ne var ki olgunlaşacak eninde sonunda o da.
Ve ancak ondan sonra sonsuzluğa dek artık.
Yararlanacak bu meyvadan insanlar doyasıya...
Güneş ışıklarıdır olgunlaştıran üzümü.
Ballanıncaya değin kaç güneş ışınının
Bir ruh gibi sızıp girmesi gerekir içine!
Kaç yüzbin, kaç milyon güneş ışını!
Dünyayı da ışıklar olgunlaştırır, ama

Güneş ışıkları değil, ruh ışıklarıdır bunlar.
Her büyük ruh böylesi bir ışıktır işte
Ne var ki büyük ruhlar çok az gelir dünyaya.
Bu böyleyken kalkıp da nasıl isteyebiliriz
Hemencecik olgunlaşmasını bu bildik dünyanın?
Ben de biliyorum bir ışık olduğumu,
Dünyanın olgunlaşmasına yardım edecek.
Süresi ise ancak bir günlük bu ışığın.
Büyük üzüm devşirme bayramı geldiğinde
Biliyorum ki çoktan göçmüş olacağım ben;
Küçücük bir katkım olan şu yapıtımın izi
O dev yapıt içinde yitip gitmiş olacak.
Yaşamama güç veren, toprakta rahat uyutan
Benim de bir ışık olduğum inancıdır.
Haydi iş başına ruhum, kolları sıva artık
Yitirecek bir tek gün, bir tek saniye yok
Ödev büyük, süre az, yaşam ise pek kısa
Yaşamanın anlamı ne?

Mutluluk.
Mutluluğa giden yol?
Özgürlük.
Özgürlük için savaşacağım ben de
Savaştıkları için benden öncekilerin.
Gerekirse uğrunda
Canımı vereceğim
Benden öncekilerin can verdikleri gibi.
Siz özgürlük kahramanları, kabul edin beni
Alın aranıza beni, o kutsal safınıza.
Bayrağınıza bağlılık andı içiyorum;
Tek döneklik damlası bulunursa kanımda
Dökeceğim o kanı, dışarı atacağım
Yüreğimin şah damarından bile geçecek olsa.

Türkçesi Tahsin Saraç

DUYURU

Her çeşit enstrüman çalan elemana ihtiyaç vardır. Ilgilenen kişilerin 3 Ağustos 1979 Cuma günü 19.00'da Tünel'de İsveç Konsolosluğu yanındaki Tünel Kültür-Sanat Evine başvurmaları rica olunur

---

İstanbul Masa Tenisi Ajanı Timur Sümersan:

Öğrenme çağındaki potansiyeli kazanırsak masa tenisinde başarı sağlarız

● "Belirgin başarıların ardında sistemli ve reklamsız bir çalışma var"

● Masa tenisini çocuklara tanıtmayı amaçlıyoruz

İSTANBUL (ÖZEL)

Masa tenisi yurdumuzda hızla gelişen spor dallarından biri. Bu hızlı gelişmenin yanında küçümsenmeyecek başarılarda dikkate alınırsa masa tenisinin kitle sporu olma açısından önemi vurgulanır sanırız. Masa Tenisi Federasyonu bugün 35 bin lisanslı sporcuya sahip.

Kendisiyle masa tenisi sporu hakkında görüştüğümüz İstanbul Masa Tenisi Bölge Ajanı Timur Sümersan masa tenisindeki bu hızlı gelişmenin nedenlerini, tabana, kitleye dönük çalışmaların sonucunda doğduğunu belirtti. ''Belirgin başarıların ardında ise sistemli ve reklamsız bir çalışma vardır'' dedi.

Timur Sümersan sözlerine şöyle devam etti:

''Maalesef Babıalinin büyük basını profesyonel sporu (özellikle profesyonel futbolu) kendisine malzeme yapmıştır. Ara sıra bu müthiş malzemeden, haber koyamayınca amatör spor ve sporcu sorunlarına 'sözüm ona' yer vermişlerdir.

''Sporu para için yapanlar muhakkak ki geçici başarılar elde ederler. Oysa geniş kitleye dönük ve beden sağlığı için yapılan spor çalışmaları sonsuz başarılar kazanabilir. Çünkü, temel teşkil eden kitleden devamlı bir başarı isteği olacaktır. İşte biz bu itici gücü yaratmaya çalışıyoruz. Sanıyorum biraz da olsa başardık da.

'Hatta bu başarıları daha da yükseltmek amacındayız. Örneğin geçen yıl valilik, belediye, adreslerini bulabildiğimiz okul müdürlükleri hatta federasyonla temasa geçerek İstanbul'da ilkokul dönemindeki çocuklara masa tenisini tanıtmayı öğretmeyi amaçlamıştık. Bu çok önemliydi, şimdi de önemli. 4 milyonluk bir kentte büyük bir kitle oluşturan öğrenme çağındaki bu potansiyeli çekebilirsek sürekli başarılar için hiç bir engel kalmaz.

''Tabii bu öneri olarak kaldı, unutuldu. Şimdi biz bu öneriyi gazeteniz aracılığı ile yineliyor ve basını bize, tüm amatör spor dallarına yardımcı olmaya çağırıyoruz.''

Seçimler yaklaşırken

Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur

Dört temel atıp, altı spor salonunu hizmete açacak

ANKARA

Gençlik ve Spor Bakanı Yüksek Çakmur seçim öncesi spor salonlarının sayısını artırmak için giriştiği atılıma yarın Ankara'da devam edecek.

Dün Tavşanlı Spor salonunun temelini atan, Manisa ve Aydın'da inşası süren spor tesislerinde incelemelerde bulunan Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur yarın saat 10.30'da Beypazarı Spor Salonunu hizmete açacak. Daha sonra saat 14.00'de Kalecik'te temel atacak olan Bakan, 16.00'da Çubuk'ta Barış Spor Salonunu hizmete açacak.

2 Ağustosta da Tekirdağ Malkara Spor Salonunu açacak olan Çakmur Uzunköprü'de 1500 kişilik spor salonunun temelini atacak. Çakmur, Edirne İpsala'da stad yapımını başlatıp Kırklareli'nde Vize Kapalı Spor Salonunu hizmete açtıktan sonra Ankara'ya dönecek.

Halterde altı ayda 58 Türkiye rekoru kırıldı

● Kırılan rekorların 9'u Mesut Uluğ'a ait

ANKARA (THA)

Halter Federasyonu Başkanı Refik Çölaşan, Ankara'da yapılan Türkiye Halter Şampiyonasından sonra görüşlerini açıklayarak "Altı aylık süre içinde sporcularımız 58 Türkiye rekoru kırdı. Federasyon olarak bu rekorları yeterli görmüyoruz. Halterde yeterli tabanı oluşturduk. Önümüzdeki yıllarda rekorlar daha çok kırılacaktır... Akdeniz Oyunlarından da madalya ile döneceğiz'' dedi.

Halter Federasyonu Başkanı Refik Çölaşan'ın verdiği bilgilere göre, kırılan 58 rekor şu sporculara aittir:

Büyüklerde: Kemal Başkır (Ank. Belediye G.K), 2, Harun Akkaya (Ank. Emniyet) 6.

Gençlerde: Mehmet Altın (İst. Otomarsan) 5, Mesut Uluğ (Tarsus Üçtaş) 9, Rahim Kurtulmuş (Ferdi) 3, Hasan Hasan (Ank. B.G.K) 3, Gürsel Dedeoğlu (Ank. B.G.K) 1, Raif Özel (Ank. B.G.K) 5, Hidayet Akın (Adana G.S) 3.

Yıldızlarda: Kemal Batıbek (İzmirspor) 1. Nida Topaktaş (K.Maraş Gençlik) 2, Serdar Koçyiğit (Ank. Kolej) 3. Süleyman Kar (Adana G.S) 5, Hüseyin Akkaya (Sivas D.Spor) 5, Malik Eser (Güney Sanayi) 1. Ömer Taş (Otomarsan) 4.

Yüzücülerimiz, Balkan Şampiyonası için Bulgaristan'a gittiler

ANKARA (ÖZEL)

Bulgaristan'ın başkenti Sofya'da 2-5 Ağustos tarihleri arasında yapılacak olan Balkan Gençler Yüzme ve Atlama Şampiyonasına katılacak olan ulusal yüzme takımımız bugün saat 07.00'de karayolu ile Ankara'dan hareket ettiler.

Genç yüzücülerimizden 3-4 madalya kazanarak başarılı olmaları bekleniyor.

İnal Tengizman'ın başkanlığını yaptığı kafilede şu yönetici ve sporcular bulunuyor:

Hakem, Ferit Bükülmezbaş. Antrenörler: Hikmet Özün, Yılmaz Özüak ve idareci olarak Federasyon üyesi Zeki Yılmaz.

Yarışmaya katılacak yüzücülerimiz ise şöyle: Bayanlarda: Yeşim Turan, Yakut Alça, Mısra Tutanç, Elif Ünsal, Yasemin Savtekin, Sebla Tanık, Canan Güvenli, Pınar Sapsağlam ve Fatma Alpaytaç.

Erkeklerde: Sadri Özün, Hakan Akman, Ahmet Evgin, Ferdi Doktoroğlu Gökhan Aktaroğlu, Ahmet Kostakoğlu, Murat Aytaylan, ve Murat Sümen.

Doping kontrolünde uygulanan modern yöntemler

Sporu zehirleyen DOPING ilaçları

● Bisiklet sporunda ilk üçe girenlerde kesin olarak doping kontrolü yapılır. Diğer iki kişi ise isteğe göre seçilir

● Futbolda ise torbaya konan takım numaraları arasından iki tanesi devre arasında çekilir ve bu kişilerde kontrol yapılır

11

Kicker dergisinden çevirdiğimiz dizinin dünkü bölümünde doping kontrolü konusundaki çalışmaların son yıllarda büyük bir artış kaydetttiğini belirtmiştik. Bugün dünyanın sayılı doping uzmanlarından olan ve Almanya'da Köln Spor Enstitüsü Biyo-Kimya kürsüsünde çalışan Prof. Dr. Manfred Donike ile bu konuda yapılan görüşmeyi yayınlıyoruz.

SORU: Dr. Donike doping kontrol sisteminin esasları sizce nelerdir?

DR. DONİKE: Bu konudaki en önemli nokta belli bir spor teşkilatında çalışan kontrol uzmanının, kendi alanında dopingin ne anlama geldiğini tam olarak bilmesidir. Örneğin Stimulanzien. Bunun kontrolü uzun süredir artık problem yaratmamaktadır. Fakat Anabolika'da durum farklıdır. Gerçi 1976'dan beri Anabolika hafif jimnastikte yasak listesinde bulunmaktadır ama bizim araştırmalarımız az sayıdaki birkaç etkin madde dışında bu maddelerin kullanılmadığını bilimsel bir şekilde ispatlamaya yeterli değil.

1976'da Montreal'de yarış sonrası 17 Alkül-Sterodien araştırılıyordu. Anabolika miktarı mesela Nurtestesteron (Anabolikanın içinde bir madde) yapılan testlerde de hiç belirlenemiyordu. Pedagojik olarak birisine yasak olmayan veya kontrol edilmesi mümkün olmayan bir şeyi kullandığını iddia etmek çok saçmadır.

SORU: Şimdi neyin yasak olduğunu biliyoruz. Ve araştırıcılar yasak maddeleri bulabilecek durumdadır. Peki nasıl karar verilecek ve nasıl kontrol edilecek?

DR. DONİKE: Şimdiki spor teşkilatı atletlerin hangi şemaya göre kontrole çağrılacağını tespit etmiştir. Yılların verdiği tecrübe ile ben çok sayıda müsabığın katıldığı yarışma alanlarında şansın tayin ettiğine inanırım. Şansın kime vuracağı ilk olarak doping yapılıp yapılmadığı hakkında istenen istatistik bilgilerden, ikinci olarak da kontrollerin yeterince teşkilatlanıp teşkilatlanmadığına bağlıdır.

SORU: Peki başka tip yöntemler var mı?

DR. DONİKE: Tabi örneğin bisiklet sporunda ilk üçe girenler kontrol edilirler. Diğer iki kişi ise isteğe göre seçilir. Dünya futbol şampiyonasında ise oyun başlamadan önce takım kadrolarının numaraları ister asil ister yedek olsun hepsi birlikte bir torbaya konur. Ondan sonra bu torbadan bir FİFA görevlisi devre arasında her takımdan iki oyuncunun ismini çeker. Çekilen isimlerde doping kontrolü yapılır.

SORU: O zaman Alman Futbol Liginde doping kontrolü nasıl teşkilatlanabilir?

DR. DONİKE: Bunun teşkilatlanmasını yaratmak Alman Futbol Birliği için büyük bir problem değildir. Her 9 stadyumdan veya önce belirlenen bazı stadyumlarda kuralar çekilerek doping kontrolleri yapılabilir. Yöntem olarak FİFA'nın yaptığı şekilde devre arası kura yöntemi uygulanabilir.

YARIN: DOPİNG KONTROLÜNDE FİFA KURALI

Doping kontrolünde her geçen gün ilerlemeler kaydediliyor. Araştırmacılar bu konuyu derinlemesine öğrendikleri için de doping kontrol aletleri gittikçe yetkinleşiyor. Ülkemizde de doping kontrolü için bazı adımlar atılıyor. Çapa Tıp Fakültesinde kurulmakta olan Spor Fizyolojisi Enstitüsüne şimdiden bazı doping kontrol aletleri alındı bile. Resimde. Enstitüde bulunan aletlerden biri.

BBC...

(Baştarafı 1. Sayfada)

nanların elebaşılarının Irak'ın, Suriye ve Suudi Arabistanla yakınlaşmasına karşı olduklarını bildirdi. Beyrut'taki Arap diplomatik kaynaklarına dayanarak haber verdiğini belirten "El Kabas" darbe girişimcilerinin Irak Komünist Partisi üyelerinin hükümetten çıkarılmasına karşı olduklarını da kaydetti.

"El Kabas" gazetesi, darbenin açığa çıkarılmasından sonra, çok sayıda Iraklı diplomat, büyükelçi ile BM Temsilcisinin geri çağrıldığının sanıldığını belirtti.

"El Kabas" darbe girişimine toplam 30-40 kişinin karışmış olabileceğini, bunların yakında özel bir mahkemede yargılanacağını kaydetti. Bazı kaynaklar ise, tutuklananların 250'ye yükseldiğini, bunların arasında, Irak resmi Haber Ajansı INA'nın müdürünün de bulunduğunu bildiriyorlar.

PRAVDA'NIN YORUMU

Bu arada olaylara yer veren Sovyet "Pravda" gazetesi, Irak hükümetinin konuya ilişkin bildirisini aynen yayınladı. Pravda olayla ilgili yazısında, Irak'ın görüşüne katıldığını söyledi ve "Komplocuların, Irak'ı Amerikan emperyalizmine yöneltmek ve siyonizm ve gericilik yararına hizmet etmeye zorlamak, devrimi ve sosyalist ve demokratik yönde gerçekleştirilen başarıları yıkma girişiminde bulundukları" görüşünü savundu.

Ancak "Pravda" yazısında, komplocularla temas halinde bulunan "yabancı devlet" hakkında hiç bir açıklamada bulunmadı. Beyrut'taki siyasal gözlemciler, darbe girişiminde bulunanların Moskova yanlıları olduğu halde, Sovyetler'in darbeye karşı çıkar gözükmesini "siyasi pişkinlik" olarak niteliyorlar.

Sovyetler Birliği'nin Irak'ın komşuları Suriye ve Suudi Arabistan'la yürüttüğü ilişkileri de "dikkatle izlediği" verilen haberler arasında.

İDAMLAR

Beyrut'ta yayınlanan "As Safir" gazetesi darbe girişiminde bulunanlardan 42'sinin idam edildiğini, bunlardan 5'inin Baas Partisi görevlisi, yedisinin yüksek rütbeli, 30 unun da alt kademelerden subaylar olduğunu haber verdi.

Daha önce bir Kuveyt gazetesi ise 34 kişinin idam edildiğini bildirmişti.

İndirimli satışlar başlıyor

ANKARA(ÖZEL)

Aralarında Ankara, İstanbul ve İzmir'in de bulunduğu büyük yerleşim merkezlerinde yaz sonu indirimli satışlarına yarın başlanıyor.

İndirimli satış kurallarına uymadığı belirlenen firmalar hakkında yasal işlem yapılacak.

TV'de Bugün

19.00 HABERLER
19.05 FLANDERLERİN KÖPEĞİ (40. bölüm)
19.30 ÇEVRE KORUNMASI: Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 5. bölümünde, Avrapa'nın en uzun ve kirli nehirlerinden biri olan Ren nehrinin ve Baltık denizinin sularının daha fazla kirlenmelerini önlemek için alınan önlemler anlatılıyor.
19.55 İFTARA DOĞRU
20.10 SAZ ESERLERİ
20.30 HABERLER
21.15 GECEMİZ: Ramazan eğlence programında Haldun Dormen'in kadın romancı Kerime Nadir ile söyleşisi de yer alıyor.
21.45 TV'DE TÜRK SİNEMASI: (Leyla ile Mecnun): Yönetmenliğini Duygu Sağıroğlu'nun yaptığı ve başlıca rollerini Fatma Girik, Kadir İnanır, Reha Yurdakul ve Kerim Afşar'ın paylaştıkları bir yerli film. Leyla (Fatma Girik) ile Ali (Kadir İnanır) göçebe hayatı yaşayan Hasan bey (R.Yurdakul) ve kardeşi Hakşim beyin çocuklarıdır. Leyla ile Ali bir dede tarafından daha çocukken birbirlerine sevdalandırılmışlardır. Fakat bir gün Leyla'nın babası Hasın bey ve kardeşi (Ali'nin babası) Haşim bey aynı topraklara sığmaz olurlar. Haşim bey oba meclisinin kararına göre o toprakları terk eder. Böylece Leyla ile Ali birbirlerinden daha çocukken ayrılırlar. Aradan yıllar geçer. Leyla ile Ali ceylan vasıtasıyla tekrar buluşurlar. Fakat Leyla'nın babasının veziri Hamza, Leyla'yı sevmekte olup ikisinin aşkının arasına kara diken gibi çıkar. Olaylar böylece gelişir.
23.15 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
11.05 Türküler ve Oyun Havaları
11.25 Hafif Müzik
11.40 Şarkılar
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
14.32 Müzik Bahçesinden
15.20 Şarkılar
15.40 Hafif Müzik
16.05 Türküler Geçidi
16.30 Şarkılar Geçidi
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
21.00 HABERLER
21.30 Şarkılar
22.02 Hafif Müzik
22.22 Türküler
23.00 HABERLER
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Ülkü Beşgül'den Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Ali Şenozan'dan kılar
10.30 Sağlığımız
10.50 Türküler
11.10 Şarkılar
11.30 Yarının Büyükleri Çocuklarımız
12.00 Çeşitli Sololar
12.20 Sevim Deran'dan Şarkılar
13.00 HABERLER
13.30 Olayların İçinden
14.00 Suna Batıgün'den Şarkılar
14.30 Çeşitli Müzik
15.00 Solistlerden Seçmeler
16.00 Hafif Müzik
16.20 Arkası Yarın
17.00 Türk Yorumcuları
17.30 Fasıl
18.30 İşte Doğa
18.50 Hafif Müzik
19.00 HABERLER
19.45 Küçük Koro
20.15 Küçük Konser
20.45 Serpil Kaya'dan Türküler
21.30 Bizden Sesler
22.00 Türküler Geçidi
22.30 Solistler Geçidi
23.00 Küçük Konser
23.30 HABERLER
23.55 Kapanış

TRT 3

07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 HABERLER
09.30 Moody Blues Grubu Çalıyor.
10.00 Çağdaş Sanatçılarımız
10.30 Diskoteğimizden
11.00 Öğleye Doğru
12.00 HABERLER
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 HABERLER
17.06 Plaklar Arasında
18.00 StüdyoFM
19.00 Akşam Konseri
20.00 Liedler ve Aryalar
20.30 Melodiler Geçidi
21.00 Müzik Takvimi
22.00 HABERLER
22.06 Gecenin Getirdikle-
23.00 Pazartesi Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

İki mucit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sobatamirciliği yapan mucit teknisyen Mustafa Tahsin'i ziyaret ettik. Sol kolu ve bacağı yarı yarıya tutmayan ve sol gözü de yakınlarda sakatlanan Mustafa Tahsin, küçük sobacı dükkanında soba tamir edip geciniyor.

Bu çok önemli bir buluş dedik, niye hâlâ patent vermediler? Çekmecesini açıp içinden dosyaları çıkardı. Kabarık bir dosyayı uzattı elimize. Bir sürü yazışma. Türkiye Bilimsel Ve Teknik Araştırma Kurumu "patent almak istiyorsanız, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sınai Mülkiyet Dairesi Başkanlığına müracaat etmeniz..." diyor ve saygılar selamlarla, bitiriyor cevabını. Oysa Mustafa Tahsin nerelere başvurmamış ki. Gaz su karışımı metoduyla yakıt tasarrufu sağladığını ve hava kirlenmesini azalttığını anlatarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına başvurmuş. Patent istemiş. Cevap: "Şemaların Bakanlığımıza gönderilmesi konusunda..." Göndermiş Mustafa Tahsin, şemalar hâlâ bekliyor.

Mustafa Tahsin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına "ulusuma hizmet etmek istiyorum" diye başlayan bir dilekçe daha yazmış, buluşunun ülke için faydalarını tekrar anlatmış, henüz bir cevap alamamış.

Mustafa Tahsin, Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan'ın şahsına bir dilekçe yazmış. Şöyle cevap almış:

"Sayın Tahsin Yılmaz, Mektubunuz Sayın Başbakana sunularak ilgili yere gönderilmiştir. Konu ile ilgilenilmektedir. Sonucundan ilgililerce ayrıca bilgi verilecektir. Bilginizi rica eder, esenlik dileğiyle saygılar sunarım." İmza, Başbakanlık Özel Kalem Müdürü.

Bu yazışmalar içinde en gerçekçisi Cemal Kaya'dan geliyor. Cemal Kaya Mustafa Tahsin'e gönderdiği mektubunda "bu iş biraz uzayacağa benziyor. Bizde devlet işleri hayli ağır yürüyor" diyor ve sabır diliyor.

Mustafa Tahsin'in de zaten başka çaresi yok sabrediyor. Özel sektörden gelenlere, bu keşfin Türk milletine ait olduğunu göstermek istediğini bu yüzden devlet ile anlaşmak istediğini söylüyor. Yarı hisse tekliflerini reddediyor.

Uzun yıllarını Yunanistan'da, Romanya'da, İtalya ve Almanya'da geçiren Mustafa Tahsin kendi yurdunda yaptığı bu buluşla ülkesinin öğünmesini istiyor. "Neden bir Türk mucidi de çıkmasın. Işte çıkıyor, dedirtelim istiyorum" diyor ve sabrediyor.

MUSTAFA TAHSİN GAZ SU KARIŞIMIYLA ÇALIŞAN SOBASINI ANLATIYOR

Motor Teknisyni Mustafa Tahsin ve mühendis adayı Timur Özhan'ın gaz su karişımıyla çalıştırdıkları sobaları dükkanda duruyor. "Gaz sobasının iki ayrı deposu yan yana konmuş. İki adet musluk iki ayrı borudan içeri giriyor. Soba tabandan değil, ortadan yanıyor. İçine bir madde atılıyor, patırtıyı o kesiyor. Normal olarak 6 dereceyle günde 4 litre gaz harcamakta. Ve hiç duman, koku yapmamakta, yalnızca ilk anda bir saniye kokuyu dışarıya atmaktadır. Yaptığımız araştırmalar sonucu 1 litre gaz ve 750 gram su 2.5 saat yanmaktadır. Su katılınca ısının daha fazlalaştığını yaptığımız araştırmalar sonucu ortaya çıkardık.

MHP taşınmaz...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ları Konfederasyonunun Eğitim Merkezinde bomba imali sırasında meydana gelen patlamadan hemen sonra yurtdışına çıktığı belirlenen Türkeş'in nerede olduğu ve ne yaptığı konusu hâlâ açıklık kazanmadı.

Parti ile ilgili önemli gelişmelerin olduğu bir dönemde Genel Başkanın ortalarda görünmemesinin partililer arasında çeşitli tartışmalara yol açtığı bildiriliyor.

Bu tartışmalar devam ederken MHP yanlısı Hergün gazetesi dünkü manşetinde Türkeş'in söylediğini iddia ettiği bazı sözlere yer verdi. Gazetenin manşeti şöyleydi:

"Türkeş diyor ki: Komünizme, faşizme ve zulme, inançlı ve yürekli kadrolarla karşı konulabilir. MHP Türk milletinin çağa seslenen ümididir."

Bu başlığın altında yer alan haberde ise Türkeş'in adı bile geçmemekte, başlığa çıkarılan ve Türkeş'in söylediği iddia edilen sözler "MHP yetkilileri"nin sözleri olarak aktarılmaktadır.

HERGÜN HELALLAŞIN ÇAĞRISI YAPIYOR

Öte yandan Hergün'ün dünkü sayısındaki diğer bir yazıda "Yarın nelere gebe bilinmez, birbirimiz üzerindeki hakları bağışlayalım" denerek taraftarlarına helallaşın çağrısı yapıyor.

Bir süredir "Yılmak yok, susmayacağız" gibi büyük puntolu manşetlerle taraftarlarına mücadelede kararlı olduklarının ve her şeyin bitmediğinin izlenimini vermeye çalışan Hergün gazetesi, dünkü sayısında da "Kurt köşeye sıkıştı çember daralıyor" diyen basına ve MHP'li katilleri yakalayan POL-DER'li polislere hitaben "Yargılanacaksınız" başlığı atmış.

Yazının büyük bölümü "Kalemşörler yalan yazdığınız her satırı yutturacağız size, taktığınız zilleri yedireceğiz, yargılanacaksınız, fitil fitil gelecek burnunuzdan" gibi tehditlerle doldurulmuş. Ancak katil şebekesinin üstüne yürüyen basını ve polisleri korkutmaktan çok, kendi taraftarlarına moral vererek, çözülmeyi durdurmaya çalışan gazete, yazısının sonunda da bütün bunların hiç bir zaman gerçekleşmeyeceğini görerek "Yarın nelere gebe bilinmez" diyerek taraftarlarını helalleşmeye çağırıyor.

Neden bölündü?

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yürükoğlu'nun yazdıklarıyla, Doğu Almanya'dan yayın yapan Bizim Radyo'nun ve yine aynı yerde basılan Atılım Dergisinin iki yıldır yazıp söyledikleri arasında hiç bir fark yoktur. Zaten Yürükoğlu'nun ustası İ. Bilen'dir ve usta ne söylediyse çırak da onu yazmıştır. Hatta İ. Bilen'in has dostu ve Brejnev'in gözdelerinden William Pomeroy da broşüre bir önsöz yazmıştır.

Ancak şu anda bu broşür ve yazarı İ. Bilen tarafından afaroz edilmiştir. İki yıldır Türkiye'yi zayıf halka görerek, saldırıya geçen Doğu Berlin kliği, işler sarpa sarınca suçu başka bir grubun üzerine yıkıp aradan sıyrılmaya çalışmaktadır.

İşin aslı şudur: Rusya'nın ve İ. Bilen kliğinin Türkiye üzerindeki hesapları tutmamıştır. Brejnev, hücum emrini verdiği Beşinci Kolunun darbeler yemesi üzerine eski taktiğini değiştirmeye karar vermiştir.

İki yıl içinde TKP kliği DİSK'in tepesinden yuvarlanmıştır. Her türlü karanlık faaliyetlerinin merkezi olan Maden-İş Sendikası Demir Döküm'u ve Ereğli Demir Çelik'i kaybetmiştir. İstanbul'daki birçok fabrikada işçiler, Made-İş'i fabrikadan kapı dışarı etmenin hazırlığını yapıyor.

Yine iki yıl içinde Türkiye'de Rusya'nın yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine tepkiler artmıştır. Rusya hem bölgemizde, hem de dünya çapında giriştiği saldırılar nedeniyle tecrit olmaktadır.

İşte bu şartlarda İ. Bilen kliği taktik değiştiriyor. Aslında taktiği değiştiren Brejnev'dir. Yeni Çarlar, Türkiye'de hücuma kalktılar. ancak halkımızdan gördükleri karşılık onların hesaplarını bozdu. Bunun üzerine faaliyetlerini taktik değiştirerek sürdürmek istiyorlar. Yeni hesapları, bir kısım adamlarını harcayarak toparlanmak ve yeni saldırılar için güç toplamaktır.

Saldırganlık Sovyetlerin ve Beşinci Kolunun karakteridir. Yaptıkları bir manevradan ibarettir. Türkiye halkı bu manevrayı da boşa çıkaracak güce sahiptir.

Aydınlık

K.Maraş duruşmasında şahitlerin dinlenmesi sürüyor

"Katliamcıların elinde üç hilalli MHP bayrağı vardı"

ADANA (ÖZEL)

K. Maraş olayları duruşmasında, Sakarya ve Yenimahalle şahitleri, katliamların MHP'li elebaşılar tarafından planlı ve örgütlü yapıldığını, olaylar öncesi Alevi yurttaşların kapılarının işaretlendiğini açıkladılar. Bu iki mahallede olayları canlı bir şekilde izleyen tanıklar, MHP'li örgüt elemanlarının yüzlerinin maskeli olduğunu ve ellerinde üç hilalli MHP bayrağı taşıdıklarını, askeri biçimde emir alıp öyle saldırdıklarını söylediler.

Katliamcıları tek tek teşhis eden şahitler, MHP'li örgüt elemanlarının hükümeti düşürmek amacıyla, olay öncesi üç gün üst üste sanık Ökkeş Akkuş'un evinde gizli toplantı yaptıklarını da belirttiler.

SAKARYA VE YENİ MAHALLE OLAYLARI NASIL DÜZENLENDİ?

Öldürülen iki devrimci öğretmenin cenazelerinin kaldırıldığı cuma günü akşamı Ökkeş Akkuş'un evinde bir toplantı yapılıyor. Toplantıya katılanlar ertesi günün katliam planlarını yapıyor ve görevleri bölüşüyorlar. Cumartesi günü sabahtan itibaren Musa Suna'nın evi önünde örgütlü gruplar halinde birikiyorlar. Bu gruplara, cuma toplantısına katılanlar önderlik ediyorlar. Bunların çoğu şu anda tutuklu bulunuyor ve Sıkıyönetim Mahkemesince yargılanıyorlar.

Toplanan gruplar, önce Musa Suna'nın kiracısı ilköğretim müfettişi Süleyman Metin'i öldürüyor, evini yakıyorlar. Daha sonra Musa Suna'nın evine hücum ediyorlar ve bu evde Musa Funda, Aziz Tüzün, Fidan Suna, Esma Suna ve Mehmet Suna'yı öldürüp Musa Suna'yı ağır yaralıyorlar, öldü sanıp bırakıyorlar.

Bu arada ana gruptan ayrılanlar Hasan Yüzüak'ı sokak ortasında silah, balta ve et keseri ile vurarak öldürüyorlar. Cesedi üzerine çıkarak tepiniyorlar.

Aynı mahallede oturan Alevi yurttaşlardan İbrahim Bilmez'in evine yaptıkları saldırıda Ali Fatma ve Hasan Bilmez'i öldürüyorlar, İbrahim Bilmez'i ağır yaralıyorlar.

Aynı saldırgan grup Hasan Altun, Hasan Ildırcan ve Hasan Kudretoğlu'nu öldürüyorlar.

Bu mahalledeki toplam 14 kişinin öldüğü olaylara Yürükselim Mahallesi olaylarının elebaşılarından olan Sakallı Hoca Mahmut Doğan ve başka mahallelerdeki olaylara karışan Ejder Danagüden de katılmışlardı.

Saldırgan grubun birer önderi olması, ellerinde üç hilalli bayrak bulunması, bir gün önce Ökkeş Akkuş'un evinde yapılan toplantı, olaylara bir bütünlük ve isyan niteliği kazandırıyor. İsyanın arkasında üç hilalli bayrağın sahibi MHP'nin bulunduğunu gösteriyor.

ELİNDE ÜÇ HİLALLİ MHP BAYRAĞI VARDI

Bugün ifadesine başvurulan ilk şahit Ramazan Turkaya hazırlık soruşturmasındaki ifadesini aynen tekrar ederek, 8 ila 15 yaş arasındaki küçük çocukların bazı insanları taşladıklarını söyledi.

Daha sonra dinlenen şahit Sultan Küçükkahyaoğlu ifadesinde "İlk defa gördüğüm kendilerinin Belediyede çalıştıklarını söyleyen kişiler evlerimizin kapılarına numara koydular. Olay günü de muhtar Mehmet Yemşen elli-altmış kişilik bir grubun önünde bir elinde üç hilalli MHP bayrağı, diğer elinde silah 'Komünistleri öldürün' diye bağırarak üstümüze doğru geliyordu biz kaçtık.' dedi.

Üçüncü şahit Ökkeş Yılmaz da olaylardan iki hafta önce kapıya işaret koyan üç şahıs içerde kaç kişinin bulunduğunu ve isimlerini sordular. Ben de onlara 'Neden sorduklarını' sordum. 'Sen karışma mektuplarınız gelirse sizi çabuk bulsun diye yapıyoruz' dediler."

Ökkeş Yılmaz, Muhtar Mehmet Yemşen'i elinde Türk bayrağı ile topluluğun önünde gördüğünü söyleyince duruşma hakimi bir önceki şahit Sultan Kahyaoğlu'nu tekrar huzura alarak gördüğü bayrağın ne bayrağı olduğunu bir kez daha sordu. Şahit kesinlikle üç hilalli MHP bayrağıydı" cevabını verdi.

Daha sonra huzura evi yakılan ve birbuçuk milyon liralık eşyası yağmalanan Habibe Özdemir alındı. İfadesinde saldırganların Çınarlı Camii yanında toplandıklarını içlerinden birinin tek tek Alevi evlerini gösterdiğini söyleyen Habibe Özdemir, 'Biz bunlarla yıllardır beraber çalışıyorduk hangisine ne zararımız olmuş ki bize bu kötülüğü yaptılar." dedi. Daha sonra evine saldıranları tek tek eliyle göstererek ayağa kaldırıldı. Duruşma hakiminin teşhis edilen sanıklara "Şahidin söylediklerine karşı ne söyleyeceksin" sorusuna sanıklar 'Bize yapılan iftiradır" şeklinde cevap verdiler.

ÜÇ SANIK TUTUKLANDI

Sakarya ve Yeni Mahalle olaylarında, katliama katılan Ali Serin, Yaşar Kavuk ve Ali Kandemir adlı sanıklar tutuksuz yargılanıyorlardı. Şahitlerin açık bir şekilde olayları ve sanıkları teşhis etmesiyle adı geçen sanıklar mahkeme heyetince tutuklandılar.

Vatan Partisi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

için ve devrimci harekete yardımcı olmak amacıyla yapılmış olabileceğini" de iddia etti.

Ünlü işadamı Hüseyin Uğurlu'yu kaçırarak on gün rehin tutan ve karşılığında 50 milyon liralık fidye isteyen Vatan Partisi Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Göral, ile aynı partinin üyelerinden Adnan Aslan ve Haydar Ümmetoğlu'nun yakalanmasıyla ilgili basın toplantısında Genel Başkan dışında Genel Sekreter Ergun Aydınoğlu ve Divan Üyesi Selçuk Eralp de hazır bulundular.

Toplantıda gazetecilere bir basın bülteni dağıtan ve daha sonra da sorulara cevap veren Vatan Partisi Genel Başkanı Şakar, konuyla ilgili olarak şunları söyledi:

"İŞÇİ HAREKETİNİN ÖNDERLERİ"

"Mafia adlı gizli gangster teşkilatı şefinin kaçırılması olayıyla ilgili olarak gözaltına alınan arkadaşlar, işçi sınıfı hareketinin önderleri ve partimizin üyeleridir. Olayla ilgileri olup olmadığını biz de kendi açımızdan araştırıyoruz."

Arkadaşlarımızın olayla ilgileri varsa, bu, tüzüğümüzün ihlali anlamına gelir ve Ana Tüzüğümüzün 6/d maddesi gereği herhangi bir gizliliğe kayan üye otomatikman ihraç edilir, üyelikten düşer."

"GİZLİ ÖRGÜT ŞEFİ HAKKINDA NEDEN SORUŞTURMA AÇILMIYOR?"

Genel Başkan Şakar açıklamasında daha sonra esas olarak Hüseyin Uğurlu'nun gizli örgüt şefi olduğu ve bu örgütün bugüne kadar karıştığı kirli işler üzerinde durdu. Feridun Şakar bu konuda da şunları söyledi:

"Şunu belirtmek isteriz ki, on gündür basında kaçırıldığı söylenen adam Mafia adlı gizli örgütün şefidir. Ya da en azından hakkında böyle bir iddia vardır. Amerika'nın uluslararası gangster teşkilatı olan ve sadece Amerika'dan 50 milyar dolar haraç alan ve bin bir türlü kanun dışı işler yanında CIA ile işbirliği halinde 20 yılda 16 devlet adamını öldüren bu teşkilatın Türkiye'deki reisi olduğu söylenen kişi hakkında neden soruşturma açılmamaktadır? Gizli örgüt şefliği iddiası neden ihbar olarak kabul edilmemektedir?"

Urfa'da...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ne 5 araç içinde gelen 20 kadar silahlı kişi ile köylüler arasında çatışma çıktı. Otomatik silahların kullanıldığı çatışmada adları henüz belirlenemeyen üç kişi öldü. Urfa Devlet Hastanesine kaldırılan 8 yaşındaki bir çocuk da kurtarılamadı.

Çatışmada yaralananlar arasında AP Urfa Milletvekili Mehmet Celal Bucak'ın bulunduğu bildirildi. Olay sırasında ayrıca 7 kişinin çeşitli yerlerinden ağır yaralandıkları öğrenildi. Urfa Valisi Erol Tuncer olaydan sonra Urfa ve Hilvan'dan Kırbaçlı köyüne gönderilen jandarma birliklerinin çevrede geniş güvenlik önlemleri aldığını bildirdi.

Denktaş, Pohl'a yeni bir formül önerdi

LEFKOŞE (THA)

Kıbrıs Türk Toplumu lideri Rauf Denktaş, Kıbrıs'ta toplumlararası görüşmelerin yeniden başlaması için yeni bir formül önerdi.

Birleşmiş Milletler sözcüsünün açıklamasına göre, Rauf Denktaş yeni formülü Birleşmiş Milletlerin Kıbrıs özel temsilcisi Reinaldo Galindo Pohl'a verdi. Galindo Pohl'un salı günü ayrıca Kıbrıs Rum Toplumu liderleri ile görüşmesi bekleniyor.

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu, İngiliz Milletler Topluluğu Konferansına katılmak üzere, Zambia'nın başkenti Lusaka'ya gitti.

TKP'nin...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lileri etkilemeye çalıştığını belirtiyor. Diğer yandan da "Hoş gözükmek için herşeyi söyleyebilirler" diyor.

İşçinin Sesi dergisi TKP'nin bir dönem önce ortaya attığı, şimdi geri almaya çalıştığı iç savaş siyasetinde direniyor. Ve İ.Bilen'i lafta kalan bir keskinlik yapmakla eleştiriyor.

İngiltere'de yayınlanan ve sahibi olarak İngiltere Türkiyeli İşçiler Birliği isimli TKP'nin yan kuruluşu gösterilen İşçinin Sesi dergisinin Editörlüğünü R. Yürükoğlu yapıyor. İ.Bilen tarafından "ismini kalkan olarak kullanmakla" suçlanan R. Yürükoğlu, bölünmede tartışmaya konu olan "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" isimli broşürün yazarıdır. İşçinin Sesi dergisi bugüne kadar hemen her yazısında TKP ismini öne çıkararak yayın yapıyor ve İ. Bilen'e övgüler düzüyordu. Bu yüzden ülkemizdeki Moskova yanlısı TSİP ve TİP gibi akımlarca da eleştirilmişti. Ancak son sayılarında İşçinin Sesi dergisi TKP ismini de kullanmamaya ve İ. Bilen'i isim vermeden eleştirmeye başladı.

İ. Blen'i "sağ oportünistlikle" suçlayan İşçinin Sesi, İ. Bilen kanadını kastederek "oportünistleri işçi hareketi içindeki onursuz yerinden kaldırıp, sol sosyal-demokrat hareket içindeki 'onurlu' yerine oturtacağız" diyor.

MEM-DER...

(Baştarafı 1. Sayfada)

yanamayan 20 kişi rahatsızlık geçirdi ve hastaneye kaldırılarak tedavi edildi. Bunlardan kanama geçiren Nimet Özbay ise hâlâ hastanede tedavi görüyor.

OLAYIN GELİŞİMİ

Yazımın sona erdiği saatlerde görüştüğümüz PTT Telefon Başmüdürü Emin Başer, şunları anlattı:

"10 kişi rahatsızlanmıştır. Yüksek Seçim Kurulu "sokağa çıkılmayacak" dedi. Onun için vardiya değiştirmedik. Biz izin belgesi aldık. Fakat sonradan valilik belgeleri toplattı.

Telefon Başmüdürünün, sorumluluğu valiliğe yüklemesi üzerine ne düşündüğünü sorduğumuz Vali Yardımcısı Selahattin Alpdoğan ise şöyle konuştu:

"Biz her isteyene izin belgesi verdik. PTT çalışanları için de 1000'e yakın izin belgesi verdik. Yüksek Seçim Kurulunun 05.00-19.00 arası görev değişimi yapılmayacak diye bir genelgesi var. Onu da PTT yetkililerine okuduk. Yalnız onların ellerinde izin belgesi var. Vardiya ayarlamak da onlara düşer. Biz esnek bir tutum aldık. Diğer dairelerde hiç bir sorun çıkmadı.

MEM-DER Genel Başkanı Baki Özilhan, düzenlediği basın toplantısında şunları söyledi:

"Dünkü olayların sorumlularının tespit edilmesini ve bunlar hakkında gerekli işlemin yapılarak görevden alınmalarını öneriyorum."

24 saat çalışan şehirlerarası memurları da olaylar hakkında bilgi verdiler. Memurlar Cuma gecesi saat 24'ten sonra kendilerine ikinci Grup Amiri Muallâ İnceoğlu'nun "çalışmaya zorunlusunuz. Bu milli vazifedir, itiraz istemiyoruz. Soru sorulmasın" diyerek baskı yaptığını belirttiler.

Memurlar izin kartlarının bulunduğunu öğrenmelerinden sonra bunu açıklamak zorunda kalan yetkililer, cumartesi günü saat 13.30 sıralarında izin kartlarının valilik emriyle toplatıldığını öne sürdüler. Memurlar bundan sonraki gelişmeleri şöyle anlattılar:

"Pazar sabahı da çalıştıktan sonra yetkililere çıkarak vardiya değiştirilmesini talep ettik. Bunun üzerine yetkililer tehdit edercesine "İsteyen çalışsın, istemeyen istifa etsin" dediler. Öğleye kadar yemek vermeyen yöneticiler, isteklerimiz karşısında yemek verceklerini, ancan bunun karşılığında para alacaklarını belirttiler. Verdikleri yemek ise, bir parça peynir, biraz üzüm çeyrek ekmek, süt ve bişkiüden ibaretti. İtirazlarımız sonunda yemek parası almaktan vazgeçtiler"

7 TİP üyesi...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Savcı Doğan Öz'ün öldürülme olayında yargılanıyor), Ahmet Ercüment Gedikli, Ömer Yavuz Hacıömeroğlu, Mehmet Kundakçı, Abidin Şahiner, Duran Demirkıran, Ömer Özcan. Tutuklu bulunan bu sanıklardan başka Abdullah Çarklı, Haluk Kırcı, Mahmut Korkmaz, Bünyamin Adanalı ve Osman Ağaosmanoğlu'nun ise arandığı belirtildi. Ankara Numune Hastanesinde memur olarak çalışan Kadir Temir'de tutuksuz olarak yargılanıyor.

OLAY NASIL OLDU?

İddianamede olayın gerçekleştirilmesi şöyle açıklanıyor:

"Olay günü Ahmet Ercüment Gedikli ile Mahmut Korkmaz büyük bir araca binerek saat 22.00 sıralarında Abidin Şahiner'in evine geldiler. Evde bulunan Ömer Yavuz Hacıömeroğlu ve İbrahim Çiftçi de bu otomobile bindiler. Abidin Şahiner ile Mehmet Kundakçı da yürüyerek yola çıktılar. Ahmet Gedikli, Ömer Özcan ve Duran Demirkıran öldürülen 7 TİP üyesinin bulunduğu evin çevresine yerleştiler. Bu arada Reno marka koyu renk bir araç daha gelerek yolun kenarında durdu ve bu arabadan Ünal Osmanağaoğlu ile iki kişi daha sonra indi.

EVE GİRİŞ

"Saat 23.00 sıralarında ilk arabadan inen Ahmet Ercüment Gedikli 14'lük tabancasıyla, İbrahim Çiftçi ise yerli yapım bir silahla öteki araçtan inen iki kişiyle birlikte eve girdiler.

Sanıklar eve girdikten sonra içeride bulunanları silahla etkisiz duruma getirdiler ve eterle bayılttılar.

BÜYÜK REİS

"Saat 01.00 sıralarında Mahmut Korkmaz ve Ahmet Ercüment Gedikli evde bulunanlardan Serdar Alten'i birinci arabaya getirdiler ve büyük reis olarak tanımlanan Abdullah Çarkçı'ya gösterdiler. Daha sonra Serdar Alten'le birlikte eve geri döndüler."

MHP'li komandolar daha sonra Osman Nuri Uzuner, Efraim Ezgin, Latif Can ve Özcan Gürses'i evde Salih Gemenci ile Faruk Erşan'ı da Eskişehir yolunda öldürdüler. Sanıkların yaraladığı Serdar Alten ise hastanede can verdi.

İDAM CEZASI İSTENİYOR

İddianamesinde, sanıkların "Halkı birbirine kırdırmak için gizli örgüt ve terör odakları kurduklarını, tüm yurttaşları karamsarlık ve güvensizlik içine iterek ve bundan Anayasal düzeni ortadan kaldırmak için yararlanmaya çalıştıklarını, bu amaçla hiç tanımadıkları 7 kişiyi acımasızca katlettiklerini" belirten savcı sanıkların idam cezasına çarptırılmasını istedi.

SSK Genel Müdür Yardımcılığına Ahmet Aklar atandı

ANKARA (AA)

Resmi Gazetenin dünkü sayısında yayınlanan kararda belirtildiğine göre, SSK Teftiş Kurulu Başkanlığı Başmüfettişi Ahmet Aklar, SSK Genel Müdür Yardımcılığına getirildi.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ

Yurtiçi	Yurtdışı
3 aylık 450 TL	3 aylık 675 TL
6 aylık 900 TL	6 aylık 1350 TL
1 yıllık 1800 TL	1 yıllık 2700 TL

Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-492

CIA'NIN ORTADOĞU ZİNCİRİ

Teşkilat

2 ÜÇÜNCÜ ADAMIN NOT DEFTERİ

Bu anılar, gerçek bir hayat hikayesinden derlenmiştir. Olay, bir Ortadoğu ülkesinde yaşanmıştır. Ünlü bir istihbaratçı olan üçüncü adamın, kendisini savunmak amacıyla kullandığı ifadeler, CIA'nın bölgedeki faaliyetlerinin içyüzünü açığa vurmaktadır. Amerika'nın ülkelerin içişlerine nasıl pervasızca müdahale ettiğini ortaya koyan bu öyküyü, bir ibret belgesi olarak okuyucularımıza sunuyoruz.

Aydınlık

CIA ile temas

BUGÜN, bütün gün televizyonun başında kaldım. Bir yandan da, dün yazdıklarımı düşündüm. Yakınlarımın çarşamba günü idareye teslim ettikleri yeni Philips'in dün sabah koğuşa sokulması herkesi memnun etti. İçinde haberleşme cihazı olup olmadığını kontrol için bu kadar bekletmişler. Aslında böyle bir cihaz bulunsa dahi, onların farkedeceklerini zannetmem. İdarede cuntanın bir adamının bulunmasından şüphe ediyorum. Sarışın yüzbaşı böyle ilişkiler içine girmiş olabilir. Zaten hepsi istenildiği takdirde Teşkilata hizmet etmekten kaçınmayacak kişilerden seçilmiştir. Bana, herşeye rağmen mevkime uygun muamele ediyorlar. Bu sayede hayatla temasım burada bulunan çocuklara nazaran daha kolay. Dışardaki sağ kuruluşlarla haberleşme için, benim imkanlarımdan yararlanmak istiyorlar. Bu ortamda birbirimize ihtiyacımız bulunduğunu düşünürsek, herhalde bu isteklerini yerine getirmeye mecbur kalacağım.

Televizyondan sonra dün yazdıklarımı inceledim. Aslında aleyhte delil mahiyetinde pek bir şey yok. Zaten mahkemede de burada yazdıklarımın bir benzerini ifade etmiştim. Bir genel arama, yahut sadece bana karşı bir tedbir alınsa dahi notların ele geçmeyeceği kanaatindeyim.

4 Haziran

WASHİNGTON'da geçen günlerimizi hâlâ tatlı bir hatıra olarak anıyorum. Jimmy, üçümüze de elinden geldiği kadar yardımcı oluyor, şehrin gece kulüplerini, akşam yemeği yenecek yerlerini, vakit geçirilecek diğer köşelerini tanıtıyordu. Toplantı dışında birkaç günlük bir zaman, heyetlerin ağırlanması için ayrılmıştı. CIA ile bu müddet zarfında özel ilişkilerimiz de oldu. Jimmy'le beraber ilgili bölümdeki meslektaşlarla görüştük.

ARADAN aylar geçtikten sonra bu görüşmeleri "casusluk" olarak tarif eden yetkililer, herhalde hakikatı işlerine geldiği gibi çarpıtmanın telaşı içerisindeydiler. Zira, biz Teşkilat olarak Jimmy'nin başında bulunduğu heyete istihbaratı, kendi ülkemizin başkentinde, düzenli raporlar halinde takdim ediyorduk. Hatta bununla kalmıyor, konular üzerinde tartışmalı toplantılar düzenliyor, CIA mensuplarının sorularını cevaplıyorduk. Kendileri akıllarına takılan bir husus olduğunda, benim mevkime kadar başvurmaya dahi lüzum görmeden istedikleri elemanı çağırıyor ve bilgi alıyorlardı. Konu üzerine eğilen bir devlet yetkilisi, yapacağı küçük bir araştırmada CIA'ya istihbarat teminiyle ilgili anlaşmaları görebilir.

Kanıma göre, Teşkilat sadece hükümete, ilgili bakanlıklara ve Genelkurmaya bilgi vermekle vazifelidir. Oysa yapılan ikili anlaşmalar, buna tamamen aykırıdır.

"Amerikan Servisi, memleketimizin karşı-casusluk çalışmaları konusunda derli toplu bir belgeye ihtiyaç duyuyordu. O günlerde toplanması beklenen genişletilmiş kurulda böyle bir rapor ele alınacaktı. ... Harekete geçtik

CIA YA Jimmy kanalıyla verilen belgeler incelendiğinde bunların sıradan malzemeler olmadığı da görülecektir. Çoğunun üzerinde TOP SECRET (Çok gizli) damgası bulunmaktadır. Sadece rakip istihbarat örgütleriyle ilgili bilgileri değil, bölge durumuyla ilgili bütün bilgileri ve ülke içi durumla ilgili bilgileri kapsamaktadır.

Normal işleyişte, iki bölümümüzden, koordinasyon örgütü vasıtasıyla bilgi toplamayla ilgili olanı, her türlü neticeyi bize bildirir, biz bunları kıymetlendirip istihbarat haline getirdikten sonra, bir kopyasını üst yönetime, bir kopyasını da CIA İrtibat Heyetine göndeririz. Bu durumdaki bir yetkilinin, Amerikan başkentinde CIA ile görüşmeler yapmasında mahzur olmadığı ortadadır.

Ayrıca resmi işleyişte durum böyleyken, uygulamada daha toplama safhasındaki değerlendirme yapılmamış ham bilgiler doğrudan CIA heyetine ulaştırılır.

TEŞKİLATIN üçüncü adamı olarak Washington'daki merkezde Steiger, Peel ve Jimmy'le görüşürken daha çok politika ve kuruluşumuzun içindeki bazı meseleler üzerinde durduk. Daha sonra metodlar kararlaştırıldı. Alternatif görüşmeler, mazeret hikayesi, randevu ortamları belirlenerek, Anny Mary'nin ve subay Owen'in evleri tespit edildi. İstihbarat konusunda talep karşı taraftan, bay Peel'in vereceği karar üzerine gelecekti. Böyle bir talep olunca, kararlaştırılmış bir isim söylenerek "Bay X'in evi orası mı?" diye bizim numara aranacaktı. Ben ise kararlaştırılmış numarayı arayarak mobilyacı olduğumu söyleyecek, ısmarlanan malların hazır olduğunu belirtecektim. Bunun üzerine randevu yeri olarak saptanan evlerde ışıkların örtülüp açılmasına göre, belirlenmiş buluşmalar gerçekleştirilecek, eğer bunlar gerçekleşemezse alternatif tarihler gündeme gelecekti.

Işık açıksa randevu gerçekleşecek. Kapalıysa alternatif...

MEMLEKETE döndükten sonra Jimmy'le birçok görüşme yaptık. İlk faaliyetim, memleketimize sığınan bir Sovyet subayı ve bir Habeş'in ifadeleri hakkında elde ettiğimiz malümatla ilgili oldu. Jeostratejik durumumuz dolayısıyla bu gibi iltica olaylarına pek sık rastlanmaktadır. Fakat servisimiz bu hadiseleri kendisiyle ilgili kabul etmemekte ve fazla bilgi edinmek için çalışmamaktadır.

Yapılan anlaşmalar ve teamül gereği bütün mülteciler, Amerikan ya da Alman servislerine teslim edilirler. Bunlar ön sorgulamayı memleketimizde yaptıktan sonra, mülteciyi kendi imkanlarıyla ülkelerine götürürler.

SOVYET subayının ilticasından sonra, bu kişinin ilk ifadesi Teşkilat elemanları tarafından sınırda alındı. Başkentte tarafımızdan herhangi bir sorgulama yapılmadı. Hemen Alman servisi ile temas kurularak subay onlara verilmek istendi. Çünkü, Doğu Almanya'daki rakip kuvvetler hakkında bilgisi bulunduğu anlaşılıyordu. Fakat nedense Almanlar böyle bir işi üstlenmek istemediler. Daha sonra Amerikan servisine teklif yapıldı. Onlar teklifi kabul ettiler ve bu şahsı Amerika'ya götürdüler.

HABEŞ ise, Emniyete teslim olmuştu ve ifadesi orada alınmıştı. Sonra, Batıya gitti. Sovyet subayının sınırda alınan ifadesi, Habeş'in Emniyet ifadesi, bunlarla ilgili kıymetlendirmeler ve benim elde ettiğim neticeler üzerinde Jimmy'le birlikte çalıştık. Bunu bir casusluk eylemi olarak mütalaa etmem imkansızdı, çünkü Teşkilat, adamların bizzat kendilerini Amerikalılara ve Almanlara teslim etmişti. Benim, bu kişiler hakkında bazı fikirlerimi meslektaşlara iletmem, olsa olsa kişisel bir girişim ve avantaj arama isteği olarak düşünülebilirdi ve bence, bir Teşkilat yöneticisinin böyle davranmaya hakkı vardı. Büyük şehirdeki toplama yetkilisinin, konsolosluktaki Amerikan servisi temsilcisine bilgi vermesini de aynı şekilde olağan karşılıyorum. Bu bilgileri önce bizim bölümün başkanına, ondan da koordinasyon dairesi kanalıyla CIA'ya verdiğimizde bu bir ulusal görev oluyorsa, bu kademeleri atlayarak yaptığımız bir uygulama en fazla usulsüzlük olarak suçlanabilir. Kaldı ki benim gibi Teşkilat tarafından sürekli yabancılarla temasla görevlendirilen, istihbarat konulu konferanslarda ülkesini temsil eden bir kişinin bu kademelere harfi harfine riayet etmesi de fazla bir hassasiyet olmaktadır.

İngiliz servisinden Hood'la temaslarımız da bence aynı çerçeve içinde düşünülmelidir. Mr. Hood, İngiliz İstihbarat servisinin Teşkilattaki temsilcisidir. Yani bir gizli ajan değil, resmi hüviyete sahip bir kişidir.

AMERİKAN servisinden farklı olarak İngilizlerin Teşkilatta bir temsilciler heyeti bulunmamaktadır. Mr. Hood bu vazifeyi "işbirliği düzenleyicisi", istihbarat alışverişi yürütücüsü ve ortak operasyon koordinatörü olarak tek başına yürütmektedir. Mr. Hood'u tıpkı Jimmy gibi görevim gereği tanıdım, daha doğrusu Hood bana Teşkilatın protokol şubesi tarafından tanıtıldı. Ortak vazifelerimiz gereği sık sık buluşup konuştuk. İstihbarat teatisinde bulunduk. Okulumuzun reorganizasyon çalışmalarına İngiliz servisinin yardımlarını sağlamak amacıyla planlar hazırladık. Washington gezimden evvel kendisiyle beraber Londra'ya da gitmiştik. Orada, İngiliz İstihbarat Okulunun faaliyetlerini birlikte inceledik. Beraber toplantılara, kokteyllere katıldık. Birçok temas yaptık. Ülkeye dönünce Mr. Hood ve İngiltere'nin tüm istihbarat personeli onuruna, Teşkilat, yemek ve kokteyller düzenledi.

DAHA sonra bir İngiliz servis personelinin evinde defalarca görüştük. Oxford Üniversitesinde düzenlenen istihbaratla ilgili ilmi bir toplantıya katılmadan önce, kendisinden bilgiler aldım. İngiltere'deki temasları ele alarak tartıştık. Dönüşte oradaki izlenimlerim ve ele alınan planlar üzerinde fikir alışverişi yaptık.

Mr. Hood, ülkesinin menfaatleri gereği daha çok petrol bölgeleriyle ilgileniyordu. Bu yüzden komşu ülkeler, bu ülkelere yönelik istihbaratımız ve karşı-casusluk faaliyetleri konusunda araştırmalar yapmaktaydı. Benim durumum, bu konuda kendisine zaten ulaştırılan raporlar dışında, kıymetlendirmede yardım yapmaktan ibaretti. Çoğu zaman toplama servislerindeki elemanlarımızla direkt temas halinde bulunabildiğim için, onların raporlarında yeterince ifade edemedikleri hususları netleştiriyor, bu sahada Mr. Hood'la birlikte çalışıyorduk.

TÜM bu çalışmalardan, bilhassa bilgi ve görgümü artırmak bakımından kendim de şahsi avantaj elde etmiş sayılabilirim, ama esas yararlı çıkan Teşkilat olmuştur. Çünkü, kuruluşumuz sadece CIA'dan değil İngiliz servisinden de her yıl yüklü bir para almaktadır.

Oxford'dan döndükten sonra Jimmy'le olan faaliyetimiz de belli bir dönüm noktasına geldi. Amerikan servisi, memleketimizin karşı-casusluk çalışmaları konusunda derli-toplu bir belgeye ihtiyaç duyuyordu. O günlerde toplanması beklenen genişletilmiş kurulda böyle bir rapor ele alınacaktı. Şüphesiz buradaki karşı-casusluk faaliyeti sadece bölgedeki küçük ülkelere karşı yapılan faaliyetlerdi. Zaten, Sovyetler'e karşı yapılan bütün operasyonlara ve Çin Halk Cumhuriyeti ile ilgili faaliyete CIA mensupları her zaman katılıyordu.

HAREKETE geçtik. Teşkilatın hazırladığı belgenin bir kopyasını, oturumda ele alınmadan evvel, Amerikan heyetine ulaştırmak istedim. Fakat, şahsi başarıma gölge düşürmek için olacak, bu raporun hazırlanmasında devreden çıkarıldım. Toplama ile ilgili bölüme dahil olan karşı-casusluk görevlileri, raporu kendi başkanlarına, oradan da doğrudan üst yönetime intikal ettirerek hükümete ulaştırmayı planlamışlardı.

Aslında böyle bir uygulama, bizim bölümün değerlendirme yapma imkanını da ortadan kaldırıyordu. Arkadaşlarla işbirliği yaparak, ilgili daireden raporun taslağını temin ettik, üzerinde yapılacak düzeltmeleri ise kademelerden geçtikçe öğrenecek ve ek raporlar hazırlayacaktım. Bu alandaki başarımız, Amerikan servisi elemanları tarafından olumlu karşılandı. Memleketimizin imkanları konusunda yaptığım değerlendirme örnek bir istihbarat çalışması ve ilmi bir inceleme olarak kabul gördü. Tabii, bunu sağlamak için Jimmy kanalıyla oldukça yüklü mali imkanlar ve önemli kolaylıklar bulmak zorunda kaldık.

Yarın: Teşkilat-İsrail-İran üçgeni

DOĞAN ÖZ'DEN İPEKÇİ'YE...

İtiraflarla bir cinayet şebekesinin içyüzü

MHP ve yan kuruluşları: 1

1500'den fazla cinayetin sorumlusu ülkücüler için Türkeş şunları söylüyordu;

"Onları biz kurduk, biz eğittik"

Demokrat İZMİR
GÜNLÜK BAĞIMSIZ SİYASİ GAZETE
TEMMUZ 14 PAZAR 1968
C.K.M.P. nin VURUCU KUVVETİ
«Git başımdan be!..»
C.K.M.P. li gençler komando kursuna tâbi tutulacak!.

14 Temmuz 1968 tarihinde o zamanki CKMP, daha sonraki MHP yöneticileri "dinamik ve vurucu kuvvetler" örgütlediklerini açıkça söylüyorlardı.

ŞOFÖRE böyle davranmak istemezdik. Ama Ocakta seminer veren ağabeylerimizden bir tanesi anlatmıştı. Tanıkların aşağılanması ve hakaret edilmesi onları susturumuş. İtalya'da iktidara gelmeden önce oradaki milliyetçiler, bazı görgü tanıklarının ırzına geçip aşağılarlarmış. Bizim de kafamız buna yattı".

Bu sözleri Ankara Etlik'te bir kahveyi basarak herkesin gözünün önünde 7 kişiyi kurşuna dizen komando Ahmet Balcı söylüyordu. Katil, olay sırasında gaspettikleri taksinin şoförü kendilerini ele vermesin diye ırzına geçtiklerini itiraf ediyordu.

İtalyan faşistlerinin en aşağılık metotlarıyla yetiştirilen bu gözü dönmüş caniler girdikleri kahvede oturan müşterileri yere yatırıp, daha sonra 7 kişiyi oracıkta kurşuna dizmişlerdi. Bu olaydan sonra yine bir kahveyi basan katiller Erdal Şahin adlı bir vatandaşı yere yatırıyor ve kahvedekilerin gözünün önünde kafasına sıktıkları bir kurşunla katlediyorlardı.

Ve daha sonra da birer birer yakalandılar. Ahmet Balcı'nın ifadesinde geçen eğitim gördükleri "Ocak", üyesi olduklarını itiraf ettikleri "Ülkü Ocakları" idi.

"Onları biz eğittik"

14 TEMMUZ 1968 günlü Demokrat İzmir Gazetesinin haberlerinden birinin başlığı, *"CKMP'li gençler Komando Kurşuna Tabi Tutulacak"* idi. Haber şöyle devam ediyordu.

"CKMP Mardin Milletvekili Rıfat Baykal önceki gün İzmir'e gelmiştir. Baykal, parti il merkezinde 100'e yakın gence teşkilatın dinamik ve vurucu kuvvetlere sahip olması için komando kurslarının açılacağını söylemiştir. Baykal, gençlerle saatlerce süren bir toplantı yapmıştır...

Baykal, 'CKMP'li gençler her bakımdan dinamik ve son derece etkili bir kadro haline getirileceklerdir' şeklinde konuşmuştur".

1968 ve 1969 yıllarında Türkiye'nin 28 yerinde açılan komando kamplarında o zamanki adıyla CKMP, bugünkü adıyla MHP'li gençler eğitim gördüler. Bu eğitimler tamamen askeri karakterdeydi ve kamplarda silah bulunuyordu.

CKMP Milletvekili Rıfat Baykal bu kamplarda *"dinamik ve vurucu"* bir güç yetiştirildiğini açıkça söylüyordu.

1970 yılında devletin istihbarat örgütlerinin MHP hakkında hazırladığı raporda bu kampların ve MHP'nin amacı şöyle açıklanıyordu:

"Nazi Almanyası'nda olduğu gibi komando kampları ve gençlik kuruluşlarının yardımıyla hükümeti yıpratıp iktidarı ele geçirmek..." (MHP Raporu, Aydınlık Yayınları)

Türkeş, bu kampların kuruluşunu bizzat yönetti. Türkeş, *"Komandoları destekliyorum, çünkü onları biz kurduk ve eğittik"* diyordu. 10 Ocak 1969 günlü Hürriyet gazetesinde Cüneyt Arcayürek'in sorularını cevaplandıran Türkeş, *"İki grup arasındaki çatışma daha genişlerse, hatta halka kadar inerse bu tehlikeli olmaz mı?"* sorusuna şu cevabı veriyordu:

"Olmaz. Çünkü biz bu gençlerimizle barışı kurduk. Komünistlerin hareketi artık gelişemez. Belki bu günlerde bir kaç olay daha olacak. Ama yatışacaktır. Çünkü karşılarında biz varız. Komando dediğiniz gençler 9 ışık'ı benimsemişlerdir."

Komando kamplarındaki eğitim sürerken, Milliyetçiler Derneği kapanıyor ve Ülkü Ocakları Derneği kuruluyordu. Kamplarda eğitim gören ve kendilerine *"komando"* diyen MHP'liler artık her olayda boy gösteriyor, MHP'nin ve Ülkü Ocaklarının yöneticileri arasına giriyorlardı.

Bizzat Türkeş'in sözleri daha en başından itibaren Ülkü Ocakları ile MHP arasındaki ilişkiyi belgeliyordu. Türkeş de her zaman "milliyetçi-ülkücü" dediği Ülkü Ocaklıları koruyor, onları *"düzenin ve nizamın koruyucusu", "güvenlik görevlilerinin yardımcısı"* olarak ilan ediyordu.

Türkeş MHP ile Ülkü Ocakları arasındaki ilişkiyi ve hedefini 18 Ağustos 1968 günü Haber Ajansına verdiği demeçte çok daha açık olarak belirtiyordu.

"Gençlik Kolları çeşitli sportif ve kültürel faaliyette bulunuyorlar. Bu arada kendilerine judo öğretiliyor. Komünistler memleketi sahipsiz sanıp da sokak hakimiyetini kuramazlar. Onların anlayacağı dilden konuşacak memleketçi-milliyetçi çocuklar vardır".

Neydi Türkeş'in komandolarının kullandığı dil? Aradan geçen 11 yıl bu "dil"i gözler önüne serdi. Onların dili, cinayetti, saldırıydı, bombalamaydı, işkenceydi, ırza tasalluttu, hırsızlıktı. 11 yıl sonra Türkeş'in "memleketçi-milliyetçi" gençlerinin yaptıkları, yazının başında belirttiğimiz itiraflarla ortadadır.

Ülkü Ocaklarının ilk başkanlarından İbrahim Doğan daha 1970 yılında Ankara'da Yedeksubay Asteğmen Doktor Nejdet Güclü'yü öldürdü ve hüküm giydi. Bu katil 8 yıl sonra, geçen yıl Ülkü Ocaklarının yerine kurulan Ülkücü Gençler Derneğinin kuruluş kongresinde divan başkanlığına seçiliyor ve oradakilere "başkanımız" diye tanıtılıyordu.

Bu yıllardan sonra Ülkü Ocakları yöneticilerinin karıştıkları olayların sayısı hızla arttı.

İşte iki örnek, İstanbul Ülkü Ocakları Başkanlığını yapan Mehmet Gül'ün dosyası... 16 Mart Üniversite katliamında 7 öğrenciyi katletmek, 26 Mart 1976'da Hukuk Fakültesinde bir öğrenciyi yaralamak, 23 Aralık 1976'da Aksaray İTİYO'yu zorla işgal ederek öğrenimi engellemek, Milliyet gazetesi önünde gösteri yapmak, gazete yakmak, 19 Ocak 1978'de İstanbul Üniversitesinin açılışı sırasında kavga çıkarmak, imtihana yerine başkasını sokmak... Bunlar bilinenleri. Gazeteci Ali İhsan Özgür'ü öldürmek suçlarıyla yakalanan MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı "Pötürgeli" Kazım'ın yakın arkadaşı Mehmet Gül, 16 Mart Üniversite katliamından sonra ortalıklarda görünmüyor.

Yine Ülkü Ocakları Başkanlığı yapan Mustafa Verkaya'nın dosyası. 5 Kasım 1975'te Vatan Mühendisliği işgal ederek öğrenimi engellemek, 24 Mart 1976'da Hukuk Fakültesinde iki öğrenciyi yaralamak, 31 Mart 1977'de Fen Fakültesinde bir öğrenciyi yaralamak, 13 Eylül 1977'de yine Fen Fakültesinde iki öğrencinin yaralanmasıyla sonuçlanan olayı başlatmak, 16 Mart Üniversite katliamında 7 öğrenciyi katletmek.

1000'den fazla cinayet

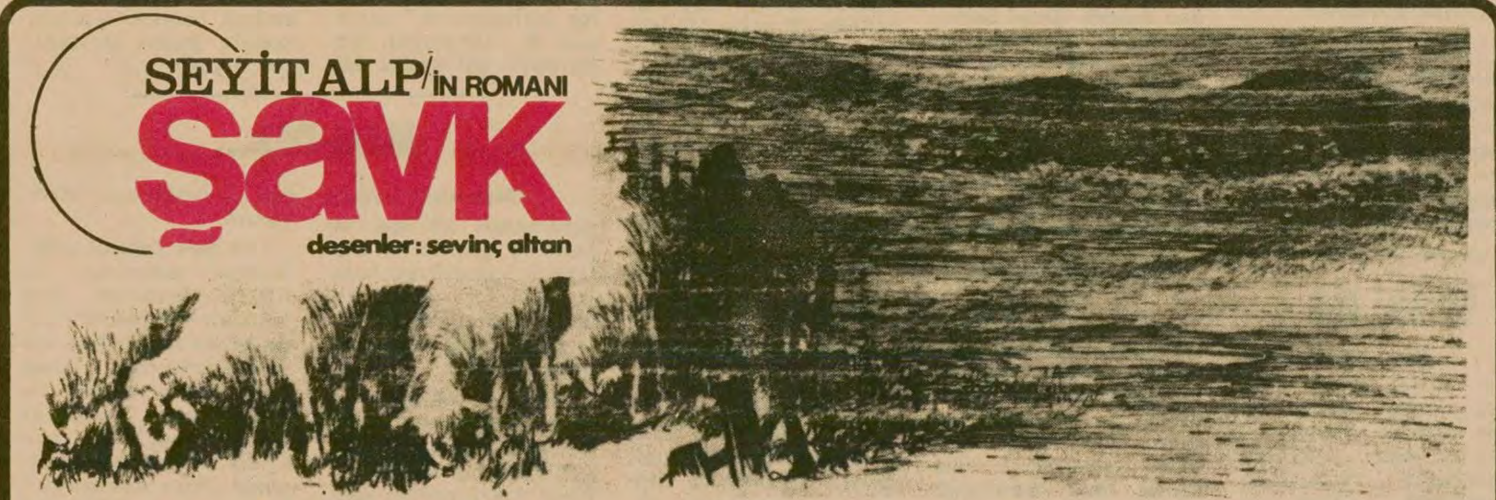
1969 yılında İstanbul'da Işık Mühendislik Okulunun önünde Mehmet Cantekin adlı bir devrimci öğrenciyi öldürerek işe başlayan "Ülkücüler" saldırılarını gittikçe artırarak, daha organize olup Türkiye'nin hemen her köşesinde çıkardıkları kargaşalıklarda binden fazla vatandaşımızın kanına girdiler. MHP'nin sırtında 1968 yılında kurdukları "vurucu gücün" işlediği binden fazla cinayetin yükü vardır.

Kuruluşunda olduğu kadar sonunda da Ülkü Ocaklarının MHP ile ilişkisi apaçık ortaya çıktı. 22 Kasım 1978 günü Ülkü Ocakları mahkeme kararı ile kapatılırken ve yöneticileri mahkum edilirken mahkeme heyetinin verdiği 1977/464 esas sayılı karar bu ilişkiyi de belgeliyordu.

Ülkü Ocakları kapandı, yerine Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) kuruldu. Şimdi ÜGD ile MHP'nin ilişkisine ilişkin bir dosya da Başsavcılığın önünde duruyor.

Ve "onları biz kurduk biz eğittik" diyen ve devletin, "Nazi Almanyasındaki metodlarla iktidarı ele geçirmek istemekle" suçladığı Türkeş ve MHP hâlâ faaliyetlerini sürdürüyor... Cinayetler de sürüyor.

Yarın: MHP ve diğerleri

Sürünerek geri döndü. Bıraktığı yerden silahını aldı

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağıstan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağıstan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona vermek, Hacı Osman Beyin kızı Kevok'u da kendisine almak niyetindedir. Kevok, başçoban yiğit Memdız'ın nişanlısıdır.

Hacı Osman Bey, Kevok'u Memdız'a "berduş" tur diye vermeyeceğini Rispilerine açıklar. Karısı Hacer Hanımın ve Rispilerin tepkisiyle karşılaşır. Memdız'la Kevok'un arası soğumuştur.

36

ORADAN zor kaçmış. Kendine "Eh ulan ben de berduşsam sorarım bunu ondan" demiş. Dilenciyi bütün gün uzaktan gözlemiş. Dilenci akşama yolunu bulup, karanlıkta bağlara inmiş... Berduş da peşinden. Gide gide bir köhne bağ evine varmış. Her yanı dinleyip, kapıyı açmış, içeri geçmiş. Berduş da ayaklarının ucundan yürüyüp girmiş. Köşeden bir küp altın çıkarmış. Berduştan aldığı altını küpe atıp "Size bir arkadaş daha" demiş. Parmaklarını şıkırdata şıkırdata oynamış. Başını küpe yaslayıp uyumuş. E, berduşun da zanaatı ne? Ve de zanaatının hakkını vermiş. Küpü çekip almış. Ruhu duymamış.

Sonraki sabah, varıp dilenciyi uzaktan gözlemiş. Şöyle demiş,

– Verseniz de olur, vermeseniz de... Verdiğiniz havaya gittikten sonra, ben ne deyim parayı. Verdiğinizi geri aldıktan sonra. Bu boklu zanaattan usanmışım. Ve de alışkanlık beni buraya getirir. Yoksa bu cimri ehalinin verdiği kırk para hangi derdime çare olur.

Lafı halka ters geldiğinden tek akçe toplayamamış.

Berduş "Ulan bu beni han, hamam sahibi ede, ben bunu aç koyverem olmaz, insanlığa, berduşluğa ters gelir. Günahtır" demiş.

Sesini çarpıtıp,

– Apo gel karnını doyuram, demiş. Almış götürmüş. Türlü türlü yemek ısmarlamış.

– Hepsini öz malın gibi temizleyesin, demiş.

Dilenci önce ete saldırmış ve ilk lokmada tıkanıp kalmış. Lokma boğazını geçmemiş. Soluksuz kalmış. Çıraklar yardıma koşup ensesini döğmüşler. Lokmayı düşürmüşler. Nefeslenmiş. Soluğunu alır almaz da berduşun yakasına yapışmış, bağırmış,

– Altınımı çalan budur, demiş.

Ehali haline acıdığından ikisini tutup kadıya iletmişler.

Kadı sormuş,

– Hırsızın bu olduğunu nerden bildin?

– Param boğazımdan geçmez, beni boğulacak eden lokmadan bildim.

Kadı hışımlanıp,

– Boğazından geçmeyen parayı ne edeceksin, defol demiş.

Ve de bu rivayette kendini bilene çok ibret vardır.

"Başınızı ağırtmışım."

Karınların tuta tuta güldüler. Sonra da uyumaya çekildiler.

Memdız yalnız kaldı. Yıldızları seyretti. Gök yerle birdi. Kayalıkların çakalı avazlandı. Tepesinden bir gece kuşu ak. ak geçti. Telaşlı, çabuk. Ağıllara doğru gitti. Karanlıktan daha karanlık bir lekeyken giderek belirsizlendi. Kayboldu.

Gece bin dilden konuştu. Dili karmakarışıktı. Ararat'ın uğultusunu andırırdı. Dağların birbirine verdiği sesi andırır bir başka ses bulunmazdı dünyada. Yerin karnından gelir, inlerden püskürürdü. İnler, yerin ağzı olurdu: Karanlık, korkunç. Geceleri genzinden konuşurdu, sabahları boğazının pisliğini temizler, avazını bulurdu. Hırıltısı, güzel bir türküye dönüşürdü. Otu, böceği, yücesinde kamaşan karları, uçurumdaki kartalları, çobanları bir olup söylerdi bu türküyü. Hırsızlar, kaçaklarsa bu şamatayı sevmezler, geceyi beklerlerdi. Gece dosttu. Yiğidin sığınağı, pusatıydı. "Karanlık çadırımızdır" derlerdi.

Gece ilerledi. Memdız Ararat'a varmış, gelmiş gibi oldu. Ağılın orda uluyan itlerin avazına endişelendi. Tehlikeye ulurlardı. Otlara uzanıp bekledi. Tol karanlıktı. Kendi çobanları olamazdı. Aşinaya çemkirmezdi itler.

Ortalık yıldız alacasıydı. Dizleri üstüne sürünerek ağıla yaklaştı. Karanlık iki karaltı peydah etti. Ağılın köşesinde durdular. Kapıya yakın vardılar. Kaçmaları için öksürmek yeterdi. Merak etti, bekledi. Biri kapıyı aralayıp ağıla geçti. Biri etrafı kolluyordu. Sürünerek geri döndü bıraktığı yerden silahını aldı. Koyun ürktü. Ardından dışarı aktı. Birazını ayırıp sürdüler. Hırsızladıkları mala verecekleri yönü gözledi. Kayalığa doğru götürdüler. Memdız tola yürüdü, Uso'yu uyandırdı.

(DEVAM EDECEK)